

[Mhub](#) (webbverktyget)
[Kommunikationsenheten för webbpublicering](#)
[Naturvårdsverket](#)
[Havs- och vattenmyndigheten](#)
[Myndigheten för civilt försvar](#)
Miljö- och byggnadsnämnden i Mariestad,
Töreboda och Gullspångs kommuner,
mbn@mariestad.se
Sökanden (ombud): Advokatfirman Vinge,
john.cederblad@vinge.se ,
stina.larsson@vinge.se

Lövåsen solpark, Gullspångs kommun

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län om frivilligt tillstånd enligt miljöbalken till anläggande och drift av en solcellsanläggning på mark, på fastigheterna Björatorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun. Ansökan omfattar solpaneler på markställningar, växelriktare, markförlagda internkablar, transformatorstationer och en mottagningsstation, batterilager, servicevägar, stängsel, uppställningsytor och eventuell annan nödvändig utrustning. Verksamhetsområdet omfattar maximalt 126 hektar.

Verksamheten omfattas av kraven på specifik miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning har lämnats in.

Synpunkter på ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen ska lämnas skriftligen till Miljöprövningsdelegationen senast den 30 mars 2026.

Synpunkter skickas in med Länsstyrelsens e-tjänst "Komplettering eller yttrande i ärende" på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland, med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post till Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg. Ange diarienummer 48434-2025.

Handlingarna finns tillgängliga hos Länsstyrelsen Västra Götaland (Kungsgatan 34 i Göteborg) och hos kommunkansliet eller motsvarande i Gullspångs kommun. Det går också att kontakta

Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se eller 010-224 40 00.

Kallelser och andra meddelanden införs i Mariestads-Tidningen.

Var kungörelsen publiceras

Mariestads-Tidningen

www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

När kungörelsen publiceras (inklusive på
Länsstyrelsens webbplats)

2026-02-27

När kungörelsen tas bort från Länsstyrelsens
webbplats

2026-03-31

Faktureringsuppgifter

faktura@enbw.com

Referens: Sofia Lidfalk

EnBW Sverige AB
Violinvägen 1
311 76 Falkenberg

Kostnaden för kungörelsen kommer att faktureras av Mhub SaaS AB.

Från: "John Alfredsson" <john@avatarmetal.com>
Skickat: Wed, 18 Feb 2026 20:41:51 +0100
Till: vastragotaland@lansstyrelsen.se
Ämne: Yttrande – Tillståndsansökan enligt 9 kap. miljöbalken, Lövåsen solpark, Gullspångs kommun

Till Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Miljöprövningsdelegationen

Ärende: Tillståndsansökan enligt 9 kap. miljöbalken – Lövåsen solpark, Gullspångs kommun

Undertecknad är fastighetsägare till fastigheten **Timmermossen**, belägen direkt norr om det planerade verksamhetsområdet. Jag är därmed sakägare och särskilt berörd av den sökta verksamheten.

Jag har tagit del av ansökan, miljökonsekvensbeskrivningen samt samrådsredogörelsen och vill härmed lämna följande yttrande.

Yrkanden

Primärt yrkande

Tillstånd kan inte ges för den **nordöstra delen av solparken**, belägen öster om väg 200 och i direkt anslutning till fastigheten Timmermossen. Denna del ska utgå ur projektet.

Subsidiärt yrkande

Om tillstånd ändå övervägs ska solparken i denna del utformas så att:

- ett **skyddsavstånd om minst 150 meter** hålls från fastighetsgränsen till Timmermossen (alternativt, i andra hand, till bostad), samt att
- **befintlig skogsridå mellan solparken och fastigheten bevaras genom bindande villkor** under hela tillståndstiden.

I sista hand

Ansökan kan inte bifallas på nuvarande underlag utan kompletterande utredningar avseende lokalisering, hydrologi och påverkan på närboende.

Grunder för yttrandet

1. Lokalisering och utformning – 2 kap. 6 § miljöbalken

Den nordöstra delen av projektområdet är särskilt olämpligt lokaliserad i förhållande till fastigheten Timmermossen. Fastighetsgränsen ligger cirka **30 meter** från planerat verksamhetsområde och bostaden cirka **100 meter** från planerade anläggningsdelar.

Denna del av solparken medför ett påtagligt intrång i fastighetens nyttjande, trots att alternativa utformningar inom projektområdet är möjliga. Att ta bort eller flytta denna del påverkar inte projektets genomförbarhet i stort, men har avgörande betydelse för påverkan på närboende.

Lokaliseringsprincipen innebär även att olika delar av ett projekt ska prövas, och inte enbart valet av område i stort.

2. Påverkan på närboende, visuell påverkan och skyddsavstånd

Från fastigheten Timmermossen finns **direkt sikt mot den planerade solparken**, både sommar- och vintertid, med avsevärt större exponering vintertid då lövverk saknas. Några topografiska förhållanden som skärmar sikten finns inte.

Det i ansökan angivna skyddsavståndet om cirka 100 meter till bostad är otillräckligt i detta sammanhang. Länsstyrelsen har i samrådet särskilt pekat på att skyddsavstånd till närboende ska bedömas från fall till fall och hänvisat till **150 meter som riktmärke** i jämförbara fall där anläggningen ligger i ett direkt väderstreck mot bostad.

Någon fastighetsspecifik analys av påverkan på Timmermossen redovisas inte i MKB:n.

3. Barriäreffekter och kumulativ påverkan

Fastigheten Timmermossen riskerar att hamna i ett läge där:

- väg 200 utgör en barriär i öster, och
- solpark med stängsel och tekniska installationer etableras i direkt anslutning i söder.

Denna kumulativa effekt innebär en påtaglig begränsning av rörelsefrihet, upplevelsevärden och nyttjande av fastigheten, vilket särskilt ska beaktas vid prövning av storskaliga solcellsanläggningar.

4. Hydrologi, vattenflöden och dricksvatten – försiktighetsprincipen

Marken inom det planerade verksamhetsområdet ligger **något högre** än fastigheten Timmermossen. Vatten flödar naturligt från området söder om fastigheten och vidare norrut över min mark, med särskilt höga flöden under vårperioden.

På fastigheten finns en **grävd dricksvattenbrunn om cirka 3 meters djup**, vilken är särskilt känslig för förändringar i yt- och grundvattenförhållanden. Trots detta redovisas ingen fastighetsspecifik hydrologisk analys för denna del av projektområdet.

Vidare finns en **äldre soptipp söder om verksamhetsområdet**, vilket utgör en ytterligare riskfaktor vid förändrade vattenflöden och markavvattning. Dessa kumulativa risker har inte utretts tillräckligt.

Enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska skyddsåtgärder och begränsningar vidtas redan vid risk för skada, vilket i detta fall inte kan anses uppfyllt.

Sammanfattning

Den nordöstra delen av Lövåsen solpark är olämpligt lokaliserad i förhållande till fastigheten Timmermossen. Påverkan på närboende, bristande skyddsavstånd, betydande visuell exponering samt otillräckligt utredda hydrologiska förhållanden innebär att tillstånd inte kan ges för denna del.

Om tillstånd ändå övervägs krävs väsentligt utökat skyddsavstånd samt bindande villkor om bevarande av skogsridå.

Gullspång, 18 februari 2026

Undertecknad fastighetsägare
Fastigheten Timmermossen (Rynningskärret 2:1)
John Alfredsson
0703-028153

john@avatarmetal.com

Från: "Johan Cederblad" <Johan.Cederblad@vinge.se>
Skickat: Thu, 19 Feb 2026 10:37:55 +0100
Till: "vastragotaland@lansstyrelsen.se" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Cc: "kristina.o.eklund@lansstyrelsen.se" <kristina.o.eklund@lansstyrelsen.se>;
"Stina Larsson" <Stina.Larsson@vinge.se>
Ämne: ??Komplettering Dnr 48434-2025
Bilagor: Bilaga A3.pdf

Översänder en uppdaterad version av Bilaga A3 i rubricerat ärende.

Med vänlig hälsning
Johan Cederblad

Johan Cederblad
Advokat / Partner

VINGE

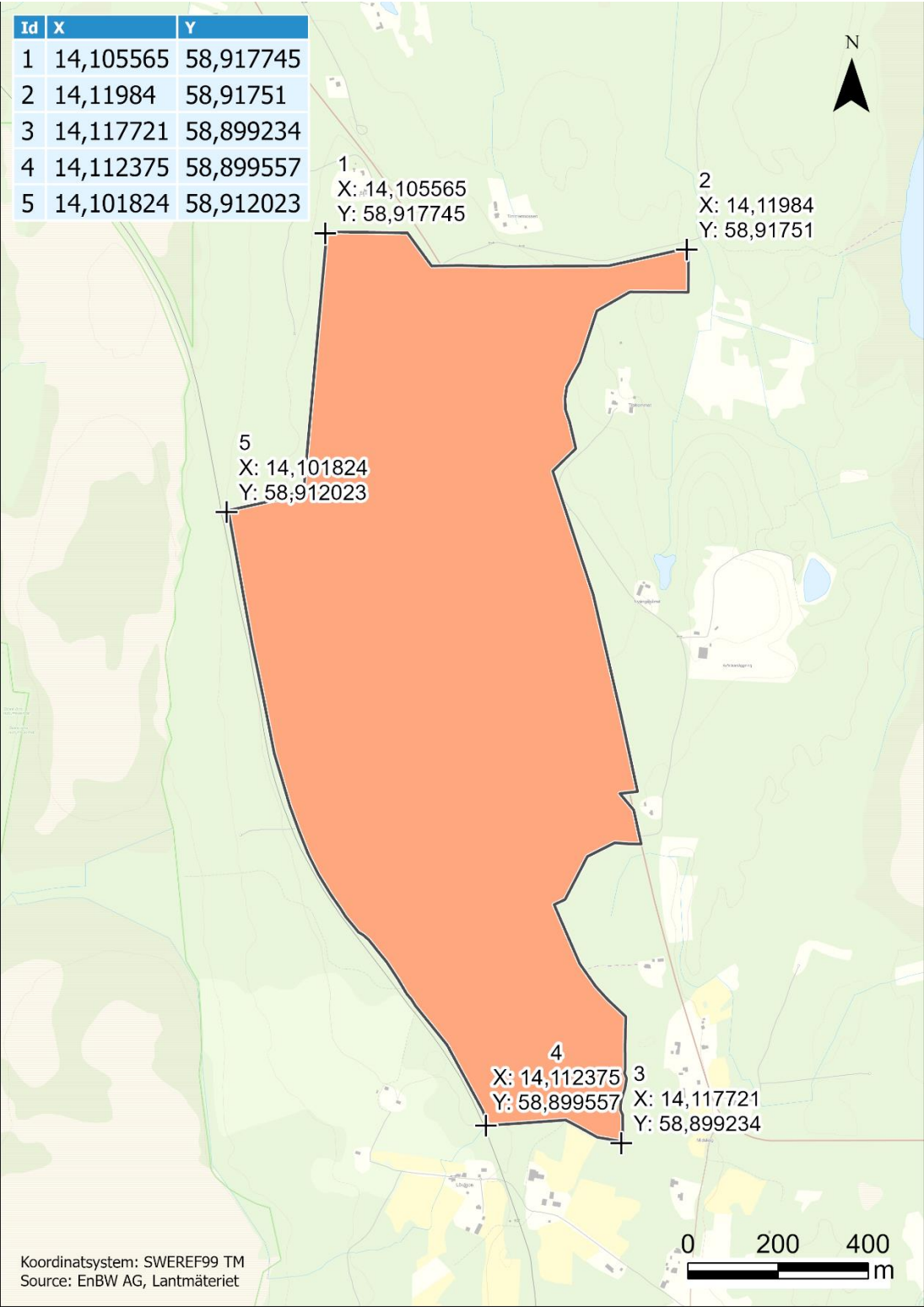
Advokatfirman Vinge KB
Smålandsgatan 20
Box 1703 | SE-111 87 | Stockholm | Sweden

Johan.Cederblad@vinge.se | +46 (0)10 614 3135 | +46 70 714 3135 | switchboard +46 (0)10 614 3000 | vinge.se

*GENERAL TERMS AND CONDITIONS | The General Terms and Conditions applicable to our services are available on our website [vinge.se](https://www.vinge.se).
| The manner in which, for what purpose, and during what time we process personal data is described in our Privacy Policy, which is available on our website [vinge.se](https://www.vinge.se)*

CONFIDENTIALITY, SECURITY AND THE ENVIRONMENT | This communication is confidential and may contain information that is legally privileged. If received in error, kindly notify us immediately and delete the communication from your system. | Emails are not secure and cannot be guaranteed to be free from corruption, interception, tampering and viruses. Anyone who communicates with us by email or with whom we communicate is taken to accept these risks. | Please consider the environment before printing this email.

Bilaga A3

Från: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" on behalf of "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Skickat: Tue, 24 Feb 2026 12:49:35 +0100
Till: "Gullspång-Mariestad-Töreboda kommun" <mbn@mariestad.se>;
"kommun@gullspang.se" <kommun@gullspang.se>; "registrator@mcf.se" <registrator@mcf.se>;
"trafikverket@trafikverket.se" <trafikverket@trafikverket.se>
Ämne: 48434-2025 Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Remiss till

Länsstyrelsen

Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång, mbn@mariestad.se

Gullspångs kommun (avsedd för samhällsplanerare), kommun@gullspang.se

Myndigheten för civilt försvar, registrator@mcf.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Ni får härmed tillfälle att yttra er över ansökan. Av yttrandet ska framgå om ni tillstyrker eller avstyrker ansökan och motivering till det. Om ni inte avser att yttra er, vill vi att ni meddelar det så snart som möjligt.

Eventuellt yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 30 mars 2026**. Mot bakgrund av förvaltningslagens krav på snabb, enkel och kostnadseffektiv handläggning är vi restriktiva med att medge förlängd svarstid.

Sekretessreglerade handlingar

Vi bedömer att vissa av handlingarna kan omfattas av sekretess enligt 20 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Därför skickas dessa handlingar med maskningar. Omaskade handlingar skickas separat med vanlig post, till Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång samt till Gullspångs kommun. Observera att sekretessbestämmelsen är tillämplig även hos mottagaren.

Handling 1.11 har också maskats utifrån bestämmelser om personuppgifter (namnlistor).

Hör av er om ni har behov av omaskade handlingar eller i övrigt har några frågor.

Till aktförvararen

Handlingarna sänds för aktförvaring enligt bifogat annonsmanuskript. Efter utställningstiden ska aktförvararen lämna uppgift till Länsstyrelsen om under vilken tid handlingarna varit tillgängliga. Handlingarna ska behållas. De kan slängas när tiden för överklagande har passerats.

På Miljöprövningsdelegationens uppdrag

Kristina Eklund

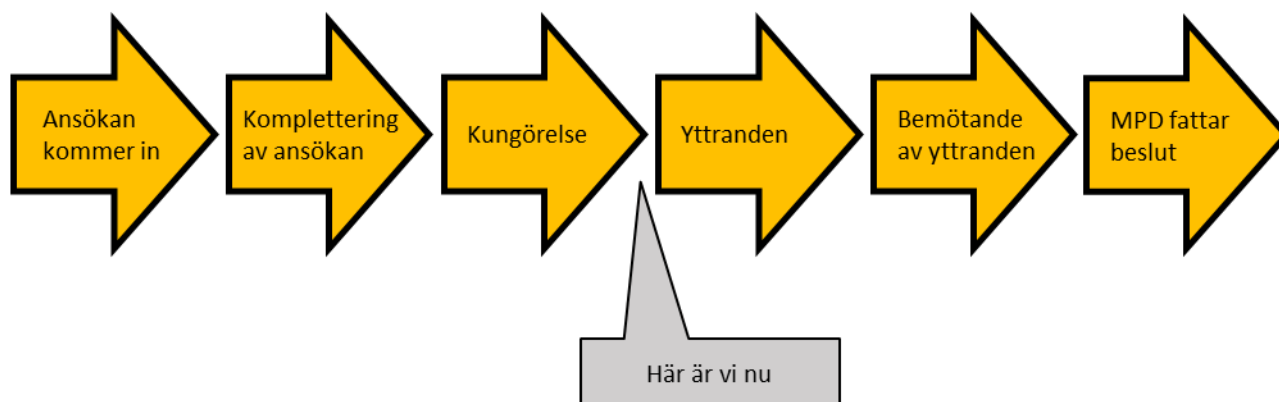
Ni kan skicka in yttrandet digitalt

För att skicka in yttrandet kan ni använda Länsstyrelsens e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende](#) på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland. Ni kan också skicka in yttrandet med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 48434-2025 i ämnesraden.

Om ni ska skicka filer som är större än totalt 25 megabyte behöver ni först kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se för information om hur ni ska göra.

Vi ser helst att digitala handlingar är av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet.

Prövningsprocessen

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland

Växel: 010-224 40 00

[Central e-post](#)

[Webbplats och sociala medier](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Dessa filer är bifogade i meddelandet:

Filnamn	Storlek
48434-2025-1.16 SEKRETESS_Bortredigerad.pdf	3 MB
48434-2025-1.18 Miljökonsekvensbeskrivning.pdf	20 MB

48434-2025-1.17 PM Hydrologi.pdf	4 MB
48434-2025-1.19 Naturvärdesinventering.pdf	6 MB
48434-2025-1.20 Häckfågelinventering.pdf	3 MB
48434-2025-1.10 Synpunkter från organisationer_Bortredigerad.pdf	300 KB
48434-2025-1.8 Samrådsunderlag_Bortredigerad.pdf	3 MB
48434-2025-1.11 Synpunkter från enskilda_Bortredigerad.pdf	10 MB
48434-2025-1.9 Annonser om samrådet.pdf	10 MB
48434-2025-1.15 Fullmakt (ombud).pdf	300 KB
48434-2025-1.12 Karta över samrådskretsen.pdf	1 MB
48434-2025-1.13 Utställningsmaterial öppet hus.pdf	8 MB
48434-2025-1.21 Artskyddsutredning.pdf	2 MB
48434-2025-1.22 Fotomontage.pdf	40 MB
48434-2025-1.23 Arkeologisk utredning.pdf	700 KB
48434-2025-1.24 Översiktskarta.pdf	200 KB
48434-2025-1.1 Ansökan huvudinlägga.pdf	300 KB
48434-2025-1.2 Teknisk beskrivning.pdf	20 KB
48434-2025-1.3 Samrådsredogörelse.pdf	500 KB
48434-2025-1.4 Inbjudan till myndighetssamråd.pdf	60 KB
48434-2025-1.5 Minnesanteckningar samrådsmöte_Bortredigerad.pdf	2 MB
48434-2025-1.6 Inbjudan till samråd.pdf	2 MB
48434-2025-1.7 Samrådsyttranden från myndigheter mfl.pdf	2 MB
48434-2025-8 Kompletteringsyttrande.pdf	300 KB

Klicka på följande länk för att ladda ner de bifogade filerna:

<https://filskick.lansstyrelsen.se/message/lpxMNqCNG86OPr7dcy66pc>

De bifogade filerna är tillgängliga fram till: 2026-03-31.

Meddelande från Länsstyrelserna: Tryck aldrig på en fil eller länk i ett mejl om du är osäker på vem som har skickat mejlet eller inte vet vad länken går till. Om du är osäker på vad länken innehåller men att du känner igen avsändaren ber vi dig att först kontakta avsändaren och fråga om innehållet i mejlet innan du använder dig av länkar eller filer i mejlet.

[Information in english](#)

Från: "Marklund Annika" <Annika.Marklund@mcf.se>
Skickat: Fri, 27 Feb 2026 18:32:17 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Ämne: MCF avstår från yttrande, dnr 48434-2025

Hej!

Myndigheten för civilt försvar (MCF), har fått möjlighet att lämna synpunkter på EnBW Sverige ABs ansökan om frivilligt tillstånd till anläggande och drift av en solcellsanläggning på mark, på fastigheterna Björtporp 1:171 och Tattertporp 1:2 i Gullspångs kommun, Lst dnr 48434-2025.

MCF avstår från att yttra sig.

MCF:s dnr är 2026-03568.

Med vänlig hälsning
Annika Marklund

Handläggare

Myndigheten för civilt försvar
Avdelningen för räddningstjänst
651 81 Karlstad
Tel växel: 0771-240 240
Tel direkt/sms: 010-240 57 22
E-post: annika.marklund@mcf.se

mcf.se
krisinformation.se

Från: "linn.ekberg@trafikverket.se" <linn.ekberg@trafikverket.se>
Skickat: Mon, 09 Mar 2026 09:01:53 +0100
Till: vastragotaland@lansstyrelsen.se
Ämne: Trafikverkets yttrande gällande 48434-2025
Bilagor: Trafikverkets yttrande Lövåsen.pdf, Trafikverkets yttrande Lövåsen.docx

Hej!

Här kommer Trafikverkets yttrande gällande Lövåsen solpark på Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2, Gullspångs kommun.

Trafikverkets yttrande bifogas.

Trafikverkets ärendenummer: TRV 2025/2862
Länsstyrelsens ärendenummer: 48434-2025

Vänliga hälsningar

Trafikverket

Handläggare:

Linn Ekberg
linn.ekberg@trafikverket.se

Trafikverket
<http://www.trafikverket.se>
Telefon: 0771-921 921
trafikverket@trafikverket.se

Ärendenummer
TRV 2025/2862
Länsstyrelsens ärendenummer
48434-2025

Dokumentdatum
2026-03-09

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Miljöprövningsdelegationen
Länsstyrelsen Västra Götaland

Trafikverkets yttrande avseende ansökan om frivilligt tillstånd enligt 9 kap. Miljöbalken för uppförande och drift av en solpark, Gullspångs kommun

Ärendebeskrivning

Ärendet berör väg 200 för vilken Trafikverket är väghållare. Trafikverket har i tidigare samråd lämnat synpunkter på solparken och dess utformning.

Trafikverkets synpunkter och upplysningar

Avstånd till väg

Trafikverket ser positivt på att sökanden håller sig utanför den tillståndspliktiga zonen om 30 meter från väg 200. Det innebär att många av Trafikverkets tidigare synpunkter tillgodoses.

Kvarstående upplysningar

De tidigare upplysningarna gällande väganslutning, ledningsarbeten inom vägområdet samt transporter kan fortsatt vara aktuella i ärendet. Trafikverket hänvisar till tidigare yttrande för mer information om ansökningsprocesser och förutsättningar för respektive punkt.

Trafikverkets sammantagna bedömning

Trafikverket tillstyrker ärendet och hänvisar till upplysningarna i fortsatta processen.

Med vänlig hälsning

Linn Ekberg
Samhällsplanerare

Ärendenummer
TRV 2025/2862
Motpartens ärendenummer
48434-2025

Dokumentdatum
2026-03-09

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2025/2862, Motpartens ärendenummer 48434-2025, Dokumentdatum 2026-03-09, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Från: "Jessica Rohdin" <jessica.rohdin@mariestad.se>
Skickat: Fri, 13 Mar 2026 11:18:39 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Ämne: Söker anstånd förlängd svarstid yttrande dnr 551-48434-2025

Hej!

Tyvärr har sista remissen om yttrande i ärendet hamnat på villovägar och nått Miljöenheten först idag.

Vi önskar yttra oss och söker därför förlängd svarstid.

Yttrandet behöver upp i nämnden som har nästa sammanträde 21 april men det brukar justeras ganska snabbt så senast fredag 24 april borde vi kunna få in yttrandet.

Skulle det kunna vara ok?

Beklagar förseningen i handläggningen av ärendet.

Med vänliga hälsningar

Jessica Rohdin

Miljöinspektör, Miljöenheten

Mariestads kommun

Besöksadress: Stadshuset Kyrkogatan 2

Postadress: 542 86 Mariestad

Telefon: 0501-75 60 03

Växel: 0501-75 60 05

jessica.rohdin@mariestad.se

www.mariestad.se

Vi skapar drömlägen tillsammans!

Från: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" on behalf of "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Skickat: Tue, 17 Mar 2026 08:57:57 +0100
Till: "'Jessica Rohdin'" <jessica.rohdin@mariestad.se>
Ämne: 48434-2025, förlängd svarstid beviljas till 10 april
Bilagor: Tidsplan Lövåsen.pdf

Hej,

På uppdrag av Miljöprövningsdelegationen meddelas härmed att ni beviljas anstånd till den **10 april** för att inkomma med ert yttrande om Lövåsen solpark i Gullspångs kommun. Längre anstånd än till detta datum kan delegationen inte medge, mot bakgrund av att ärendet redan nu ligger efter i tidsplanen (bifogas).

Med vänlig hälsning,

Kristina Eklund
Länsmiljöingenjör
Miljöavdelningen
010-224 43 09

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland
Växel: 010-224 40 00
[Central e-post](#)
[Webbplats och sociala medier](#)
[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

EnBW Sverige AB
Ombud:
johan.cederblad@vinge.se
stina.larsson@vinge.se

Miljö- och byggnadsnämnden i Mariestad
mbn@mariestad.se

Tidsplan för handläggningen

Syftet med tidsplanen är att skapa en gemensam bild för berörda parter och remissinstanser av hur handläggningen är tänkt att se ut. Det ger de berörda en bättre möjlighet att planera sitt arbete i ärendet och bidrar till en mer effektiv handläggning.

Ansökan om frivilligt tillstånd till Lövåsens solpark

Ärendet kom in till Miljöprövningsdelegationen	2025-12-01
--	------------

Sökanden lämnar in kompletteringar senast	2026-02-04
Miljöprövningsdelegationen kungör och remitterar ansökan	2026-02-13
Sista dag för remissinstanserna och andra intressenter att lämna synpunkter på ansökan	2026-03-16
Sista dag för sökanden och andra intressenter att bemöta inlämnade synpunkter	2026-04-08
Miljöprövningsdelegationen fattar beslut senast	2026-07-31

Observera att tidsplanen är ungefärlig.

Om ni bedömer att tidsplanen inte kan hållas, behöver ni genast anmäla det till Miljöprövningsdelegationen.

Om Miljöprövningsdelegationen bedömer att tidsplanen inte kan hållas, underrättar delegationen er om det och reviderar samtidigt tidsplanen. Mindre förseningar (om cirka två veckor) kommer inte leda till någon revidering av tidsplanen.

Från: "Info Gullspångs kommun" <kommun@gullspang.se>
Skickat: Thu, 19 Mar 2026 08:34:54 +0100
Till: "vastragotaland@lansstyrelsen.se" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Cc: "Johan Hellman" <johan.hellman@gullspang.se>; "Mats Öman" <mats.oman@gullspang.se>
Ämne: Yttrande diarienummer 48434-2025
Bilagor: Protokollsutdrag Kommunstyrelsen 2026-03-11 § 47.pdf, Bilaga 1-3 § 47, protokoll kommunstyrelsen 2026-03-11.pdf, Yttrande Lövåsens solpark 2026-03-09.pub.pdf

Hej,

Här kommer yttrande från kommunstyrelsen i Gullspångs kommun i ärende 48434-2025 remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark.

Vänlig hälsning

Ewa Sallova
Kommunsekreterare

Gullspångs kommun
Ledning och utveckling
Stöd och strategi

Telefon: 0551-362 77
Växel: 0551-360 00
www.gullspang.se

§ 47

Dnr KS-2024-00536

Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antar samhällsplanerarens yttrande som sitt eget.

Reservation

Hanna Jansson (FI) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget tilläggsyrkande.

Protokollsanteckning

Jenni Gustrand (S) lämnar en protokollsanteckning (bilaga 2 § 47).

Hanna Jansson (FI) lämnar en protokollsanteckning (bilaga 3 § 47).

Sammanfattning

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Gullspångs kommun ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Av yttrandet ska framgå om kommunen tillstyrker eller avstyrker ansökan och motivering till det

Yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen senast den 30 mars 2026.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Björn Thodenius (M) och Bo Hagström (C) tillstyrker samhällsplanerarens förslag till beslut.

Hanna Jansson (FI) yrkar att "kommunen avstyrker och starkt avråder till parkens etablering" läggs till i samhällsplanerarens yttrande.

Ordförande Björn Thodenius (M) yrkar avslag på Hanna Janssons (FI) tilläggsyrkande.

Ordförande tar först upp samhällsplanerarens förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Ordförande ställer därefter proposition på Janssons (FI) tilläggsyrkande och Thodenius (M) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen avslår tilläggsyrkandet.

Hanna Jansson (FI) begär votering.

Ordföranden föreslår att ja står för bifall till Thodenius (M) avslagsyrkande och där nej står för bifall till Janssons (FI) tilläggsyrkande.

Kommunstyrelsen godkänner voteringsordningen.

Omröstningsresultat

Med 5 ja-röster, 4 nej-röster och 2 ledamöter som avstår från att rösta finner ordförande att kommunstyrelsen beslutar att avslå Hanna Janssons (FI) tilläggsyrkande.

Hur var och en har röstat framgår i bilaga 1 (§47).

Jenni Gustrand (S) begär att få lämna en protokollsanteckning, vilket godkänns av ordföranden.

Hanna Jansson (FI) begär att få lämna en protokollsanteckning, vilket godkänns av ordföranden.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Ksau § 36/2026.

Tjänsteskrivelse Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark skriven av samhällsplanerare/framtidsutvecklare Johan Hellman

Yttrande Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark skriven av samhällsplanerare/framtidsutvecklare Johan Hellman

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen Västra Götaland, vastragotaland@lansstyrelsen.se

Kommundirektör Mats Öman

Samhällsplanerare Johan Hellman

Bilaga 1 § 47, votering

Björn Thodenius (M) JA
Jenni Gustrand (S) NEJ
Jan Hassel (S) AVSTÅR
Lotta Wahlström (S) NEJ
Bo Hagström (C) JA
Nour Beyed (L) JA
Hanna Jansson (FI) NEJ
Maria Gustafsson (M) JA
Ann-Christin Erlandsson (S) NEJ
Reine Hilding (S) AVSTÅR
Kenny Östlund (SD) JA

Bilaga 2 till § 47

Protokollsanteckning ärende solpark Lövåsen:

Vi socialdemokrater anser att den föreslagna placeringen riskerar att påverka en av kommunens viktiga turistattraktioner, dressinbanan. En solcellspark i direkt anslutning till denna verksamhet kan försämra både tillgängligheten och upplevelsevärdet av området. Turismen är en betydelsefull del av kommunens utveckling och bör värnas.

Området är också en plats där människor valt att bo och vistas just på grund av naturen, landskapsbilden och det lugn som präglar miljön. En solcellspark kräver stora markytor och kan innebära en tydlig förändring av landskapsbilden, vilket riskerar att påverka både boendemiljö och upplevelsen av området negativt. Vi vill samtidigt vara tydliga med att den gröna omställningen är nödvändig. Socialdemokraterna stödjer utbyggnaden av förnybar energi, inklusive solenergi. Men etableringar måste ske på rätt plats och med hänsyn till både människor och lokala värden.

Det finns alternativa områden där solcellsparker kan etableras med mindre påverkan, exempelvis på redan exploaterad mark, industriområden eller andra ytor där natur- och boendevärden inte påverkas i samma utsträckning. Mot denna bakgrund anser vi att etableringen av solcellsparken på den aktuella platsen bör avvisas och att mer lämpliga alternativ i kommunen utreds. På så sätt kan vi bidra till den gröna omställningen samtidigt som vi värnar människors livsmiljö och kommunens långsiktiga utveckling

Jenni Gustrand
Oppositionsråd

Bilaga 3 till § 47

Protokollsanteckning

Feministiskt Initiativ anser att kommunstyrelsen bör avstyrka och starkt avråda från ENBW:s planerade solpark i Lövåsen, med anledning av den drastiska påverkan på naturen, koldioxidutsläppen och närmiljön för de boende en sådan etablering innebär.

Hanna Jansson (FI)

Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Yttrande från Gullspångs kommun

Diariennr: KS-2024-00536

Sammanfattning

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Gullspångs kommun ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Av yttrandet ska framgå om kommunen tillstyrker eller avstyrker ansökan och motivering till det

Yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen senast den 30 mars 2026.

Summering av kommunens tidigare yttrande i samrådet

Gullspångs kommun ser positivt på en omställning till förnybar energi men anser att solcellsparken Lövåsen kan få betydande negativa konsekvenser för utpekade områden ST2 och ST4 Besöksnäringen kommunens attraktion och arbetsmarknaden. Vi rekommenderar att:

1. Projektförslag 2 prioriteras framför projektförslag 1, då det bedöms ha mindre negativ inverkan.
2. Alternativa placeringar av solcellsparken utreds, där dressinbanan och naturupplevelsen inte påverkas lika starkt. En buffertzona mellan dressinbanan och solcellsparken med träd eller brynmiljö skulle kunna minimera påverkan på landskapsbilden
3. Säkerhetsåtgärder och samordning vid byggnation av solcellsparken inkluderas i planeringen för att minimera driftstörningar och skaderisker.
4. En kompensationsmodell tas fram för att mildra negativa ekonomiska konsekvenser för dressinverksamheten och dess arbetsmarknadsinsatser.

Kommunens ställningstagande:

Kommunen konstaterar att EnBW inför ansökan har justerat och omarbetat förslaget på ett sådant sätt att flertalet av de synpunkter som framfördes i kommunens samrådsyttrande nu har hanterats på ett godtagbart sätt.

Kommunens kvarstående ställningstagande är att buffertzonen mot banvallen behöver justeras och utökas till ett avstånd om 30 meter räknat från banvallens släntfot.

Att inrymma träd och brynridå inom en buffertzon på 15 meter bedöms inte ge ett tillräckligt avstånd för att uppnå de avsedda syftena med att minska påverkan från den planerade anläggningen. Vid en buffertzon om 30 meter uppstår en flackare siktlinje som, i kombination med träd- och brynmiljön, reducerar den visuella påverkan mellan verksamheten och anläggningen på ett mer tillfredsställande sätt.

I enlighet med det uppdrag Trafikverket har som sektorsmyndighet inom transportområdet kan det inte uteslutas att tidigare nedlagda järnvägssträckor kan komma att återtas inom ramen för den sökta tillståndspanen. Detta behov kan uppstå utifrån ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv med syfte att stärka robusthet och redundans i transportsystemet. Enligt riktlinjer för järnvägstrafik bör ny bebyggelse inte tillåtas inom ett område på 30 meter från järnväg.

En utökad buffertzon ger därför både en minskad påverkan på angränsande verksamheter och bebyggelse, och samtidigt förutsättningar att inte begränsa ett framtida återtagande av transportinfrastruktur ur ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv.

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Blankettinformation

Ankomstnummer

1774454411384

Inskickat

2026-03-25 17:03:26

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:

Södra Hamngatan 3

Telefon: 010-224 40 00

E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse Västra Götalands län
Ange diarienummer 48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer 48434-2025
Länsstyrelse Västra Götalands län
Ärenderubrik Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status Handläggning

Bekräfta ärende ☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende
Vad vill du skicka in i ditt ärende? ☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande) ☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet) ☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande) ☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet) ☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)
Yttrande

Kontaktuppgifter

Ange avsändare
☒ Privatperson ☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse) ☐ Enskild firma
För- och efternamn
Elaine Viklund
E-post
elainewiklund@gmail.com
Postadress
Midskog Lövåsen 1
Postnummer
54892
Postort
Hova
Telefonnummer
0705334015
Land
Sverige

Filuppladdning

Typ av dokument		
Yttrande		
48434-2025.pdf		291.24 kB

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

Yttrande avseende ansökan om solcellspark i Lövåsen, Gullspång Dnr: 48434-2025

Till: Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Västra Götaland

Vi motsätter oss ansökan och yrkar att tillstånd inte ska meddelas.

1. Sammanfattning

Den planerade solcellsparken är lokaliserad i direkt anslutning till Karsmossens naturreservat och Store ö Natura 2000-område, vilket innebär etablering i ett ekologiskt mycket känsligt område med dokumenterat höga naturvärden.

Ansökan uppfyller inte kraven enligt miljöbalken. Det är inte vetenskapligt säkerställt att påverkan på Natura 2000-området kan uteslutas, försiktighetsprincipen har inte iakttagits, lokaliseringsprincipen är inte uppfylld och beslutsunderlaget är bristfälligt.

Tillstånd kan därmed inte lagligen ges.

2. Natura 2000 och rättsliga krav

Karsmossen omfattas av skydd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Tillstånd får endast lämnas om det är vetenskapligt säkerställt att verksamheten inte påverkar Natura 2000-områdets bevarandesyfte.

Detta följer av artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt EU-domstolens dom i mål C-127/02 (Waddenzee), där det fastslås att rimliga vetenskapliga tvivel ska uteslutas.

I detta fall är avståndet till området cirka 90 meter. Samtidigt medger sökanden hydrologisk påverkan och ekologiska samband är inte tillräckligt utredda. Osäkerheten innebär att tillstånd inte får ges.

3. Bevisbörda och försiktighetsprincipen

Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken åligger det verksamhetsutövaren att visa att kraven i balken uppfylls.

Enligt 2 kap. 3 § ska försiktighetsåtgärder vidtas redan vid risk för skada.

Ansökan brister i detta avseende då effekter på hydrologi, arter, ekologiska samband och kumulativa effekter inte är tillräckligt utredda. Osäkerhet ska enligt gällande rätt inte tolkas till verksamhetsutövarens fördel.

4. Naturmiljö och biologisk mångfald

Bolagets bedömning att påverkan är liten är en tydlig underskattning. Området utgör en del av ett större sammanhängande landskap med höga naturvärden i direkt anslutning till Karsmossen.

Förekomst av skyddsvärda arter såsom tretåig hackspett, knärot, orkidéer samt omfattande bestånd av lummer visar att området hyser känsliga biotoper och lång ekologisk kontinuitet.

Exploateringen riskerar att leda till habitatförlust, fragmentering och negativ påverkan på arter som är beroende av stabila miljöförhållanden.

5. Ekologiska samband

Området fungerar som spridningskorridor, buffertzon och livsmiljö för arter kopplade till Karsmossen och Natura 2000-området.

Den planerade exploateringen riskerar att bryta ekologiska samband, skapa barriäreffekter och fragmentera livsmiljöer. Eventuella stängsel kan även påverka större däggdjurs rörelsemönster och öka risken för trafikolyckor på väg 200.

Sådan påverkan strider mot miljöbalkens hänsynsregler.

6. Hydrologisk påverkan

Karsmossen är ett hydrologiskt känsligt våtmarkssystem. Sökanden anger själv att översvämningsrisk kan öka.

Även små förändringar i mark- och vattenflöden kan få betydande konsekvenser. Risken för indirekt påverkan på naturreservatet kan därför inte avfärdas som obetydlig.

Påverkan på angränsande mark och fastighetsägare är inte tillräckligt utredd, vilket innebär att beslutsunderlaget är bristfälligt.

7. Lokaliseringsprincipen

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska den mest lämpliga platsen väljas med minsta intrång och olägenhet.

Ansökan visar inte att alternativa lokaliseringar, särskilt på redan exploaterad mark såsom industriområden, taktytor eller andra hårdgjorda ytor, har utretts i tillräcklig omfattning.

Detta innebär att lokaliseringsprincipen inte är uppfylld.

8. Friluftsliv, rekreation och turism

Området används för rekreation och naturupplevelser, bland annat via stigar mellan Midskog, Hildelund och dressinbanan samt närheten till naturreservatet.

En solcellsanläggning om cirka 126 hektar innebär en betydande förändring av landskapsbilden och riskerar att minska områdets attraktionskraft för både boende och besökare.

Bolagets bedömning av påverkan är inte tillräckligt underbyggd.

9. Kulturmiljö

Det finns kulturhistoriska värden i området, såsom äldre stenmurar. Ansökan medger att lämningar kan komma att förstöras.

Kulturmiljöer är icke förnybara resurser och påverkan kan därför inte betraktas som obetydlig.

10. Yrkande om ersättning – fastigheten Lövåsen 1:3

Vi är ägare till fastigheten Lövåsen 1:3, som ligger i direkt anslutning till det planerade området.

Den ökade översvämningsrisk som anges i ansökan innebär risk för skador såsom försämrad brukbarhet, ökad markfuktighet, minskad produktionsförmåga samt behov av åtgärder som dikning och dränering.

Enligt 32 kap. miljöbalken ska sådana skador ersättas.

Vi yrkar att:

- en särskild hydrologisk utredning genomförs för fastigheten,
- tillstånd förenas med villkor som förhindrar påverkan, samt
- verksamhetsutövaren åläggs att ersätta samtliga nuvarande och framtida skador.

Vi förbehåller oss rätten att återkomma med ett specificerat ersättningsanspråk.

11. Områdets långsiktiga skyddsvärde

Med hänsyn till områdets naturvärden, dess närhet till Karsmossen och dess betydelse för rekreation framstår det som mer lämpligt att området bevaras än exploateras.

Det bör särskilt övervägas om området är lämpligt för ett formellt skydd, exempelvis genom en utvidgning av befintligt naturreservat.

12. Samlad bedömning och slutsats

Ansökan uppfyller inte kraven enligt 2 kap. och 7 kap. miljöbalken eller artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet.

Det är inte visat att verksamheten kan bedrivas utan risk för betydande påverkan på Natura 2000-området, naturmiljön eller närliggande fastigheter. Samtidigt har alternativa lokaliseringar inte utretts tillräckligt.

Mot denna bakgrund bör ansökan avslås.

Med vänlig hälsning,

Elaine Viklund och Markus Tirkkonen

Fastighetsägare, Lövåsen 1:3

elainewiklund@gmail.com

070-533 40 15

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Inloggad användare

Datum
2026-03-29

Inloggad användare
ISABEL VON KRUSENSTJERNA

Utgivare av certifikat
BankID Mobile

Blankettinformation

Ankomstnummer
1774802824000

Inskickat
2026-03-29 18:52:38

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:
Södra Hamngatan 3
Telefon: 010-224 40 00
E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län
Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer
48434-2025
Länsstyrelse
Västra Götalands län
Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status
Handläggning

Bekräfta ärende
☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende
Vad vill du skicka in i ditt ärende?
☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)
☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)
☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)
☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)
☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)
Yttrande

Kontaktuppgifter

Ange avsändare
☒ Privatperson ☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse) ☐ Enskild firma
För- och efternamn
Isabel von Krusenstjerna och Maria von Krusenstjerna
E-post
isabelvkrusenstierna@gmail.com
Postadress
Midskog Österhög 1
Postnummer
548 92
Postort
Hova
Telefonnummer
0733452042
Land
Sverige

Filuppladdning

Typ av dokument	
Yttrande	
Yttrande_Dnr_48434-2025.pdf	118.82 kB

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

Hej!

Vi vill framföra att vi motsätter oss ansökan och yrkar att denne skall avslås i sin helhet.

Det planerade etableringsområdet är direkt anslutet till Karsmossens naturreservat och Store ön:s Natura 2000-område. Det rör sig alltså om ett mycket känsligt område med dokumenterat höga naturvärden.

Ansökan uppfyller inte kraven enligt miljöbalken. Försiktighetsprincipen har inte iakttagits. Lokaliseringsprincipen är inte uppfylld. Kraven enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) är inte heller uppfyllt. Det är inte vetenskapligt säkerställt att påverkan på natura 2000-området kan uteslutas. Samtidigt är beslutsunderlaget påtagligt bristfälligt i flera avseenden. Tillstånd kan därmed inte lagligen ges.

1. Natura 2000-området Store ön och Karsmossens naturreservat

Enligt 7 kap. 28a§ miljöbalken skall Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ö skyddas. Tillstånd om etablering i dess närområde får endast ges om det är vetenskapligt säkerställt att verksamheten inte påverkar Natura 2000-områdets bevarandesyfte. Enligt artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt EU-domstolens dom i mål C-127/02 (Waddenzee) fastslås även att rimliga vetenskapliga tvivel skall uteslutas för att tillstånd skall kunna ges.

Enligt ansökan är avståndet till Karsmossen omkring 90 meter. Sökanden medger även att en solparksetablerings hydrologiska påverkan samt ekologiska samband inte är tillräckligt utredda. Etableringens påverkan på naturreservatet kan inte, som i bolagets ansökan, avfärdas som obetydlig och tillstånd får inte ges.

2. Bevisbörda och försiktighetsprincipen

I enlighet med 2 kap. 1§ miljöbalken åligger det verksamhetsutövaren att visa att kraven i balken uppfylls. Enligt 2 kap. 3§ ska försiktighetsåtgärder vidtas redan vid risk för skada.

Sökanden redogör hur etableringens effekter på hydrologi, arter, ekologiska samband och kumulativa effekter är bristfälligt utredda. Enligt gällande rätt skall osäkerheten tolkas till verksamhetsutövarens nackdel.

3. Lokaliseringsprincipen

Enligt 2 kap. 6§ miljöbalken ska den mest lämpliga platsen väljas med minsta intrång och olägenhet.

Enligt ansökan att alternativa lokaliseringar, i synnerhet på redan påverkad mark såsom industriområden, deponier, takytor eller andra hårdgjorda ytor inte utretts i tillräcklig omfattning. När naturområden i huvudsak ställs mot naturområden riskerar möjligheten att placera solceller på ett sätt som samspelar med andra intressen på samma plats att gå förlorad..

Ansökan uppfyller inte miljöbalkens lokaliseringsprincip.

4. Ekologiska samband

Etableringsområdet fungerar som spridningskorridor, buffertzoon och livsmiljö för arter kopplade till Karsmossen och Natura 2000-området.

Den ansökta exploateringen riskerar att bryta nuvarande ekologiska samband, vissa viktiga för naturreservatets och Natura 2000-områdets syften. Etableringen kan bland annat skapa barriäreffekter och fragmentera livsmiljöer. Eventuella stängsel kan även påverka större däggdjurs rörelsemönster och därigenom öka risken för trafikolyckor på väg 200. Ansökan underskattar etableringens effekter på närområdet märkvärt även om det anges att våtmarkssystemet kommer att påverkas.

Denna påverkan strider mot miljöbalkens hänsynsregler.

5. Hydrologisk påverkan

Karsmossen är ett hydrologiskt känsligt våtmarkssystem. Sökanden anger att översvämningrisk kan öka vid etablering.

Även små förändringar i mark- och vattenflöden kan få betydande konsekvenser för våtmarkssystemet. Risken att etableringen kommer komma att påverka naturreservatet kan därför inte avfärdas som obetydlig även om påverkan ses som indirekt. Det kan inte heller säkerställas att en hydrologisk påverkan på våtmarkssystemet inte också skulle påverka Natura 2000-området och dess förmåga att uppfylla sitt bevarandesyfte.

Påverkan på angränsande och närliggande mark och fastigheter är inte tillräckligt utredd. Beslutsunderlaget är märkbart bristfälligt.

6. Naturmiljö, biologisk mångfald.

Etableringsområdet utgör en del i ett större sammanhängande landskap med höga naturvärden i direkt anslutning till karsmossen. Trots detta bedömer ansökanden etableringens påverkan på naturmiljön i området som liten, en tydlig underskattning givet vilka värden som finns dokumenterade. Givet etableringsområdets placering i ett mycket känsligt område med höga naturvärden riskerar naturmiljön att skadas. Enligt 3 kap. miljöbalken 3§ skall känsliga ekosystem skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Skyddsvärda arter såsom tretåig hackspett, orkidéer, knärot, omfattande bestånd av lummer men även andra skyddsvärda arter är dokumenterade i området. Rikedomen på skyddsvärda arter visar att området hyser lång ekologisk kontinuitet och känsliga biotoper. En solcellsetablering riskerar att fragmentera dessa livsmiljöer och påtagligt påverka arter beroende av stabila miljöförhållanden. Etableringen kan också leda till habitatförlust i och i anslutning till etableringsområdet.

Ansökan underskattar etableringens påverkan på närmiljön anmärkningsvärt, vilket gör beslutsunderlaget bristfälligt.

7. Påverkan på kulturmiljö och arkeologi

Ansökan anger att kulturhistoriska lämningar kan komma att förstöras. Givet att våtmarker ofta varit viktiga under exempelvis bronsåldern, 1800-500 f.v.t., kan även fornlämningar, lämningar från innan 1850, gå förlorade. Det finns dokumenterade lämningar i närheten av etableringsområdet vilket indikerar lämningar på eller nära etableringsområdet. Dessa löper betydande risk att förstöras vid en etablering. Att kulturhistoriska värden riskerar att gå förlorade permanent kan inte betraktas som obetydligt. De kan aldrig återskapas på samma sätt som de lämnats.

8. Påverkan på friluftsliv, rekreation och turism.

Området används för rekreation och naturupplevelser. Etableringsområdet ligger i anslutning till turismverksamhet på och vid dressinbanan, en tidigare järnväg som var aktiv under 1800-talet. Etableringsområdet är lokaliserat på och i nära anslutning till stigar mellan Midskog och Hildelund och ett stenkast från naturreservatet. En solcellsanläggning skulle bryta upp den nuvarande landskapsbilden och dess samlade upplevelsevärden.

Den ansökandes bedömning om att en etablerings påverkan på friluftsliv, rekreation och turism är försumbar är inte tillräckligt underbyggd vilket gör beslutsunderlaget bristfälligt.

9. Midskogs attraktionskraft i Gullspång

Den ansökta etableringens påverkan på de samlade upplevelsevärdena i närområdet samt ekologiska effekter, såsom den ökade översvämningsrisken, riskerar att påverka områdets attraktionskraft negativt. Den lummiga 1800-tals byn ett stenkast från naturområden riskeras att brytas upp av en etablering som i sammanhanget kan upplevas som något hämtat från ett modernt industriområde.

Trots detta gör bolaget bedömningen att etableringen inte skulle påverka områdets attraktionskraft för boende eller besökare. Samtidigt kan vi vittna om att det var just de samlade upplevelse värdena i området som föranledde vår inflytt, till Gullspåns kommun och Midskog. De samlade upplevelsevärdena har också varit den tyngst vägande punkten till att vi stannat kvar. Något vi med ett längre tidsperspektiv skulle tvingas omvärdera vid en etablering.

Sedermera bör risken att en större solcellsetablering indirekt orsakar eller bidrar till minskad attraktion och svårighet att locka nya boende och hålla kvar nuvarande beaktas. Det skall också nämnas att bolaget inte redogjort för någon ekonomisk kompensation för värdeminskningen för närliggande fastigheter.

10. Långsiktigt skyddsvärde

Givet områdets närhet till Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ön samt områdets funktion för dessa formellt skyddade områden. Detta tillsammans med områdets samlade upplevelse och naturvärden och dess betydelse för rekreation framstår det lämpligare att skydda området än att nyexploatera det.

Det bör särskilt övervägas huruvida det vore lämpligt att formellt skydda området, exempelvis genom en utvidgning av det befintliga naturreservatet.

11. Skador på närliggande fastigheter

Ansökan redogör att skador kan uppkomma på närliggande fastigheter till följd av den ökade översvämningsrisken i området. Något som inte heller rimligen kan anses obetydligt för fastigheter där marken är bunden till våtmarkssystemet Karsmossen, även om dessa inte gränsar till etableringsområdet.

Enligt 32 kap. miljöbalken skall skador som orsakas av en sådan översvämning ersättas.

12. Avslutning

Ansökan möter inte kraven enligt 2 kap. och 7 kap. miljöbalken eller artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet. Men även andra kapitel som 3 kap. miljöbalken talar för den sökandes nackdel.

Ansökan visar inte att etablerande verksamhet kan bedrivas utan risk för betydande påverkan på Natura 2000-området, naturreservatet, naturmiljön eller närliggande fastigheter. Samtidigt är ansökandens utredning om alternativa lokaliseringar påtagligt bristfällig. Miljöbalkens lokaliseringsprincip, försiktighetsprincip och hänsynsregler uppfylls inte heller i ansökan.

Mot denna bakgrund bör ansökan avslås i sin helhet.

Med vänlig hälsning

Isabel von Krusenstjerna och Maria von Krusenstjerna
Midskog Österhög 1, Gullspång Amnehärads-Midskog 1:19

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Inloggad användare

Datum
2026-03-29

Inloggad användare
ISABEL VON KRUSENSTJERNA

Utgivare av certifikat
BankID Mobile

Blankettinformation

Ankomstnummer
1774803449567

Inskickat
2026-03-29 18:59:55

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:
Södra Hamngatan 3
Telefon: 010-224 40 00
E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län
Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer
48434-2025
Länsstyrelse
Västra Götalands län
Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status
Handläggning

Bekräfta ärende
☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende
Vad vill du skicka in i ditt ärende?
☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)
☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)
☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)
☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)
☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)
Yttrande

Kontaktuppgifter

Ange avsändare

Privatperson

Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse)

Enskild firma

För- och efternamn

Isabel von Krusenstjerna

E-post

isabelvkrusenstierna@gmail.com

Postadress

Postnummer

548 92

Postort

Hova

Telefonnummer

0733452042

Land

Sverige

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Inloggad användare

Datum
2026-03-29

Inloggad användare
ISABEL VON KRUSENSTJERNA

Utgivare av certifikat
BankID Mobile

Blankettinformation

Ankomstnummer
1774803682965

Inskickat
2026-03-29 19:02:55

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:
Södra Hamngatan 3
Telefon: 010-224 40 00
E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län
Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer
48434-2025
Länsstyrelse
Västra Götalands län
Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status
Handläggning

Bekräfta ärende
☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende
Vad vill du skicka in i ditt ärende?
☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)
☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)
☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)
☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)
☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)
Yttrande

Kontaktuppgifter

Ange avsändare
☒ Privatperson ☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse) ☐ Enskild firma
För- och efternamn
Isabel von Krusenstierna
E-post
isabelvkrusenstierna@gmail.com
Postadress
Postnummer
548 92
Postort
Hova
Telefonnummer
0733452042
Land
Sverige

Filuppladdning

Typ av dokument	
Yttrande	
Yttrande_Dnr_48434-2025.pdf	118.82 kB

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

Hej!

Vi vill framföra att vi motsätter oss ansökan och yrkar att denne skall avslås i sin helhet.

Det planerade etableringsområdet är direkt anslutet till Karsmossens naturreservat och Store ön:s Natura 2000-område. Det rör sig alltså om ett mycket känsligt område med dokumenterat höga naturvärden.

Ansökan uppfyller inte kraven enligt miljöbalken. Försiktighetsprincipen har inte iakttagits. Lokaliseringsprincipen är inte uppfylld. Kraven enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) är inte heller uppfyllt. Det är inte vetenskapligt säkerställt att påverkan på natura 2000-området kan uteslutas. Samtidigt är beslutsunderlaget påtagligt bristfälligt i flera avseenden. Tillstånd kan därmed inte lagligen ges.

1. Natura 2000-området Store ön och Karsmossens naturreservat

Enligt 7 kap. 28a§ miljöbalken skall Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ö skyddas. Tillstånd om etablering i dess närområde får endast ges om det är vetenskapligt säkerställt att verksamheten inte påverkar Natura 2000-områdets bevarandesyfte. Enligt artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt EU-domstolens dom i mål C-127/02 (Waddenzee) fastslås även att rimliga vetenskapliga tvivel skall uteslutas för att tillstånd skall kunna ges.

Enligt ansökan är avståndet till Karsmossen omkring 90 meter. Sökanden medger även att en solparksetablerings hydrologiska påverkan samt ekologiska samband inte är tillräckligt utredda. Etableringens påverkan på naturreservatet kan inte, som i bolagets ansökan, avfärdas som obetydlig och tillstånd får inte ges.

2. Bevisbörda och försiktighetsprincipen

I enlighet med 2 kap. 1§ miljöbalken åligger det verksamhetsutövaren att visa att kraven i balken uppfylls. Enligt 2 kap. 3§ ska försiktighetsåtgärder vidtas redan vid risk för skada.

Sökanden redogör hur etableringens effekter på hydrologi, arter, ekologiska samband och kumulativa effekter är bristfälligt utredda. Enligt gällande rätt skall osäkerheten tolkas till verksamhetsutövarens nackdel.

3. Lokaliseringsprincipen

Enligt 2 kap. 6§ miljöbalken ska den mest lämpliga platsen väljas med minsta intrång och olägenhet.

Enligt ansökan att alternativa lokaliseringar, i synnerhet på redan påverkad mark såsom industriområden, deponier, takytor eller andra hårdgjorda ytor inte utretts i tillräcklig omfattning. När naturområden i huvudsak ställs mot naturområden riskerar möjligheten att placera solceller på ett sätt som samspelar med andra intressen på samma plats att gå förlorad..

Ansökan uppfyller inte miljöbalkens lokaliseringsprincip.

4. Ekologiska samband

Etableringsområdet fungerar som spridningskorridor, buffertzoon och livsmiljö för arter kopplade till Karsmossen och Natura 2000-området.

Den ansökta exploateringen riskerar att bryta nuvarande ekologiska samband, vissa viktiga för naturreservatets och Natura 2000-områdets syften. Etableringen kan bland annat skapa barriäreffekter och fragmentera livsmiljöer. Eventuella stängsel kan även påverka större däggdjurs rörelsemönster och därigenom öka risken för trafikolyckor på väg 200. Ansökan underskattar etableringens effekter på närområdet märkvärt även om det anges att våtmarkssystemet kommer att påverkas.

Denna påverkan strider mot miljöbalkens hänsynsregler.

5. Hydrologisk påverkan

Karsmossen är ett hydrologiskt känsligt våtmarkssystem. Sökanden anger att översvämningrisk kan öka vid etablering.

Även små förändringar i mark- och vattenflöden kan få betydande konsekvenser för våtmarkssystemet. Risken att etableringen kommer komma att påverka naturreservatet kan därför inte avfärdas som obetydlig även om påverkan ses som indirekt. Det kan inte heller säkerställas att en hydrologisk påverkan på våtmarkssystemet inte också skulle påverka Natura 2000-området och dess förmåga att uppfylla sitt bevarandesyfte.

Påverkan på angränsande och närliggande mark och fastigheter är inte tillräckligt utredd. Beslutsunderlaget är märkbart bristfälligt.

6. Naturmiljö, biologisk mångfald.

Etableringsområdet utgör en del i ett större sammanhängande landskap med höga naturvärden i direkt anslutning till karsmossen. Trots detta bedömer ansökanden etableringens påverkan på naturmiljön i området som liten, en tydlig underskattning givet vilka värden som finns dokumenterade. Givet etableringsområdets placering i ett mycket känsligt område med höga naturvärden riskerar naturmiljön att skadas. Enligt 3 kap. miljöbalken 3§ skall känsliga ekosystem skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Skyddsvärda arter såsom tretåig hackspett, orkidéer, knärot, omfattande bestånd av lummer men även andra skyddsvärda arter är dokumenterade i området. Rikedomen på skyddsvärda arter visar att området hyser lång ekologisk kontinuitet och känsliga biotoper. En solcellsetablering riskerar att fragmentera dessa livsmiljöer och påtagligt påverka arter beroende av stabila miljöförhållanden. Etableringen kan också leda till habitatförlust i och i anslutning till etableringsområdet.

Ansökan underskattar etableringens påverkan på närmiljön anmärkningsvärt, vilket gör beslutsunderlaget bristfälligt.

7. Påverkan på kulturmiljö och arkeologi

Ansökan anger att kulturhistoriska lämningar kan komma att förstöras. Givet att våtmarker ofta varit viktiga under exempelvis bronsåldern, 1800-500 f.v.t., kan även fornlämningar, lämningar från innan 1850, gå förlorade. Det finns dokumenterade lämningar i närheten av etableringsområdet vilket indikerar lämningar på eller nära etableringsområdet. Dessa löper betydande risk att förstöras vid en etablering. Att kulturhistoriska värden riskerar att gå förlorade permanent kan inte betraktas som obetydligt. De kan aldrig återskapas på samma sätt som de lämnats.

8. Påverkan på friluftsliv, rekreation och turism.

Området används för rekreation och naturupplevelser. Etableringsområdet ligger i anslutning till turismverksamhet på och vid dressinbanan, en tidigare järnväg som var aktiv under 1800-talet. Etableringsområdet är lokaliserat på och i nära anslutning till stigar mellan Midskog och Hildelund och ett stenkast från naturreservatet. En solcellsanläggning skulle bryta upp den nuvarande landskapsbilden och dess samlade upplevelsevärden.

Den ansökandes bedömning om att en etablerings påverkan på friluftsliv, rekreation och turism är försumbar är inte tillräckligt underbyggd vilket gör beslutsunderlaget bristfälligt.

9. Midskogs attraktionskraft i Gullspång

Den ansökta etableringens påverkan på de samlade upplevelsevärdena i närområdet samt ekologiska effekter, såsom den ökade översvämningsrisken, riskerar att påverka områdets attraktionskraft negativt. Den lummiga 1800-tals byn ett stenkast från naturområden riskeras att brytas upp av en etablering som i sammanhanget kan upplevas som något hämtat från ett modernt industriområde.

Trots detta gör bolaget bedömningen att etableringen inte skulle påverka områdets attraktionskraft för boende eller besökare. Samtidigt kan vi vittna om att det var just de samlade upplevelse värdena i området som föranledde vår inflytt, till Gullspångs kommun och Midskog. De samlade upplevelsevärdena har också varit den tyngst vägande punkten till att vi stannat kvar. Något vi med ett längre tidsperspektiv skulle tvingas omvärdera vid en etablering.

Sedermera bör risken att en större solcellsetablering indirekt orsakar eller bidrar till minskad attraktion och svårighet att locka nya boende och hålla kvar nuvarande beaktas. Det skall också nämnas att bolaget inte redogjort för någon ekonomisk kompensation för värdeminskningen för närliggande fastigheter.

10. Långsiktigt skyddsvärde

Givet områdets närhet till Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ön samt områdets funktion för dessa formellt skyddade områden. Detta tillsammans med områdets samlade upplevelse och naturvärden och dess betydelse för rekreation framstår det lämpligare att skydda området än att nyexploatera det.

Det bör särskilt övervägas huruvida det vore lämpligt att formellt skydda området, exempelvis genom en utvidgning av det befintliga naturreservatet.

11. Skador på närliggande fastigheter

Ansökan redogör att skador kan uppkomma på närliggande fastigheter till följd av den ökade översvämningsrisken i området. Något som inte heller rimligen kan anses obetydligt för fastigheter där marken är bunden till våtmarkssystemet Karsmossen, även om dessa inte gränsar till etableringsområdet.

Enligt 32 kap. miljöbalken skall skador som orsakas av en sådan översvämning ersättas.

12. Avslutning

Ansökan möter inte kraven enligt 2 kap. och 7 kap. miljöbalken eller artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet. Men även andra kapitel som 3 kap. miljöbalken talar för den sökandes nackdel.

Ansökan visar inte att etablerande verksamhet kan bedrivas utan risk för betydande påverkan på Natura 2000-området, naturreservatet, naturmiljön eller närliggande fastigheter. Samtidigt är ansökandens utredning om alternativa lokaliseringar påtagligt bristfällig. Miljöbalkens lokaliseringsprincip, försiktighetsprincip och hänsynsregler uppfylls inte heller i ansökan.

Mot denna bakgrund bör ansökan avslås i sin helhet.

Med vänlig hälsning

Isabel von Krusenstjerna och Maria von Krusenstjerna
Midskog Österhög 1, Gullspång Amnehärads-Midskog 1:19

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Inloggad användare

Datum
2026-03-29

Inloggad användare
Lina Lovisa Karlsson-Karlstad

Utgivare av certifikat
BankID Mobile

Blankettinformation

Ankomstnummer
1774811732215

Inskickat
2026-03-29 21:29:48

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:
Södra Hamngatan 3
Telefon: 010-224 40 00
E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län
Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer
48434-2025
Länsstyrelse
Västra Götalands län
Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status
Handläggning

Bekräfta ärende
☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende
Vad vill du skicka in i ditt ärende?
☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)
☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)
☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)
☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)
☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)
Yttrande

Kontaktuppgifter

Ange avsändare
☒ Privatperson ☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse) ☐ Enskild firma
För- och efternamn
Lina Karlsson-Karlstad
E-post
lina_karlstad@hotmail.com
Postadress
Allmänna Vägen 41
Postnummer
54772
Postort
Otterbäcken
Telefonnummer
076-2017421
Land
Sverige

Filuppladdning

Typ av dokument	
Yttrande	
Yttrande_i_ärende_48434-2025.docx	38.32 kB

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

Den miljökonsekvensanalys och projektområdesdragning som presenteras känns inte bra och vi anser att den inte heller följer miljöbalkens krav fullt ut. Istället för att exploatera naturområden med stora industriliknande inhägnader borde i stället tak, industrier, deponier, parkeringar, och andra redan urbaniserade områden nyttjas, som ju dessutom i regel redan befinner sig i närheten av befintlig infrastruktur. Eftersom intentionen med Lövåsen solpark (och alla andra i området) uppges vara att Västragötalandsregionen ska bli självförsörjande på el och därmed bidra till att Sverige uppnår det nationella klimatmålet om 100% förnybar energi 2040, borde uppförande av flertalet mindre anläggningar i urbana- och/eller redan exploaterade miljöer inte vara ett problem. Kan inte ENBW se att en hållbar och förnuftig lösning som inte tar naturmark i anspråk är viktigare än ekonomisk vinning anser vi att de inte är rätt verksamhetsutövare att gå Sveriges och Västragötalandsregionens ärenden för klimatmålet i fråga!

Val av placering

Enligt beskrivningen av själva lokaliseringsprocessen har endast naturområden med snarlika naturvärden undersökts och ställts mot varandra, medan exempelvis anläggningar på redan exploaterad mark eller på platser/byggnader i urban miljö har uteslutits helt. Någon mer ingående förklaring till varför andra placeringar än naturmark inte har undersökts finns inte, vilket innebär att de inte heller kan bevisa att de faktiskt har valt området med bäst förutsättningar och minst påverkan. Eftersom de endast ställt snarlika naturområden mot varandra och sedan valt ut ett av dessa som "bäst lämpade" visar de tydligt att de helt valt att frångå principen att i första hand undvika naturpåverkan och istället gått direkt på att minimera och kompensera för skadan de orsakar.

Hur urvalet av lokaliseringsalternativ har tagits fram framgår inte, men att de tilltänkta områdena ska baseras på faktisk lämplighet ser vi som högst osannolikt i och med att det endast är områden hos en och samma fastighetsägare som ställts mot varandra! Även deras tre andra planerade parker i området (Råglanda 169ha, Brestorp 67ha och Börstorp 176ha) ägs av samma fastighetsägare som de tre tilltänkta områdena Lövåsen, Mosstorp och Torpmossen, där Råglanda är belägen knappt 2km söder om Lövåsens projektområde.

Eftersom platsen för solcellsexploatering ska väljas utifrån miljöhänsyn och var minsta intrång och skada uppstår anser vi att de frångått lokaliseringsprincipen genom att endast se till vad **en** fastighetsägare har för områden att erbjuda. Av den anledningen anser vi att bevisbördan för att detta område skulle vara bäst lämpat för solceller faller i sin helhet. Utredningen de visar tyder tvärt om med största sannolikhet på att de ur ett byggnadstekniskt/ ekonomiskt perspektiv har valt den enklaste platsen att bygga på av de platser de blivit erbjudna - inte den plats som är bäst lämpad för lokal solenergiproduktion, med syfte att uppnå klimatmålet att Västragötaland och Sverige ska vara självförsörjande på 100% förnybar energi 2040.

Närområde

Påverkan på värdena för friluftsliv och rekreation har för de boende i området underskattats kraftigt då ENBW anser den vara en "liten negativ- till ingen/obetydlig konsekvens". I själva verket skulle projektområdet påverka de boende i området negativt i allra högsta grad! Det är ju i de södra delarna av det planerade projektområdet som många av de vardagliga promenadvägarna finns och det är många fler än de boende i närområdet som nyttjar området i sin helhet för exempelvis bär- och svampplockning.

Flera andra bedömningar som gjorts känns inte heller speciellt utförligt genomförda, exempelvis bedömningen gällande yt- och grundvatten tycks enbart ha sett till avrinning, grundvattenbildning och översvämning, men vad som händer med vårt dricksvatten vid exempelvis en brand och efterföljande släckningsarbete presenteras inte. Vi saknar mer ingående information än att "batterierna kommer vara inneslutna i brandceller" och att "en eventuell brand kommer att släckas enligt standardförfarande". Hur skulle exempelvis en insatsplan se ut vid en batteribrand? Har räddningstjänsten kapacitet för så många solcellsparkar som planeras i ett och samma område av länet? Vilka risker skulle ett släckningsarbete innebära i praktiken gällande exempelvis vårt

Yttrande 48434-2025

Lina Karlstad, Tim Wingård

Amnehärads-Midskog 1:16

dricksvatten? Här anser vi att ENBW brister i att redovisa konkreta skyddsåtgärder. För övrigt så tycks fortfarande enbart brunnarna som fanns med på den karta som visades på samrådet tas i beaktande, trots att vi var många på samrådet som påpekade att våra brunnar av någon anledning inte finns med där!

Att inte heller ta hänsyn till att det finns fornlämningar i form av husgrunder och jordkällare i området så att kommande generationer kan ta del utav dem känns inte heller bra. De borde sparas så även kommande generationer kan ta del av sin historia.

Sett till påverkan på boendemiljön så anser vi att det borde göras en mer grundlig, fastighetsspecifik utredning för var och en av fastigheterna i närområdet innan ett beslut kan fattas i ärendet. Där fler potentiella riskfaktorer tas i beaktande, där de beskriver hur riskerna kommer att förebyggas samt upprättar villkor om hur ersättningar och/eller åtgärder skall ske vid eventuella skador som solcellsparken bidrar till - utan krav på fastighetsägarens bevisbörda. Fastighetsägarna i området har fortfarande inte fått någon information om, eller förslag på hur de ska bli kompenserade för den värdeminskning som kommer ske på fastigheterna i närområdet, något som också borde ingå i en fastighetsspecifik utredning.

Sammanfattningsvis anser vi att naturområden så långt det är möjligt ska skyddas mot onödiga intrång och att energiproduktion ska ske i urbana miljöer (med befintlig infrastruktur och där stora delar av energin används) så långt det är möjligt, därefter på redan exploaterad mark som exempelvis gamla industriområden och deponier.

Som ägare till den angränsande fastigheten Amnehärads-Midskog 1:16 yrkar vi i första hand att projektet ska avslås i sin helhet! Lokaliseringsutredningen är bristfällig och de har inte kunnat påvisa att kraven enligt miljöbalken följs, främst gällande lokaliseringsprincipen och försiktighetsprincipen. Alternativt att fler områden som inte utgörs av naturmiljö utreds och jämförs innan ett beslut fattas.

I andra hand, om verksamheten trots detta skulle tillåtas på valt projektområde, yrkar vi:

- Att ytterligare en kraftig reduktion av områdets södra del genomförs, så att allmänheten kan fortsätta att nyttja promenadstigarna i området
- Att mer omfattande och fastighetsspecifika utredningar utförs, inklusive villkor om förebyggande åtgärder och kompensationer vid problem.

Lina Karlstad, Tim Wingård

Midskog 2026-03-29

Diarienummer 48434-2025

Länsstyrelsen i Västra Götalands län Göteborg	
Ink.	2026 -03- 26

Synpunkter på miljöansökan gällande ~~Lövåsen solpark~~

Det är svårt att förstå att någon överhuvudtaget planerar en solcellsanläggning i närheten av boende när vi har så stora skogsmarker i Sverige.

När det gäller den ansökan som nu lämnats in vill vi påtala att ytan behöver minskas ytterligare.

Eftersom vi bor i byn Midskog så koncentrerar vi oss på den sydligaste delen. I området mellan Midskog gård (se karta) och Hildelund (se karta) menar vi att det är mycket olämpligt att sätta solceller.

Varför?

1. Det går en stig från Midskog gård till Hildelund och sedan vidare ner till dressinbanan. Det är en stig som vi boende ofta går. Det är alltså ingen obetydlig inverkan för oss om den försvinner. Vi går den också för att den är speciell.
2. I hela det här området finns många gamla stenmurar. Kanske klassas de inte som fornminnen men de är definitivt kulturminnen som påminner oss om de människor som bodde och odlade marken här för länge sen.
3. Utmed stigen från Hildelund till dressinbanan växer på många ställen orkidéer, fläcknycklar. Ulla Klingberg tog i somras kort (se bil.) på några av dem men som sagt, de växer på många ställen.
För att bevara dessa är det ju viktigt att gränsen till anläggningen inte kommer för nära.
På sidan 79 i ansökan skriver man att "påverkan på blåsippor och fläcknycklar uteblir eftersom dessa arter förekommer utanför projektområdet". Detta är sant vad gäller blåsippor men verkligen inte sant när det gäller fläcknycklar.
4. Mellan stigen och dressinbanan finns ett stort område med lummer (se bilder). Vi har inte på någon annan plats i hela området sett ett så stort bestånd av lummer.

Så vi tycker att det finns 4 mycket goda skäl, **människor, stenmurar, fläcknycklar och lummer**, till att inte anlägga solceller mellan Midskog gård och Hildelund.

Vi som bor här gör det för närheten till skog och mark. Även om anläggningen minskar ytterligare kommer vi att sörja att en så stor del av vår närmiljö förstörs.

Midskog 20250324

Ulla och Sture Klingberg. (det är Ulla som sammanställt våra åsikter)
Midskog Lövåsen 3 ullaklingberg1@gmail.com

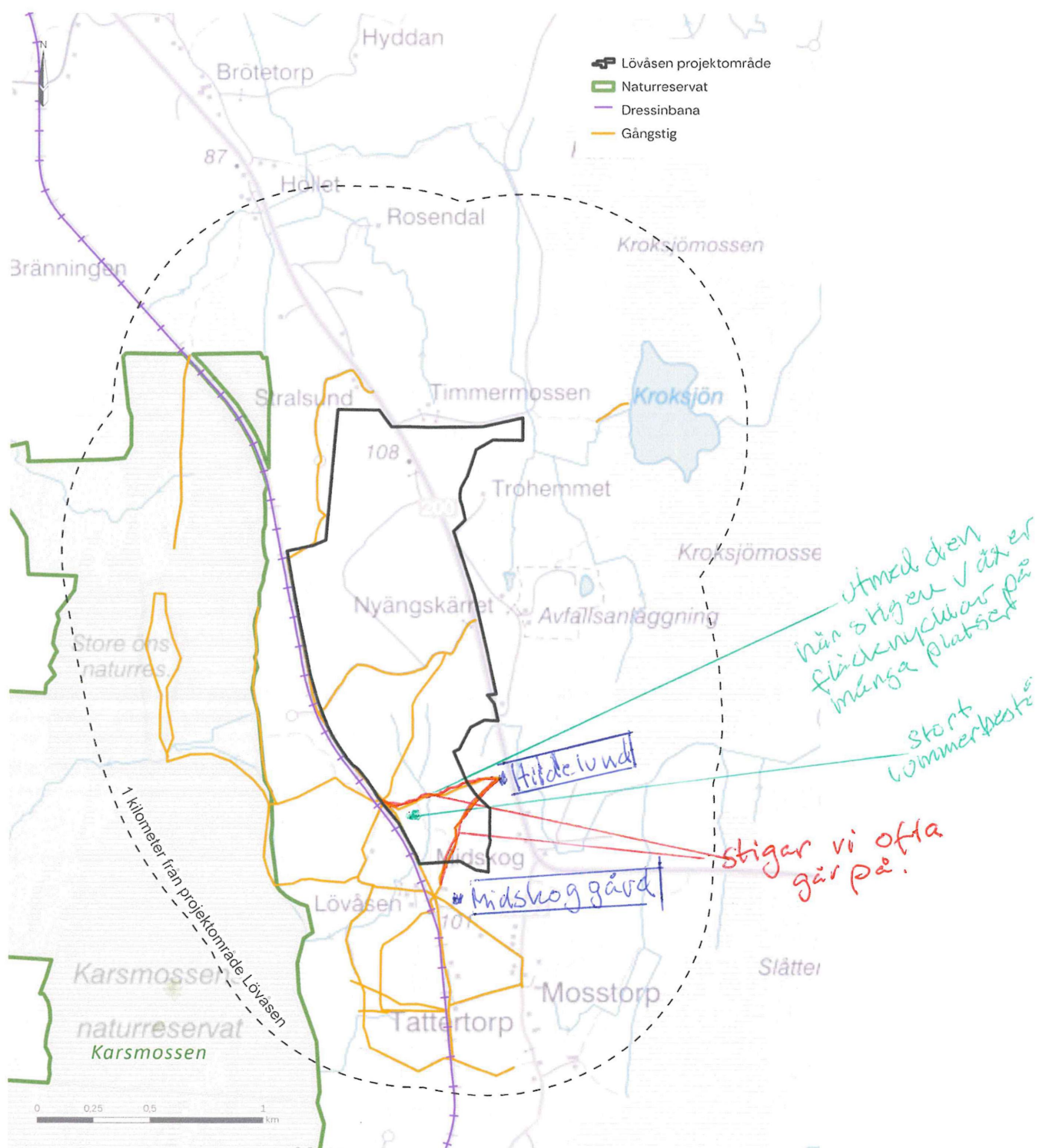
Helena och Veine Eriksson
Midskog Lövåsen 2

Inge Skak och Per Lyngsa Madsen
Midskog Lövåsen 4

Sven van Dorpel
Amnehärad Midskog 1:14 (Midskog gård)

Eva Karlsson och Eric Rubenson
Tattertorp 1:12

Hans Gustafsson
Mosstorp 1:13

Figur 18: Värden för friluftsliv och rekreation inom och nära projektområdet.

Från: "Lina Karlstad" <lina_karlstad@hotmail.com>
Skickat: Sun, 29 Mar 2026 20:35:20 +0100
Till: "vastragotaland@lansstyrelsen.se" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Ämne: Yttrande 48434-2025
Bilagor: Yttrande i ärende 48434-2025.docx

Bifogat finns Yttrande gällande 48434-2025 (även inskickat som ankomstnummer 1774811732215).

Den miljökonsekvensanalys och projektområdesdragning som presenteras känns inte bra och vi anser att den inte heller följer miljöbalkens krav fullt ut. Istället för att exploatera naturområden med stora industrilikhade inhägnader borde i stället tak, industrier, deponier, parkeringar, och andra redan urbaniserade områden nyttjas, som ju dessutom i regel redan befinner sig i närheten av befintlig infrastruktur. Eftersom intentionen med Lövåsen solpark (och alla andra i området) uppges vara att Västragötalandsregionen ska bli självförsörjande på el och därmed bidra till att Sverige uppnår det nationella klimatmålet om 100% förnybar energi 2040, borde uppförande av flertalet mindre anläggningar i urbana- och/eller redan exploaterade miljöer inte vara ett problem. Kan inte ENBW se att en hållbar och förnuftig lösning som inte tar naturmark i anspråk är viktigare än ekonomisk vinning anser vi att de inte är rätt verksamhetsutövare att gå Sveriges och Västragötalandsregionens ärenden för klimatmålet i fråga!

Val av placering

Enligt beskrivningen av själva lokaliseringsprocessen har endast naturområden med snarlika naturvärden undersökts och ställts mot varandra, medan exempelvis anläggningar på redan exploaterad mark eller på platser/byggnader i urban miljö har uteslutits helt. Någon mer ingående förklaring till varför andra placeringar än naturmark inte har undersökts finns inte, vilket innebär att de inte heller kan bevisa att de faktiskt har valt området med bäst förutsättningar och minst påverkan. Eftersom de endast ställt snarlika naturområden mot varandra och sedan valt ut ett av dessa som "bäst lämpade" visar de tydligt att de helt valt att frångå principen att i första hand undvika naturpåverkan och istället gått direkt på att minimera och kompensera för skadan de orsakar.

Hur urvalet av lokaliseringsalternativ har tagits fram framgår inte, men att de tilltänkta områdena ska baseras på faktisk lämplighet ser vi som högst osannolikt i och med att det endast är områden hos en och samma fastighetsägare som ställts mot varandra! Även deras tre andra planerade parker i området (Råglanda 169ha, Brestorp 67ha och Börstorp 176ha) ägs av samma fastighetsägare som de tre tilltänkta områdena Lövåsen, Mosstorp och Torpmossen, där Råglanda är belägen knappt 2km söder om Lövåsens projektområde.

Eftersom platsen för solcellsexploatering ska väljas utifrån miljöhänsyn och var minsta intrång och skada uppstår anser vi att de frångått lokaliseringsprincipen genom att endast se till vad **en** fastighetsägare har för områden att erbjuda. Av den anledningen anser vi att bevisbördan för att detta område skulle vara bäst lämpat för solceller faller i sin helhet. Utredningen de visar tyder tvärt om med största sannolikhet på att de ur ett byggnadstekniskt/ ekonomiskt perspektiv har valt den enklaste platsen att bygga på av de platser de blivit erbjudna - inte den plats som är bäst lämpad för lokal solenergiproduktion, med syfte att uppnå klimatmålet att Västragötaland och Sverige ska vara självförsörjande på 100% förnybar energi 2040.

Närområde

Påverkan på värdena för friluftsliv och rekreation har för de boende i området underskattats kraftigt då ENBW anser den vara en "liten negativ- till ingen/obetydlig konsekvens". I själva verket skulle projektområdet påverka de boende i området negativt i allra högsta grad! Det är ju i de södra delarna av det planerade projektområdet som många av de vardagliga promenadvägarna finns och det är många fler än de boende i närområdet som nyttjar området i sin helhet för exempelvis bär- och svampplockning.

Flera andra bedömningar som gjorts känns inte heller speciellt utförligt genomförda, exempelvis bedömningen gällande yt- och grundvatten tycks enbart ha sett till avrinning, grundvattenbildning och översvämning, men vad som händer med vårt dricksvatten vid exempelvis en brand och efterföljande släckningsarbete presenteras inte. Vi saknar mer ingående information än att "batterierna kommer vara inneslutna i brandceller" och att "en eventuell brand kommer att släckas enligt standardförfarande". Hur skulle exempelvis en insatsplan se ut vid en batteribrand? Har räddningstjänsten kapacitet för så många solcellsparkar som planeras i ett och samma område av länet? Vilka risker skulle ett släckningsarbete innebära i praktiken gällande exempelvis vårt

Yttrande 48434-2025

Lina Karlstad, Tim Wingård

Amnehärads-Midskog 1:16

dricksvatten? Här anser vi att ENBW brister i att redovisa konkreta skyddsåtgärder. För övrigt så tycks fortfarande enbart brunnarna som fanns med på den karta som visades på samrådet tas i beaktande, trots att vi var många på samrådet som påpekade att våra brunnar av någon anledning inte finns med där!

Att inte heller ta hänsyn till att det finns fornlämningar i form av husgrunder och jordkällare i området så att kommande generationer kan ta del utav dem känns inte heller bra. De borde sparas så även kommande generationer kan ta del av sin historia.

Sett till påverkan på boendemiljön så anser vi att det borde göras en mer grundlig, fastighetsspecifik utredning för var och en av fastigheterna i närområdet innan ett beslut kan fattas i ärendet. Där fler potentiella riskfaktorer tas i beaktande, där de beskriver hur riskerna kommer att förebyggas samt upprättar villkor om hur ersättningar och/eller åtgärder skall ske vid eventuella skador som solcellsparken bidrar till - utan krav på fastighetsägarens bevisbörda. Fastighetsägarna i området har fortfarande inte fått någon information om, eller förslag på hur de ska bli kompenserade för den värdeminskning som kommer ske på fastigheterna i närområdet, något som också borde ingå i en fastighetsspecifik utredning.

Sammanfattningsvis anser vi att naturområden så långt det är möjligt ska skyddas mot onödiga intrång och att energiproduktion ska ske i urbana miljöer (med befintlig infrastruktur och där stora delar av energin används) så långt det är möjligt, därefter på redan exploaterad mark som exempelvis gamla industriområden och deponier.

Som ägare till den angränsande fastigheten Amnehärads-Midskog 1:16 yrkar vi i första hand att projektet ska avslås i sin helhet! Lokaliseringsutredningen är bristfällig och de har inte kunnat påvisa att kraven enligt miljöbalken följs, främst gällande lokaliseringsprincipen och försiktighetsprincipen. Alternativt att fler områden som inte utgörs av naturmiljö utreds och jämförs innan ett beslut fattas.

I andra hand, om verksamheten trots detta skulle tillåtas på valt projektområde, yrkar vi:

- Att ytterligare en kraftig reduktion av områdets södra del genomförs, så att allmänheten kan fortsätta att nyttja promenadstigarna i området
- Att mer omfattande och fastighetsspecifika utredningar utförs, inklusive villkor om förebyggande åtgärder och kompensationer vid problem.

Lina Karlstad, Tim Wingård

Midskog 2026-03-29

Från: "Isabel Von Krusenstierna" <isabelvkrusenstierna@gmail.com>
Skickat: Sun, 29 Mar 2026 18:06:34 +0100
Till: vastragotaland@lansstyrelsen.se
Ämne: yttrande diarienummer 48434-2025
Bilagor: Yttrande Dnr_ 48434-2025.pdf

Hej!

För att vara på den säkra sidan att mitt och Maria von Krusenstjernas yttrande för Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun Dnr 48434-2025 kommer fram som det skall skickar jag en kopia via mejl.

Yttandet finns också via e-tjänsten med ankomstnummer 1774803682965

Vänlig hälsning
Isabel von Krusenstjerna

Hej!

Vi vill framföra att vi motsätter oss ansökan och yrkar att denne skall avslås i sin helhet.

Det planerade etableringsområdet är direkt anslutet till Karsmossens naturreservat och Store ön:s Natura 2000-område. Det rör sig alltså om ett mycket känsligt område med dokumenterat höga naturvärden.

Ansökan uppfyller inte kraven enligt miljöbalken. Försiktighetsprincipen har inte iakttagits. Lokaliseringsprincipen är inte uppfylld. Kraven enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) är inte heller uppfyllt. Det är inte vetenskapligt säkerställt att påverkan på natura 2000-området kan uteslutas. Samtidigt är beslutsunderlaget påtagligt bristfälligt i flera avseenden. Tillstånd kan därmed inte lagligen ges.

1. Natura 2000-området Store ön och Karsmossens naturreservat

Enligt 7 kap. 28a§ miljöbalken skall Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ö skyddas. Tillstånd om etablering i dess närområde får endast ges om det är vetenskapligt säkerställt att verksamheten inte påverkar Natura 2000-områdets bevarandesyfte. Enligt artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt EU-domstolens dom i mål C-127/02 (Waddenzee) fastslås även att rimliga vetenskapliga tvivel skall uteslutas för att tillstånd skall kunna ges.

Enligt ansökan är avståndet till Karsmossen omkring 90 meter. Sökanden medger även att en solparksetablerings hydrologiska påverkan samt ekologiska samband inte är tillräckligt utredda. Etableringens påverkan på naturreservatet kan inte, som i bolagets ansökan, avfärdas som obetydlig och tillstånd får inte ges.

2. Bevisbörda och försiktighetsprincipen

I enlighet med 2 kap. 1§ miljöbalken åligger det verksamhetsutövaren att visa att kraven i balken uppfylls. Enligt 2 kap. 3§ ska försiktighetsåtgärder vidtas redan vid risk för skada.

Sökanden redogör hur etableringens effekter på hydrologi, arter, ekologiska samband och kumulativa effekter är bristfälligt utredda. Enligt gällande rätt skall osäkerheten tolkas till verksamhetsutövarens nackdel.

3. Lokaliseringsprincipen

Enligt 2 kap. 6§ miljöbalken ska den mest lämpliga platsen väljas med minsta intrång och olägenhet.

Enligt ansökan att alternativa lokaliseringar, i synnerhet på redan påverkad mark såsom industriområden, deponier, takytor eller andra hårdgjorda ytor inte utretts i tillräcklig omfattning. När naturområden i huvudsak ställs mot naturområden riskerar möjligheten att placera solceller på ett sätt som samspelar med andra intressen på samma plats att gå förlorad..

Ansökan uppfyller inte miljöbalkens lokaliseringsprincip.

4. Ekologiska samband

Etableringsområdet fungerar som spridningskorridor, buffertzoon och livsmiljö för arter kopplade till Karsmossen och Natura 2000-området.

Den ansökta exploateringen riskerar att bryta nuvarande ekologiska samband, vissa viktiga för naturreservatets och Natura 2000-områdets syften. Etableringen kan bland annat skapa barriäreffekter och fragmentera livsmiljöer. Eventuella stängsel kan även påverka större däggdjurs rörelsemönster och därigenom öka risken för trafikolyckor på väg 200. Ansökan underskattar etableringens effekter på närområdet märkvärt även om det anges att våtmarkssystemet kommer att påverkas.

Denna påverkan strider mot miljöbalkens hänsynsregler.

5. Hydrologisk påverkan

Karsmossen är ett hydrologiskt känsligt våtmarkssystem. Sökanden anger att översvämningrisk kan öka vid etablering.

Även små förändringar i mark- och vattenflöden kan få betydande konsekvenser för våtmarkssystemet. Risken att etableringen kommer komma att påverka naturreservatet kan därför inte avfärdas som obetydlig även om påverkan ses som indirekt. Det kan inte heller säkerställas att en hydrologisk påverkan på våtmarkssystemet inte också skulle påverka Natura 2000-området och dess förmåga att uppfylla sitt bevarandesyfte.

Påverkan på angränsande och närliggande mark och fastigheter är inte tillräckligt utredd. Beslutsunderlaget är märkbart bristfälligt.

6. Naturmiljö, biologisk mångfald.

Etableringsområdet utgör en del i ett större sammanhängande landskap med höga naturvärden i direkt anslutning till karsmossen. Trots detta bedömer ansökanden etableringens påverkan på naturmiljön i området som liten, en tydlig underskattning givet vilka värden som finns dokumenterade. Givet etableringsområdets placering i ett mycket känsligt område med höga naturvärden riskerar naturmiljön att skadas. Enligt 3 kap. miljöbalken 3§ skall känsliga ekosystem skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Skyddsvärda arter såsom tretåig hackspett, orkidéer, knärot, omfattande bestånd av lummer men även andra skyddsvärda arter är dokumenterade i området. Rikedomen på skyddsvärda arter visar att området hyser lång ekologisk kontinuitet och känsliga biotoper. En solcellsetablering riskerar att fragmentera dessa livsmiljöer och påtagligt påverka arter beroende av stabila miljöförhållanden. Etableringen kan också leda till habitatförlust i och i anslutning till etableringsområdet.

Ansökan underskattar etableringens påverkan på närmiljön anmärkningsvärt, vilket gör beslutsunderlaget bristfälligt.

7. Påverkan på kulturmiljö och arkeologi

Ansökan anger att kulturhistoriska lämningar kan komma att förstöras. Givet att våtmarker ofta varit viktiga under exempelvis bronsåldern, 1800-500 f.v.t., kan även fornlämningar, lämningar från innan 1850, gå förlorade. Det finns dokumenterade lämningar i närheten av etableringsområdet vilket indikerar lämningar på eller nära etableringsområdet. Dessa löper betydande risk att förstöras vid en etablering. Att kulturhistoriska värden riskerar att gå förlorade permanent kan inte betraktas som obetydligt. De kan aldrig återskapas på samma sätt som de lämnats.

8. Påverkan på friluftsliv, rekreation och turism.

Området används för rekreation och naturupplevelser. Etableringsområdet ligger i anslutning till turismverksamhet på och vid dressinbanan, en tidigare järnväg som var aktiv under 1800-talet. Etableringsområdet är lokaliserat på och i nära anslutning till stigar mellan Midskog och Hildelund och ett stenkast från naturreservatet. En solcellsanläggning skulle bryta upp den nuvarande landskapsbilden och dess samlade upplevelsevärden.

Den ansökandes bedömning om att en etablerings påverkan på friluftsliv, rekreation och turism är försumbar är inte tillräckligt underbyggd vilket gör beslutsunderlaget bristfälligt.

9. Midskogs attraktionskraft i Gullspång

Den ansökta etableringens påverkan på de samlade upplevelsevärdena i närområdet samt ekologiska effekter, såsom den ökade översvämningsrisken, riskerar att påverka områdets attraktionskraft negativt. Den lummiga 1800-tals byn ett stenkast från naturområden riskeras att brytas upp av en etablering som i sammanhanget kan upplevas som något hämtat från ett modernt industriområde.

Trots detta gör bolaget bedömningen att etableringen inte skulle påverka områdets attraktionskraft för boende eller besökare. Samtidigt kan vi vittna om att det var just de samlade upplevelse värdena i området som föranledde vår inflytt, till Gullspångs kommun och Midskog. De samlade upplevelsevärdena har också varit den tyngst vägande punkten till att vi stannat kvar. Något vi med ett längre tidsperspektiv skulle tvingas omvärdera vid en etablering.

Sedermera bör risken att en större solcellsetablering indirekt orsakar eller bidrar till minskad attraktion och svårighet att locka nya boende och hålla kvar nuvarande beaktas. Det skall också nämnas att bolaget inte redogjort för någon ekonomisk kompensation för värdeminskningen för närliggande fastigheter.

10. Långsiktigt skyddsvärde

Givet områdets närhet till Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ön samt områdets funktion för dessa formellt skyddade områden. Detta tillsammans med områdets samlade upplevelse och naturvärden och dess betydelse för rekreation framstår det lämpligare att skydda området än att nyexploatera det.

Det bör särskilt övervägas huruvida det vore lämpligt att formellt skydda området, exempelvis genom en utvidgning av det befintliga naturreservatet.

11. Skador på närliggande fastigheter

Ansökan redogör att skador kan uppkomma på närliggande fastigheter till följd av den ökade översvämningsrisken i området. Något som inte heller rimligen kan anses obetydligt för fastigheter där marken är bunden till våtmarkssystemet Karsmossen, även om dessa inte gränsar till etableringsområdet.

Enligt 32 kap. miljöbalken skall skador som orsakas av en sådan översvämning ersättas.

12. Avslutning

Ansökan möter inte kraven enligt 2 kap. och 7 kap. miljöbalken eller artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet. Men även andra kapitel som 3 kap. miljöbalken talar för den sökandes nackdel.

Ansökan visar inte att etablerande verksamhet kan bedrivas utan risk för betydande påverkan på Natura 2000-området, naturreservatet, naturmiljön eller närliggande fastigheter. Samtidigt är ansökandens utredning om alternativa lokaliseringar påtagligt bristfällig. Miljöbalkens lokaliseringsprincip, försiktighetsprincip och hänsynsregler uppfylls inte heller i ansökan.

Mot denna bakgrund bör ansökan avslås i sin helhet.

Med vänlig hälsning

Isabel von Krusenstjerna och Maria von Krusenstjerna
Midskog Österhög 1, Gullspång Amnehärads-Midskog 1:19

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Inloggad användare

Datum
2026-03-30

Inloggad användare
GABRIELLA SLOOT

Utgivare av certifikat
BankID Mobile

Blankettinformation

Ankomstnummer
1774890008480

Inskickat
2026-03-30 20:31:44

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:
Södra Hamngatan 3
Telefon: 010-224 40 00
E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län
Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer
48434-2025
Länsstyrelse
Västra Götalands län
Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status
Handläggning

Bekräfta ärende

☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende

Vad vill du skicka in i ditt ärende?

- ☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)
- ☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)
- ☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)
- ☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)
- ☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)

Yttrande

Hej. 20260330

Det finns fortfarande stor osäkerhet om etableringen av Solparken Lövåsen i Hova Midskog. Den upplevs ej fullständig och bristfällig underbyggt. Frågor om vad som händer med alla kulturminnen, djurs rörelse och fågellivet samt turismen är egentligen inte besvarade.

Överhuvudtaget så saknar vi svar på alla frågor vi ställt men fram tills idag inte fått. Trots att EnBW lovat oss det.

Det finns också otydliga svar angående Brandskyddet. Det svar som gavs säger inget om brandskyddet.

Översvämningar är en stor risk, vem tar ansvar för det och ersättning. Om man studerar Art.- och Habitat direktivet och Natura 2000 området så är 90 m avstånd till Mossen ej godkänt. Läser man vidare bör ur miljöbalkens syn med nuvarand bristfälliga underlagen ansökan avslås.

Lokaliseringen är av flera anledningar ej grundligt genomtänkt. Ingen hänsyn har tagits till djurens vandringsvägar, fastigheter, kulturminnen och turism.

Vi har skådat flera Lo, och fått en etablerat vargflock sedan nästan 2 år. Älgen har hamnat på röda listan bland många andra djurarter. Att hugga ner skog när naturen nu blivit så skör är ansvarslös. Ett industriområde är inte ett habitat för djur att återhämta sig i, hitta föda eller etablera sig. Djur trängs mer och mer undan.

Försiktighetsprincipen utgår inte från konsekvenserna i närområdet.

Lokalisering principen

Försiktighetsprincipen utgår inte från konsekvenserna i närområde..

En stark oro är också om nu olyckan skulle vara framme. Finns verkligen finanseringen för detta?

Ersättning för förlorat värde av fastigheten, sättningar i huset vid sprängning och eventuella översvämningar samt ersättning för tiden då ökat trafik och ljudnivå en lång tid framöver kommer att vara present. På allt sådant har svar utlovats, men inte fått.

Mvh

Gabriella Sloom

Beate Elling

Andre Elling

Saskia Kassel

Norbert Kassel

Fabian Kassel

Kontaktuppgifter

Ange avsändare

☒ Privatperson ☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse) ☐ Enskild firma

För- och efternamn

gabriella sloot

E-post

mischa_gs@yahoo.com

Postadress

MIDSKOG Tallåsen 1

Postnummer

548 92

Postort

Hova

Telefonnummer

0707300228

Land

Sverige

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

Utskriftdatum/tid	Sida
2026-07-09 13:17	1

Verksamhetskod 551

Nummer 48434-2025-28

Rubrik Anstånd beviljas till 2 april

Datum 2026-03-30

Initierare Länsstyrelsen Västra Götaland

Handläggare Kristina O Eklund

Tjänsteanteckning

Länsstyrelsen Västra Götaland har beviljats anstånd att inkomma med yttrande avseende Lövåsen solpark. Nytt svarsdatum är senast 2 april.

Från: "Nanna Stahre" <nanna.stahre@mariestad.se>
Skickat: Mon, 30 Mar 2026 12:49:01 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Ämne: Sv: 48434-2025 Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark
Bilagor: MBN-2025-38_14 Datum 2026-03-30 MBNTG protokoll 2026-03-17 § 23.pdf

Hej!

Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång tillstyrker ansökan. Se bifogat protokollsutdrag.

Med vänliga hälsningar

Nanna Stahre

Miljöinspektör, Miljöenheten

Mariestads kommun

Besöksadress: Stadshuset Kyrkogatan 2

Postadress: 542 86 Mariestad

Telefon: 0501-75 60 34

Växel: 0501-75 50 00

nanna.stahre@mariestad.se

www.mariestad.se

Vi skapar drömlägen tillsammans!

Från: Länsstyrelsen i Västra Götalands Län <vastragotaland@lansstyrelsen.se>

Skickat: den 24 februari 2026 12:50

Till: MBN Mariestad <mbn@mariestad.se>; Info Gullspångs kommun <kommun@gullspang.se>;
registrator@mcf.se; Trafikverket <trafikverket@trafikverket.se>

Ämne: 48434-2025 Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

[EXTERNT MEDDELANDE]

Kontrollera att avsändarens e-postadress är korrekt och var noga med att endast öppna länkar eller bifogade bilagor i e-postmeddelandet om du litar på avsändaren. Om du känner minsta misstanke om att något inte stämmer med det mottagna e-postmeddelandet kontaktar du IT-supporten.

Remiss till

Länsstyrelsen

Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång, mbn@mariestad.se

Gullspångs kommun (avsedd för samhällsplanerare), kommun@gullspang.se

Myndigheten för civilt försvar, registrator@mcf.se
Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Ni får härmed tillfälle att yttra er över ansökan. Av yttrandet ska framgå om ni tillstyrker eller avstyrker ansökan och motivering till det. Om ni inte avser att yttra er, vill vi att ni meddelar det så snart som möjligt.

Eventuellt yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 30 mars 2026**. Mot bakgrund av förvaltningslagens krav på snabb, enkel och kostnadseffektiv handläggning är vi restriktiva med att medge förlängd svarstid.

Sekretessreglerade handlingar

Vi bedömer att vissa av handlingarna kan omfattas av sekretess enligt 20 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Därför skickas dessa handlingar med maskningar. Omaskade handlingar skickas separat med vanlig post, till Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång samt till Gullspångs kommun. Observera att sekretessbestämmelsen är tillämplig även hos mottagaren. Handling 1.11 har också maskats utifrån bestämmelser om personuppgifter (namnlistor).

Hör av er om ni har behov av omaskade handlingar eller i övrigt har några frågor.

Till aktförvararen

Handlingarna sänds för aktförvaring enligt bifogat annonsmanuskript. Efter utställningstiden ska aktförvararen lämna uppgift till Länsstyrelsen om under vilken tid handlingarna varit tillgängliga. Handlingarna ska behållas. De kan slängas när tiden för överklagande har passerats.

På Miljöprövningsdelegationens uppdrag

Kristina Eklund

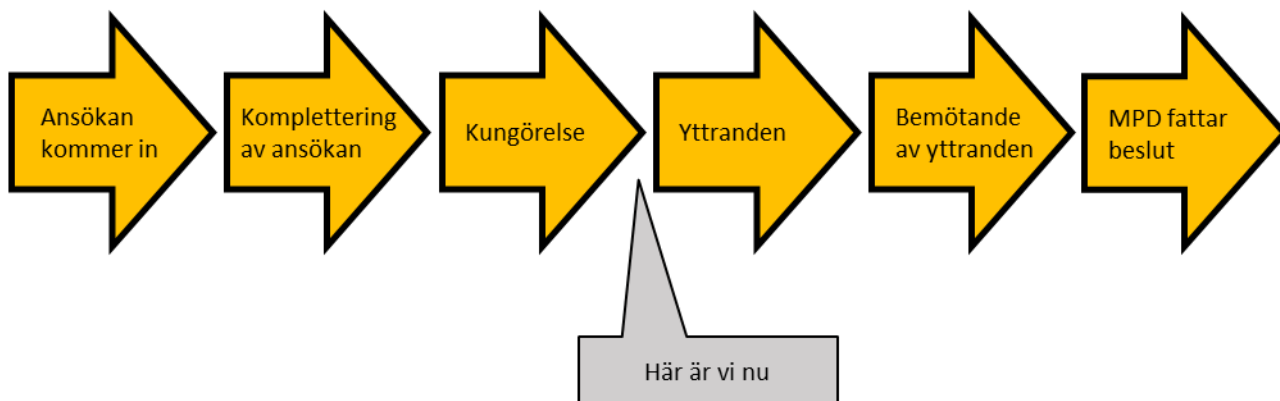
Ni kan skicka in yttrandet digitalt

För att skicka in yttrandet kan ni använda Länsstyrelsens e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende](#) på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland. Ni kan också skicka in yttrandet med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 48434-2025 i ämnesraden.

Om ni ska skicka filer som är större än totalt 25 megabyte behöver ni först kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se för information om hur ni ska göra.

Vi ser helst att digitala handlingar är av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet.

Prövningsprocessen

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland

Växel: 010-224 40 00

[Central e-post](#)

[Webbplats och sociala medier](#)

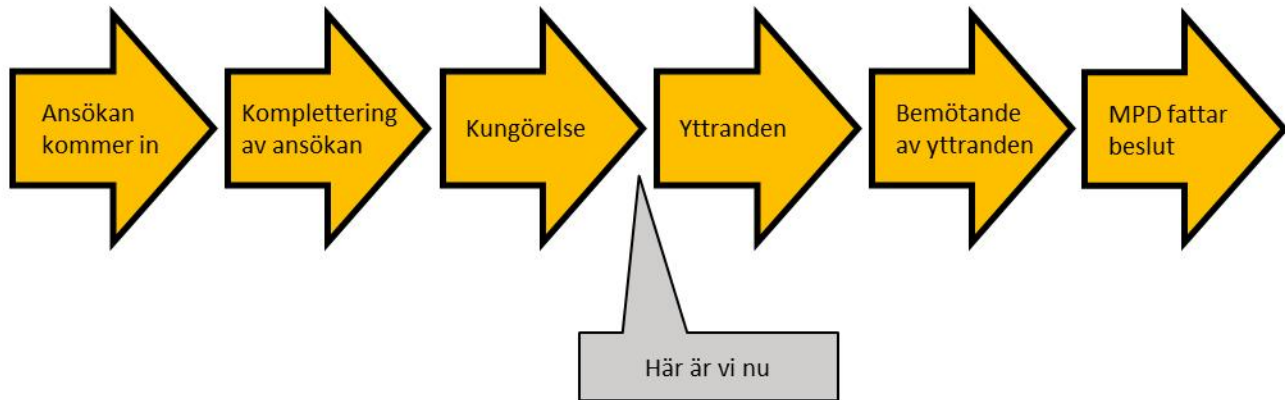
[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Meddelande från Länsstyrelserna: Tryck aldrig på en fil eller länk i ett mejl om du är osäker på vem som har skickat mejlet eller inte vet vad länken går till. Om du är osäker på vad länken innehåller men att du känner igen avsändaren ber vi dig att först kontakta avsändaren och fråga om innehållet i mejlet innan du använder dig av länkar eller filer i mejlet.

[Information in english](#)

E-postmeddelandet har skannats i MTG ITs skräppostfilter. Om du tycker att detta mail skulle blivit stoppat, [klicka här](#) för att rapportera det.

Prövningsprocessen

Gemensam miljö- och byggnadsnämnd Töreboda och Gullspåns kommuner 2026-03-17

MBNTG § 23

Dnr: 2025.MBN38

Gullspång BJÖRTORP 1:171 – Samråd inför miljöprövning – Solcellspark Lövåsen

Gemensam miljö- och byggnadsnämnd TG:s beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att tillstyrka EnBW:s, organisationsnummer 559132-8884, ansökan om hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björatorp 1:171 och Tattaretorp 1:2 i Gullspåns kommun med länsstyrelsen diarienummer 559132-8884.

Aktuella miljösmål

Beslutet följer Sveriges nationella miljösmål om Begränsad klimatpåverkan, om Frisk luft, om Bara naturlig försurning, om Skyddande ozonskikt, om Säker strålmiljö, om Ingen övergödning, om Levande sjöar och vattendrag, om Grundvatten av god kvalitet, om Hav i balans samt levande kust och skärgård, om Myllrande våtmarker, om Levande skogar, om Ett rikt odlingslandskap, om Giftfri miljö, och Levande sjöar och vattendrag samt om God bebyggd miljö (se information nedan).

Bakgrund

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björatorp 1:171 och Tattaretorp 1:2 i Gullspåns kommun.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av miljöinspektör i farlig verksamhet och förorenad mark med inhämtning av relevant information från miljöutredare och samhällsplanerare/framtidsutvecklare för Gullspåns kommun.

Skäl till beslut

EnBW uppfyller de krav som behövs för solcellsparken samt har vidtagit de åtgärder som har föreslagits dem av Miljö- och byggnadsnämnden (via delegation). Ökad elproduktion är angeläget i både nationell och regional regi för att området ska ha tryggad elförsörjning i den takt som samhället kräver det.

Beslutsunderlag

Muntlig information på sammanträdet av biträdande enhetschef Jessica Rohdin
Tjänsteskrivelsen av miljöinspektör Nanna Stahre 2026-03-16
Samrådshandling
Remiss från länsstyrelsen om komplettering
Yttrande komplettering
Samrådshandlingar kompletterande inför ansökan
Yttrande till länsstyrelsen kompletterande inför ansökan
Kompletterande tidplan
Kungörelse för beslut

RJ YA
Protokollsjusterare

Utdragsbestyrkande

Gemensam miljö- och byggnadsnämnd Töreboda och Gullspångs kommuner 2026-03-17

Remiss från länsstyrelsen om ansökan

Muntlig information på sammanträdet

Expedieras till:

Protokollsutdrag för kännedom

Kommunstyrelsen i Mariestad

Kommunstyrelsen i Gullspångs kommun

Kommunstyrelsen i Töreboda kommun

Protokollsutdrag med ritningar med REK+MB

EnBW Sverige AB, Violvägen 1, 311 32 Falkenberg

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden **senast tre veckor** från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglösenheten på telefon 0501-75 60 05.

Från: "Fältbiologernas ordförande" <ordforande@faltbiologerna.se>
Skickat: Mon, 30 Mar 2026 20:02:39 +0100
Till: vastragotaland@lansstyrelsen.se
Ämne: Yttrande Diarenummer 48434-2025 Lövåsen solpark
Bilagor: Yttrande angående lövåsen solpark.pdf

Nedan följer Fältbiologernas yttrande i frågan angående Lövåsen solpark med diarienummer 48434-2025.

Med vänliga hälsningar,

--

Regan McEnroe

Ordförande, Fältbiologerna

Andra vice ordförande, Naturskyddsföreningen

www.faltbiologerna.se

facebook.com/faltbiologerna

instagram.com/faltbiologerna

Fältbiologerna (Nature and Youth Sweden)

Ute i naturen. Inne i miljödebatten.

Yttrande mars 30, 2026

Yttrande ansökan om solcellspark i Lövasen,
Gullspång
Dnr: 48434-2025

Till: Miljödelegationen
Länsstyrelsen Västra Götaland

Fältbiologerna vill framföra att vi motsätter oss ansökan och yrkar att denne skall avslås.

Sammanfattning

Etableringsområdet är lokaliserat i ett mycket känsligt område med höga naturvärden, i direkt anslutning till Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ön. Ansökan och beslutsunderlaget är dessutom bristfälligt i flera områden och uppfyller inte kraven enligt miljöbalken. Varken lokaliseringsprincipen eller försiktighetsprincipen har iakttagits. Det är inte heller vetenskapligt fastslaget att en etablering inte kommer komma att påverka Natura 2000-området, alltså uppfyller inte ansökan kraven i EU:s art- och habitatdirektiv. Tillstånd kan därmed inte lagligen ges.

1. Lokaliseringsprincipen

Enligt 2 kap. 6§ miljöbalken ska den mest lämpliga platsen väljas med minsta intrång och olägenhet. Av ansökan framkommer att alternativa lokaliseringar, i synnerhet på redan exploaterad mark såsom industriområden, deponier, takytor eller andra hårdjorda ytor inte utretts i tillräcklig omfattning. Att solcellsanläggningar kan placeras och fungera parallellt med redan påverkade miljöer, som industriområden, tak eller deponier är en påtaglig fördel som försummas när naturområden i huvudsak eller endast undersöks som etableringsytor. I skogsområden kan ett antal aktiviteter och intressen samverka, såsom rekreation, naturvård och turism. Men en solcellsanläggning placerad på skogsmark är inte förenlig med parallella aktiviteter eller intressen på samma plats. Att ansökan ställer naturområden mot andra naturområden riskerar att kringgå lokaliseringsprincipens syfte.

2. Försiktighetsprincipen

Enligt 2 kap. 1§ miljöbalken åligger det verksamhetsutövaren att visa att kraven i balken uppfylls. Enligt 2 kap. 3§ ska försiktighetsåtgärder vidtas redan vid risk för skada.

I ansökan redogörs att en etablerings effekter på hydrologi, djur och växtarter, ekologiska samband och kumulativa effekter är bristfälligt utredda. Detta trots dokumenterade skyddsvärda arter på och i anslutning till etableringsområdet, våtmarkssystemets känsliga hydrologi och samlade natur- och kulturvärden. Enligt gällande rätt skall osäkerheten inte tolkas till verksamhetsutövarens fördel.

3. Hydrologisk påverkan

Karsmossens naturreservat är ett våtmarkssystem och mycket känsligt för hydrologisk påverkan. Små förändringar i mark- och vattenflöden kan få betydande konsekvenser för våtmarkssystemet. Samtidigt krävs

omfattande kalavverkning och markberedning i etableringsområdet. Sökanden anger själv att etableringen kommer öka översvämningsrisken i etableringsområdet och dess närområde.

Det kan inte heller uteslutas att solcellsetableringen påverkar Karsmossens naturreservat på ett sätt som också påverkar Natura 2000-området och dess förmåga att uppfylla sitt bevarandesyfte. Risken att Natura 2000-området och/eller naturreservatet påverkas, direkt eller indirekt av en etablering inte ses som obetydlig. Den ökande översvämningsrisken kan också komma att orsaka skada på annan närliggande mark och fastigheter. Påverkan på angränsande och närliggande mark, omfattad som ej omfattad av formellt skydd, är inte tillräckligt utredd vilket gör beslutsunderlaget är bristfälligt.

4. Ekologiska samband

Etableringsområdet fungerar som spridningskorridor, buffertzoon och livsmiljö för arter kopplade till Karsmossen och Natura 2000-området.

Etableringen riskerar att bryta ekologiska samband vilket bland annat kan fragmentera livsmiljöer, skapa barriäreffekter och leda till habitatförluster. Stängsel runt parken kan också påverka större däggdjurs rörelsemönster och öka risken för trafikolyckor på väg 200, även om enstaka viltpassager skulle inkluderas i det inhägnade området. Ansökanden anger att våtmarkssystemet löper risk att påverkas vid en etablering, men underskattar de totala effekterna på närområdet. Påverkan områdets ekologiska samband strider mot miljöbalkens hänsynsregler.

5. Naturvärden

Etableringsområdet utgör del i ett större sammanhängande landskap med höga naturvärden i direkt anslutning till Karsmossen. Ansökandens bedömning om att etableringens påverkan på naturmiljön som liten är en tydlig underskattning. Exempelvis utgör Karsmossen häckningsplats för den genom EU:s fågeldirektiv skyddade tjädern. Men även arter som tretåig hackspett, orkidéer, knärot och omfattande bestånd av lummer är dokumenterade på och/eller i direkt anslutning till etableringsområdet.

Artrikedomen visar att området hyser lång ekologisk kontinuitet och att en etablering kommer att påverka förutsättningarna för känsliga biotoper. En solcellsetablering riskerar därmed att fragmentera skyddsvärda arters livsmiljöer, leda till habitatförlust i och i anslutning till etableringsområdet och påtagligt påverka arter beroende av stabila miljöförhållanden.

Att etableringen också innebär närmare avverkningar än de som redan genomförts i området och hindrar nya träd från att planteras i minst 30 år riskerar också att förändra ljudbilden i ett större område runt etableringsområdet, särskilt där det är öppet såsom över Karsmossen. Ljud från väg 200 riskerar att störa häckande fåglar i ett större område runt etableringsområdet.

Om klimatåtgärder som involverar skogen genomförs i konflikt med bevarandet av biodiversitet och funktionella ekosystem riskerar etableringen dessutom att orsaka koldioxidutsläpp tillsammans med andra konsekvenser på den lokala naturmiljön. Skogar som kolsänkor, vilka är nycklar i de enda IPCC-scenarier där världen kan hålla sig inom koldioxidbudgeten, är inte heller förenliga med solcellsetableringar eftersom träd och den skugga de ger inte kan samexistera med etableringen. Skogen på etableringsområdet och den närliggande våtmarkens värde som kolsänkor kommer eller löper nämnvärd risk att skadas vid en etablering.

Etableringen som beskrivs i ansökan är alltså inte förenlig med att bibehålla den nuvarande biodiversiteten. Att ansökan påtagligt underskattar etableringens påverkan på naturmiljön gör beslutsunderlaget bristfälligt.

6. Påverkan på kulturmiljö och arkeologi

Ansökan anger att kulturhistoriska lämningar kan komma att förstöras. Kulturmiljöer och fornlämningar riskerar att gå förlorade permanent. Givet att våtmarker ofta varit viktiga under exempelvis bronsåldern, 1800-500 f.v.t., kan även fornlämningar, lämningar från innan 1850 gå förlorade. Att kulturhistoriska värden riskerar att gå förlorade permanent kan inte betraktas som obetydligt. De kan aldrig återskapas på samma sätt som de lämnats.

7. Påverkan på friluftsliv

Etableringsområdet är välanvänt för rekreation och naturupplevelser för närboende som besökare. Etableringsområdet ligger på eller i nära anslutning till stigar mellan Midskog och Hildelund och ett stenkast från naturreservatet. En etablering skulle bryta en nuvarande landskapsbilden med dess samlade upplevelsevärden och påtagligt försämma möjligheten att bedriva friluftsliv och rekreation i etableringsområdets närhet. Ansökandens bedömning om att etableringen inte kommer påverka friluftsliv i området är inte tillräckligt underbyggd.

8. Långsiktigt skyddsvärde

Givet att etableringsområdet är lokaliserat i nära anslutning till Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ön samt områdets samlade naturvärden är det mer lämpligt att skydda området än att exploatera det på nya sätt. Därför bör det särskilt övervägas om området är lämpligt för ett formellt skydd, exempelvis genom en utvidgning av det befintliga naturreservatet.

Yttrandet har förberetts av Isabel von Krusenstierna.

Yttrandet har godkänts av Fältbiologernas ordförande Regan McEnroe.

ordforande@faltbiologerna.se

Från: "Birre Nordin" <birreslivskraft@gmail.com>
Skickat: Mon, 30 Mar 2026 20:21:20 +0100
Till: vastragotaland@lansstyrelsen.se
Ämne: Solpark Lövåsen

Ang. ärendenummer 48434-2025 motsäger jag mig att solpark Lövåsen uppförs då den kommer att ge stor skada på naturen, djurlivet och klimatet.

MVH
Birre Nordin
Stralsund 3
547 92 Gullspång

Från: "Hanna" <hannajansson87@gmail.com>
Skickat: Mon, 30 Mar 2026 18:23:57 +0100
Till: vastragotaland@lansstyrelsen.se
Ämne: 48434-2025
Bilagor: 230326 Yttrande Lövåsen - Gullspångs Naturskyddsförening.pdf

Hej!

Naturskyddsföreningen Gullspång inkommer här med vårt yttrande gällande EnBW:s ansökan om solpark Lövåsen.

Hälsningar,
Hanna Jansson
Gullspångs Naturskyddsförening

Yttrande Solpark Lövåsen

Idag utvecklas solenergi i mycket snabb takt både världen över och i Sverige som en del av klimatomställningen. Solenergi är en av de mest hållbara energikällorna och kan vara en viktig del i att ställa om det svenska energisystemet till att bli helt förnybart. Klimatkrisen ska dock inte lösas på bekostnad av att de andra naturkriserna eskalerar. Det innebär att produktionen av solceller och komponenter måste ske på ett sätt som inte bidrar till klimatutsläpp och miljöförstöring. Det innebär även att för att utbyggnaden av solenergi ska ske på ett hållbart sätt är lokaliseringen avgörande.

I Naturskyddsföreningens positionspapper (kan läsas här:

<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/positionspapper-om-solenergi/>) redovisas för Naturskyddsföreningens samlade ståndpunkter kring solenergi, varav följande är extra relevanta i frågan om Solpark Lövåsen.

Naturskyddsföreningen anser att:

- solparker i skogsområden inte ska accepteras, eftersom det försämrar skogens funktion som kolsänka och skadar ekosystemet.
- solenergianläggningar i första hand ska placeras i redan påverkade miljöer.
- det är problematiskt att avverkning och anläggning av solpark bedöms som två separata aktiviteter, i två oberoende tillståndprocesser och av två olika tillsynsmyndigheter. Idag görs miljöutredningar oftast på redan kalhuggen mark för att bedöma naturvärden inför installation av en solpark. Om skogsmark trots allt tas i anspråk, anser Naturskyddsföreningen att tillståndprocesser måste kräva att miljökonsekvensanalyser genomförs innan skogen avverkas.
- solenergi inte ska byggas i skyddade områden eller i områden med höga naturvärden. Detta inkluderar bland annat Natura 2000-områden, naturreservat, nationalparker, biotopskyddsområden, riksintresse obrutna fjäll, skogliga värdekärnor, nyckelbiotoper samt viktiga fågel- och fladdermusområden, och naturvårdsavtal.
- lokala incitament bör utredas för storskaliga solparksetableringar, dvs. om och i vilken omfattning närboende och kommuner bör få ersättning.
- ett starkt producentansvar behövs och måste efterlevas för en cirkulär hantering av solcellspaneler. Lika höga krav måste ställas på alla komponenter i solcellsanläggningarna, inkl. växelriktare och eventuella batterier.
- solparker enbart ska uppföras om den lokala biodiversiteten kan öka eller bibehållas på den marken som tas i anspråk.
- solparker ska utformas och installeras på ett sätt som gör området fullständigt återställbart, bl.a. måste alla möjliga åtgärder för att undvika markkompaktering vidtas.

Flera aktiviteter kan samverka i skogsområden: naturvård, rekreation, naturnära skogsbruk, men inte solenergiproduktion. Till skillnad från andra markområden finns det ingen möjlighet

till samexistens mellan solparker och skog. När en solpark byggs i ett skogsområde innebär det att alla träd måste huggas ner, vilket leder till stora koldioxidutsläpp (både från kortlivade träprodukter och från marken) och förlorade habitat. Skogar, och framför allt värdekärnor, är viktiga för att bromsa den pågående förlusten av biologisk mångfald och måste därför bevaras. Klimatåtgärder som involverar skogen får inte stå i konflikt med bevarandet av biologisk mångfald och upprätthållandet av funktionella ekosystem. Dagens ohållbara skogsbruk måste ställas om till att bli naturnära och inte användas för att motivera en ohållbar utbyggnad av solenergiproduktion.

Utöver deras betydelse för biodiversiteten är skogar också naturbaserade klimatlösningar. Utbyggnad av solenergi som klimatåtgärd riskerar att bli kontraproduktiv om den sker på skogsmark. Endast i de IPCC-scenarier där både utsläppen minskar mycket snabbt och de naturliga kolsänkorna ökar kraftigt är det möjligt för världen att hålla sig inom den tillgängliga koldioxidbudgeten. Solparker kan bidra till att tränga undan fossila bränslen, och därmed minska utsläppen, men det går inte att välja mellan utsläppsminskningar och naturliga kolsänkor. Vill man trots allt jämföra solparker och skogsmarkers klimatnytta måste man räkna med att skogen behöver avverkas för etableringen och att solparken hindrar skogen från att växa igen. Ett antagande som förekommer är att ett kilo koldioxid som binds i skogen skulle ha samma värde i klimatarbetet som ett kilo koldioxid i form av en hypotetisk undanträngningseffekt. I verkligheten är det första mycket mer värdefullt.

De första 10 till 15 åren efter en kalhyggesavverkning är marken en stor nettokälla till koldioxid. De första tre åren uppskattas utsläppen vara mellan 11 och 22 ton koldioxidekvivalenter per hektar. Om skog växer igen på samma plats tar det 30–45 år innan de utsläpp som genererats kompenseras. Om skogen ersätts med en solpark, där till exempel vall odlas, kompenseras utsläppen från avverkningen antagligen ännu långsammare. Till skillnad från takbaserade anläggningar är också skogsområden i allmänhet långt från elkonsumenter, vilket kräver förstärkt elnät, om inte solparken byggs nära en existerande nätanslutningspunkt. Det finns indikationer om att skogsområden inte heller är särskilt lämpliga ur ett energiproduktionsperspektiv. Molnbildning kan vara högre i skogsområden vilket påverkar elproduktionen negativt. Potentialen för solenergiproduktion utanför skogsområden är dessutom mer än tillräcklig. Potentialen för solenergi i Sverige uppskattas till 300 TWh elproduktion, utan att ta i anspråk någon skogsmark (JRC, Renewable Energy production and potential in EU Rural Areas, 2024).

Lokala förutsättningar

Sedan 1993 häckar berguv i anslutning till det föreslagna området. Berguv har ett födosöksområde på upp till 5 km från häckningsplatsen (10 km i diameter) vilket i mycket stor utsträckning sammanfaller med parkens planerade utformning och därför skulle ha stor påverkan på berguvs förutsättningar. Enligt EU:s artskyddsförordning är det förbjudet att göra påverkan inom berguvs område.

Det planerade området löper längs med Karsmossens naturreservat, ett naturreservat främst känt för sitt rika fågelliv. Vid en exploatering försvinner den skog som står mellan naturreservatet och väg 200 vilket kommer innebära ökad mängd ljudföroreningar in i

reservatet från trafiken. Detta riskerar att störa djur- och fågelliv, bland annat vid tjäderspel. På Karsmossen spelar 8-10 tjädertuppar årligen.

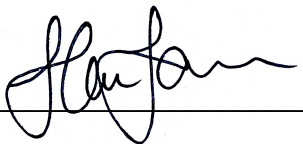
För att etablera solparken kommer det att krävas en omfattande kalavverkning och därefter markberedning. Detta kommer att påverka vattenflöden in i Karsmossen då skog är mer vattenhållande än kalytor. Ökade vattenflöden kan påverka vattenkemin i mossen och vattenkvaliteten genom förgrumling. Naturresevatets rika fågelliv är beroende av en välmående mosse och är anpassat efter nuvarande vattennivåer.

Att hägna in så stora arealer i direkt anslutning till Karsmossens naturresevat kommer ha påverkan på tillgången till reservatet för både människor och vilda djur. Stängslet och parken blir barriär för passage och vilda djur riskerar att fastna på väg 200 i sina försök att ta sig över vägen och mötas av stängsel på så lång sträcka. I området som omger den planerade parken finns rikligt med vilt, framför allt i form av kron- och dovhjort och viltolyckor är vanligt förekommande. Barriär i form av stängsel skulle sannolikt öka trafikskador på vilt. I en tid då klimatförändringar och artdöd står för dörren är det än viktigare att vi människor behåller kontakten med naturen. Det planerade området är uppskattat av många för strövtåg och rekreation och behöver bevaras tillgängligt för detta. Ju mer vi exploaterar naturen desto mer distanserar vi oss ifrån den, en utveckling som går helt emot det vi behöver.

Slutsats

De justeringar på parkens utformning som EnBW genomfört efter samråd är inte tillräckliga för att motverka parkens konsekvenser. Gullspågs Naturskyddsförening gör därför fortsatt den samlade bedömningen att Solpark Lövåsen inte kan uppföras utan att ge upphov till stor skada på naturen, djurlivet och klimatet och avråder därför från den planerade exploateringen.

Gullspång 2026-03-26

Hanna Jansson
Gullspågs Naturskyddsförening

Miljöprövningsdelegationen

Länsstyrelsens yttrande över ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Ärendet

EnBW Sverige AB (sökanden) ansöker om tillstånd till Lövåsen solpark på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun. Ansökan omfattar uppförande, drift och avveckling av en solcellsanläggning med tillhörande anläggningar, med en beräknad fossilfri elproduktion på omkring 100 GWh per år. Verksamhetsområdet omfattar maximalt 126 hektar som huvudsakligen består av skogsmark.

Kommunen är tillsynsmyndighet för verksamheten.

Sammanfattning av Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker verksamheten men anser att ytterligare begränsningar av verksamhetsområdet behövs.

Länsstyrelsen är frågande till hur omfattande markarbeten som kommer att behövas för att möjliggöra anläggande av panelraderna. Allmänt anser Länsstyrelsen att ju mindre markarbeten som krävs, desto bättre. Omfattande markarbeten kan utgöra en störning för omgivningen genom till exempel buller, påverka natur- och vattenförhållanden samt göra det svårt eller omöjligt att återställa området till det skick det tidigare hade.

Länsstyrelsen anser att sökanden bör redovisa en uppskattning av mängden avbaningsmassor (inklusive sten) som kommer att uppstå under anläggningsarbetena, samt en uppskattning av hur stor andelen betongfundament kan komma att bli. Vidare undrar Länsstyrelsen hur sökanden avser hantera avbaningsmassorna.

Länsstyrelsen har föreslagit villkor om att sprängning och större schaktningsåtgärder inte får ske, samt ett särskilt villkor för buller under anläggningsfasen.

Den föreslagna viltpassagen är enligt Länsstyrelsen inte tillräckligt bred och dess utformning skapar vinklar där djuren kan springa in och bli stressade. Länsstyrelsen föreslår därför en vidgad viltpassage utan hinder samt med "trattade" öppningar.

Under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas bedömer Länsstyrelsen att solcellsanläggningen inte kommer att påverka skyddade områden i någon utsträckning som har betydelse.

Länsstyrelsen bedömer att det allmänna intresset av ökad fossilfri elproduktion väger över intresset av fortsatt skogsbruk på den aktuella marken. Länsstyrelsen anser dock att marken ska kunna återställas och återgå till skogsbruk efter att verksamheten har avslutats.

Det är positivt enligt Länsstyrelsen att anläggningen inte längre ligger på två sidor om dressinbanan och att sökanden har åtagit sig att hålla 15 meters skyddsavstånd, samt att bibehålla en träd- och buskridå mellan dressinbanan och anläggningen. Sökanden bör dock förtydliga att skyddsavståndet räknas från ytterkant av banvallen.

Däremot anser Länsstyrelsen att solcellsanläggningen fortfarande utgör en barriär för människor som rör sig i landskapet. Länsstyrelsen anser därför att de stigar som har markerats på sidan 68 i MKB:n ska hållas öppna för passage, och att 15 meters skyddsavstånd ska hållas mellan stigarnas kanter och solcellsanläggningens stängsel.

Länsstyrelsen anser att det behövs villkor för den översvämning som kan uppstå vid kraftiga regn och föreslår därför ett villkor om anläggande av fördröjningsmagasin. Vidare har Länsstyrelsen i villkor föreslagit att avverkning inte får ske 1 februari –1 augusti, samt ett villkor om att belysning i verksamhetsområdet ska riktas inåt och endast användas när det är nödvändigt. Viltpassagen får inte vara belyst.

Verksamhetens tillåtlighet

Verksamhetens omfattning

Länsstyrelsen tillstyrker verksamheten men anser att ytterligare begränsningar av verksamhetsområdet behövs för att tillgodose behovet för djur och människor att passera genom området.

Valet av plats

Kommunal planering

Länsstyrelsen bedömer att den ansökta verksamheten är förenlig med de kommunala planer som gäller för platsen. Den strider inte mot någon detaljplan eller några områdesbestämmelser och den är förenlig med kommunens översiktsplan.

Markförhållanden

Länsstyrelsens handläggare besökte platsen den 18 mars 2026 och gick genom det södra delområdet, korsade de två förgreningarna av vattendraget, gick norrut längs dressinbanan samt på skogsbilvägen österut och slutligen längs den ungefärliga sträckningen av viltpassagen. Det allmänna intrycket var att marken i stora delar av området är stenig och har en del vattenansamlingar. Det väcker frågor kring vilken omfattning av markarbeten som kommer att behövas för att möjliggöra anläggande av panelraderna.

Figur 1 – Foto från platsbesöket i projektområdet för Lövåsen.

Länsstyrelsen anser allmänt att ju mindre markarbeten som krävs, desto bättre. En utgångspunkt för solcellsanläggningar är att panelerna ska kunna fästas på pålar som trycks ner i marken och som vid avveckling lätt kan dras upp, vilket bedöms göra markingreppet litet och en återställning av marken relativt enkel.

Omfattande markarbeten kan utgöra en störning för omgivningen, särskilt om det blir aktuellt med sprängning, som sökanden nämner (sidan 31 i MKB:n). Sökanden har inte redovisat någon bullerberäkning och det går därför inte att dra några slutsatser om hur stor påverkan skulle bli, för närboende eller för djurlivet i naturreservatet Karsmossen och Natura 2000-området Store ö. Utöver risken för hög bullernivå anser Länsstyrelsen också att sprängning är en alltför ingripande markförberedande åtgärd vid anläggande av en solcellsanläggning. Sprängning bör inte tillåtas.

För det andra riskerar markarbeten som sprängning och omfattande schaktning att påverka natur- och vattenförhållanden. Även trivial natur utan utpekade förhöjda naturvärden hyser ett visst värde. I Lövåsen ligger projektområdet dessutom nära de utpekade naturvärdena i Karsmossens naturreservat.

För det tredje gör mer omfattande markingrepp det svårt eller omöjligt att återställa området när anläggningen en gång ska avvecklas. När det gäller solcellsanläggningar anser Länsstyrelsen att verksamhetsområdet efter tillståndets upphörande så långt som möjligt ska kunna återställas till det skick det tidigare hade. Det har också betydelse hur mycket sten som schaktas ut från området under anläggningsskedet. Länsstyrelsen anser att sökanden bör redovisa en uppskattning av mängden avbaningsmassor (inklusive sten) som kommer att uppstå under anläggningsarbetena. Vidare undrar Länsstyrelsen hur sökanden avser hantera avbaningsmassorna. Ska de läggas i upplag eller köras bort? Ska de användas, och i så fall var och hur?

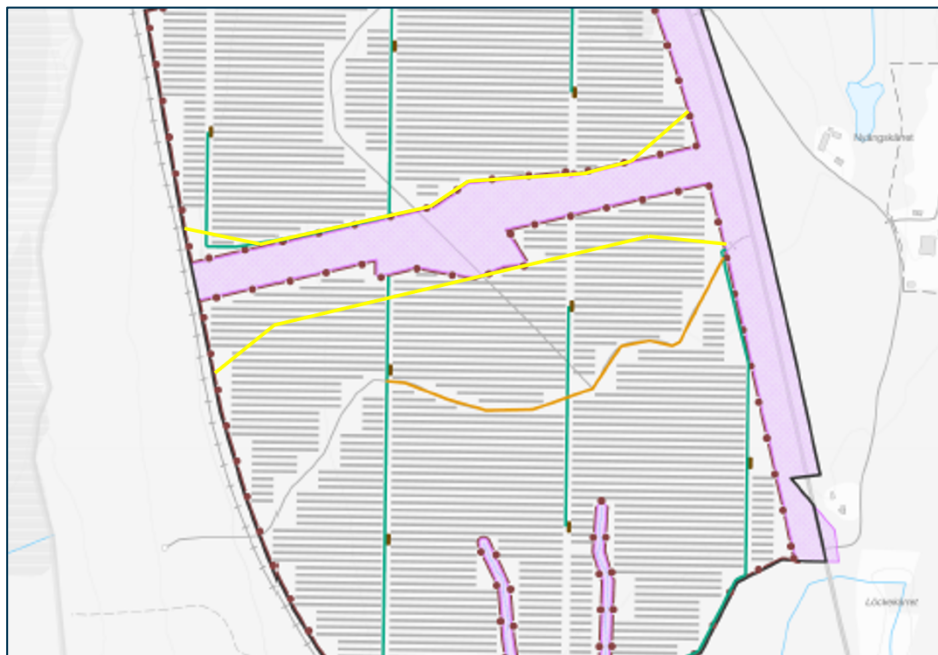
Även betongfundament gjutna under markytan försvårar en återställning och bör enligt Länsstyrelsen undvikas i största möjliga mån. Länsstyrelsen anser att sökanden redan i detta skede bör redovisa en uppskattning av hur stor andelen betongfundament kan komma att bli.

Länsstyrelsen har föreslagit villkor om att sprängning och större schaktningsåtgärder inte får ske. Därutöver anser Länsstyrelsen att buller under anläggningsfasen behöver regleras genom ett särskilt villkor.

Slutligen anser Länsstyrelsen att om mycket ingripande och irreversibla markarbeten krävs så går det att ifrågasätta om lokaliseringen är lämplig.

Viltpassage

Länsstyrelsen ser positivt på anläggandet av en viltpassage genom området men anser att 50 meters bredd inte är tillräckligt. Den utformning som sökanden föreslår har tagit hänsyn till en utpekad naturvärdesbiotop, vilket Länsstyrelsen generellt anser är bra. Däremot innebär det att passagen får vinklar som djuren kan springa in i och potentiellt bli stressade av. Förhållandena på platsen, med gles skog, gör också enligt Länsstyrelsens bedömning att det krävs en bredare passage för att djuren ska våga sig dit utan att känna stress. Länsstyrelsen föreslår därför en vidgad viltpassage utan hinder samt med "trattade" öppningar (se Figur 2).

Figur 2 - Länsstyrelsens förslag på utformning av viltpassagen, ljusgul markering.

Skyddade områden

Länsstyrelsen bedömer att solcellsanläggningen inte kommer att påverka Karsmossens naturreservat i någon utsträckning som har betydelse för mossens naturvärden, under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas.

I den norra delen av Karsmossens naturreservat ligger Store ö, som är utpekad som natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet. Inom området ska naturtyperna västlig taiga och skogbevuxen myr bevaras, enligt bevarandeplanen. Området har ett rikt fågelliv, men är inte skyddat med hänvisning till fågeldirektivet. Avverkning och markarbeten är exempel på åtgärder som kan

påverka området negativt. Länsstyrelsen bedömer dock att avståndet mellan den planerade solparken och natura 2000-området (500 meter) gör att det inte finns risk för en sådan betydande påverkan på miljön inom natura 2000-området att det krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Påverkan på skogsbruket

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk (se 3 kap. 4 § miljöbalken). Det har framförts under samrådet att skogsmarken innehåller grönsten, som ger god skogstillväxt, och har en med svenska mått mätt bra tillväxt på de ställen där den är väl-dränerad (se sid 96 i bilaga C1.8, synpunkter från enskilda). Länsstyrelsen konstaterar att den aktuella skogsmarkens medelbonitet är 8,1 skogskubikmeter (m³sk) per hektar, vilket är lite över medelvärdet för länet (8 m³sk per hektar).

Vid bedömningen av vilket intresse som väger tyngst, skogsmarkens betydelse för skogsnäringen eller det allmänna intresset av produktion av förnybar el, finns det utrymme för samhällsekonomiska hänsynstaganden. Mot bakgrund bland annat av det svenska energipolitiska målet att elproduktionen år 2040 ska vara 100 procent fossilfri, och det förväntade framtida elbehovet i Västra Götaland, utgör produktion av fossilfri el inom elområde 3 ett väsentligt samhällsintresse.

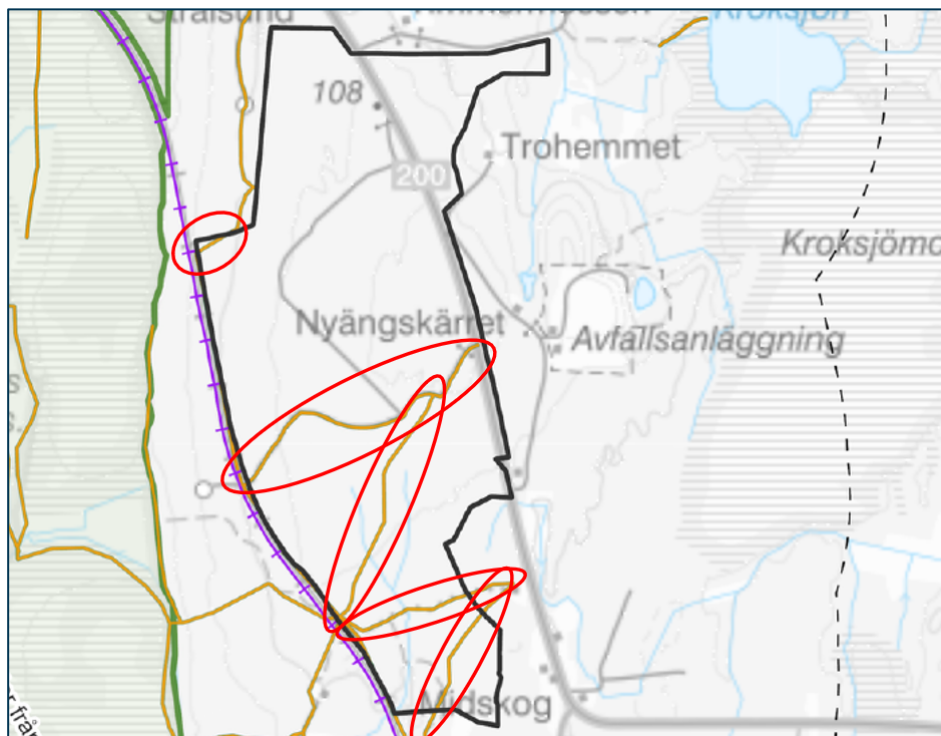
Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att det allmänna intresset av ökad fossilfri elproduktion väger över intresset av fortsatt skogsbruk på den aktuella marken. Länsstyrelsen anser dock att marken ska kunna återställas och återgå till skogsbruk efter att verksamheten har avslutats.

Påverkan på närboende samt rekreation och friluftsliv

Det framgår i miljökonsekvensbeskrivningen och i samrådsredogörelsen att området används av de närboende till vardagsrekreation som promenader, bär- och svampplockning. Länsstyrelsen bedömer att påverkan på friluftslivet har minskat betydligt genom den minskning av projektområdet som sökanden har gjort sedan samrådet. Det är positivt att anläggningen inte längre ligger på två sidor om dressinbanan. Länsstyrelsen ser också positivt på sökandens åtagande om att hålla 15 meters skyddsavstånd till dressinbanan, samt att bibehålla en träd- och buskridå mellan dressinbanan och anläggningen. Sökanden bör dock

förtydliga varifrån avståndet räknas. Enligt Länsstyrelsen bör avståndet räknas från ytterkant av banvallen.

Däremot utgör solcellsanläggningen fortfarande en barriär för människor som rör sig i landskapet. Den planerade viltpassagen är inte i första hand till för människor och kan inte ersätta promenadstråken. Länsstyrelsen anser därför att de stigar som har markerats på sidan 68 i MKB:n ska hållas öppna för passage, och att 15 meters skyddsavstånd ska hållas mellan stigarnas kanter och solcellsanläggningens stängsel (se Figur 3). Vad gäller vägen som går norrifrån genom anläggningen bedömer Länsstyrelsen att den är mindre lämplig att hålla öppen för passage av människor, då den korsar viltpassagen, som det är bättre att lämna mer ostörd.

Figur 3 – Länsstyrelsen anser att de inringade stigarna/vägarna ska hållas öppna för passage.

Påverkan på naturvärden

Länsstyrelsen bedömer att anläggningens påverkan på naturmiljön kan bli begränsad, förutsatt att utformningen anpassas till identifierade naturvärden och gör det möjligt för viltet att passera, samt att föreskrivna villkor efterlevs. Sökanden har gjort en rad åtaganden om försiktighetsmått för naturmiljön som Länsstyrelsen anser är bra och som minst bör omfattas av det allmänna villkoret:

- Tre skyddsvärda träd undantas från projektområdet. Fem meters skyddsavstånd ska hållas till den döda tallen och tio meters skyddsavstånd till asparna.
- Ett hänsynsområde för fladdermöss undantas i projektområdets sydöstra del.
- För att undvika kollisionsrisk för en skyddsklassad art anläggs som utgångspunkt inga luftledningar inom projektområdet. Om luftledningar behöver anläggas ska de förses med fågelavvisare.
- Staketet anläggs med en glipa i nederkant för att möjliggöra passage av småvilt (detta åtagande föreslås som specifikt villkor).
- Om stenmurar (som inte omfattas av biotopskydd) helt eller delvis tas bort kommer detta inte att ske under tiden för groddjurens övervintring, det vill säga från den 1 oktober till den 31 mars.

Länsstyrelsen har i villkor föreslagit en längre tidsperiod då avverkning inte får ske, samt ett villkor om att belysning i verksamhetsområdet ska riktas inåt och endast användas när det är nödvändigt. Viltpassagen får inte vara belyst.

Påverkan på kulturmiljön

Den fornlämning som finns inom projektområdet, L1963:2582 (milstolpe), kommer enligt ansökan att undantas från exploatering och vara belägen utanför solparkens stängsel med ett skyddsavstånd om minst fem meter. Länsstyrelsen bedömer åtgärden som godtagbar men vill förtydliga att den kräver tillstånd enligt Kulturmiljölagen. Ett beslut om tillstånd till ingrepp kommer att villkoras med ett skyddsavstånd om 5 meter samt skyddsstängsel under pågående arbeten.

Påverkan på hydrologi

Länsstyrelsen anser att det behövs villkor för den översvämning som kan uppstå vid kraftiga regn (se MKB:n sid 53 samt PM Hydrologi). Detta gäller framför allt för vägen vid Lövåsen men även för andra områden som påverkas av den ökade avrinningen från området. Fördröjningsmagasin behöver anläggas för att motverka översvämningar. Sökande behöver ta fram förslag på detta och redovisa till tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen anser att det inte går att avgöra om sökandens föreslagna åtgärder är tillräckliga.

Behovet av energi- och minskade utsläpp av växthusgaser

Enligt de svenska energi- och klimatmålen ska elproduktionen i Sverige år 2040 vara 100 % fossilfri¹. Tillsammans med planeringsmålet om att Sverige bör kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh 2045² innebär det att produktionen av fossilfri el behöver öka väsentligt jämfört med idag. I Västra Götaland finns dessutom det regionala målet att länet ska vara fossiloberoende senast år 2030 och minska utsläppen av växthusgaser med 80 % från år 1990 till år 2030³. Det är samtidigt viktigt att produktionen av fossilfri el ökar i elområde 3, där Västra Götalands län ligger, eftersom länets självförsörjningsgrad idag är låg. Med ett nationellt ökande elbehov behövs mer lokal och regional elproduktion för att stärka upp elsystemet regionalt, och för att minska beroendet av överföring från andra delar av landet⁴.

Solenergi är en fossilfri energikälla som är viktig för att Sverige ska kunna nå målen om nettonollutsläpp av växthusgaser, minskat fossilberoende m.m.⁵ Enligt regeringens klimatpolitiska handlingsplan⁶ kan produktion av klimatsmart energi i Sverige både minska utsläppen av växthusgaser i Sverige och bidra till en skärpt klimatpolitik i EU och andra länder. Solenergi bidrar till att uppnå miljöbalkens mål om en hållbar utveckling, en god hushållning med råvaror och energi, samt att i första hand förnybara energikällor ska användas. Solenergi bidrar även till att miljömålen begränsad klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig försurning och ingen övergödning kan uppfyllas. Däremot kan stora inhägnade solcellsanläggningar ha en negativ påverkan på den allemansrättsliga tillgången till naturen och skapa barriäreffekter för djurlivet.

Förslag till villkor

Länsstyrelsen anser att de villkor som föreslagits av bolaget i huvudsak kan godtas. Vi anser dock att följande ändringar och tillägg bör göras.

¹ Vårändringsbudget (prop. 2022/23:99)

² Energipolitikens långsiktiga inriktning (prop. 2023/24:105)

³ Energi- och klimatomställning, Länsstyrelsen Västra Götaland

⁴ Framtidens elförsörjning i Västra Götaland – ACCEL, Länsstyrelsen Västra Götaland

⁵ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/klimatlag-2017720_sfs-2017-720

⁶ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2019/12/prop.-20192065/sid.9>

Villkor	Sökandens förslag till villkor	Länsstyrelsens kommentar eller förslag till slutlig utformning av villkor
3	Avverkning av skog får inte ske under fåglarnas häckningstid, 1 april–15 augusti.	Avverkning av skog får inte ske under fåglarnas häckningstid, 1 februari –1 augusti. <i>Motivering: Länsstyrelsen bedömer att tidsperioden då avverkning inte sker behöver vara längre med anledning av att det finns flera olika arter av ugglor i närheten av verksamhetsområdet.</i>
		Länsstyrelsens förslag till ytterligare villkor
Lst 1		Eventuell belysning ska riktas inåt mot verksamhetsområdet och endast vara tänd när det är nödvändigt för verksamhetens skötsel. Viltpassagen får inte vara belyst. <i>Motivering: Artificiellt ljus utgör en störning för djurlivet och bör därför begränsas så långt som möjligt. Eventuellt ljus som ändå förekommer ska riktas för att minimera påverkan.</i>
Lst 2		Sprängning, samt större schaktningsåtgärder i syfte att plana ut markområdet, får inte ske. Marken får inte heller grusas eller hårdgöras annat än för enstaka anläggningsdelar där grundläggning krävs.
Lst 3		Under bygg- och återställningstiden ska buller från verksamheten begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- eller fritidshus än: 60 dBA helgfri måndag-fredag kl 07.00-19.00 50 dBA helgfri måndag-lördag kl 19.00-22.00 50 dBA lördag, söndag och helgdag kl. 07.00-19.00 45 dBA övrig tid

		De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Den tid för vilken den ekvivalenta ljudnivån ska mätas och beräknas är då det bedrivs anläggningsarbeten, dock inte för kortare tid än en timme. Den närmare kontrollen ska framgå av kontrollprogrammet för verksamheten.
Lst 4		Fördröjningsmagasin ska anläggas för att motverka översvämningar på mark utanför solcellsparken. Placering och utformning ska fastställas i samråd med tillsynsmyndigheten. <i>(Villkoret kan behöva kompletteras med ett delegationsvillkor).</i>

De som har medverkat i yttrandet

Ärendet har beretts av Kristina Eklund, miljöavdelningen, som varit beslutande i yttrandet. Linnea Söderberg och Henrik Persson på natur- och vattenavdelningen, Maria Norrman på kulturmiljöenheten och Anna Berts på miljöavdelningen har medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Från: Länsstyrelsen i Västra Götalands Län
Skickat: den 2 april 2026 13:47
Till: 'Johan.Cederblad@vinge.se'; 'Stina Larsson'
Ämne: 48434-2025 Tillfälle till bemötande av inkomna yttranden
Bifogade filer: Trafikverkets yttrande.pdf; Yttrande Gullspångs kommun.pdf; Yttrande Miljö- och byggnämnden.pdf; Länsstyrelsens yttrande_Lövsåsen.pdf; MCF avstår yttrande.pdf; Yttrande Fältbiologerna.pdf; Yttrande Gullspångs naturskyddsförening.pdf; Birre N.pdf; Isabel och Maria von K.pdf; John A.pdf; Lina K och Tim W.pdf; Ulla K mfl.pdf; Elaine V.pdf; Gabriella S mfl.pdf

Ni lämnas härmed tillfälle att yttra er över inkomna yttranden från

- Länsstyrelsen
- Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång
- Gullspångs kommun
- Trafikverket
- Fältbiologerna
- Gullspångs naturskyddsförening
- John Alfredsson
- Elaine Viklund och Markus Tirkkonen
- Ulla Klingberg m.fl.
- Lina Karlstad och Tim Wingård
- Isabel och Maria von Krusenstjerna
- Gabriella Slood m.fl.
- Birre Nordin

Observera att Länsstyrelsen är en remissinstans bland andra. Länsstyrelsens yttrande innebär inte att tillstånd har getts eller kommer att ges. Det är upp till Miljöprövningsdelegationen att fatta det beslutet när ärendet är färdigberett.

Eventuellt yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 24 april 2026**.

Om ni inte avser att yttra er, vill vi att ni meddelar det så snart som möjligt.

På Miljöprövningsdelegationens uppdrag

Kristina Eklund

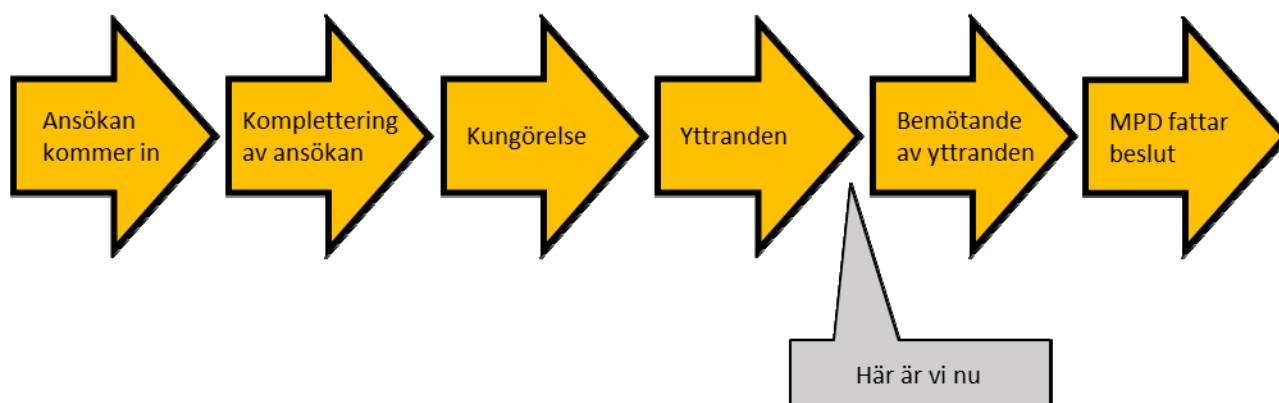
Ni kan skicka in yttrandet digitalt

För att skicka in yttrandet kan ni använda Länsstyrelsens e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende](#) på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland. Ni kan också skicka in yttrandet med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 48434-2025 i ämnesraden.

Om ni ska skicka filer som är större än totalt 25 megabyte behöver ni först kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se för information om hur ni ska göra.

Vi ser helst att digitala handlingar är av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet.

Prövningsprocessen

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland

Växel: 010-224 40 00

Central e-post

Webbplats och sociala medier

Så hanterar vi dina personuppgifter

Från: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" on behalf of "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Skickat: Thu, 2 Apr 2026 13:02:02 +0100
Till: "Eklund Kristina O" <kristina.o.eklund@lansstyrelsen.se>
Bcc: ""birreslivskraft@gmail.com"" <birreslivskraft@gmail.com>; ""misha_gs@yahoo.com"" <misha_gs@yahoo.com>; ""isabelvkrusenstierna@gmail.com"" <isabelvkrusenstierna@gmail.com>; ""lina_karlstad@hotmail.com"" <lina_karlstad@hotmail.com>; ""ullaklingbergl@gmail.com"" <ullaklingbergl@gmail.com>; ""elainewiklund@gmail.com"" <elainewiklund@gmail.com>; ""john@avatarmetal.com"" <john@avatarmetal.com>
Ämne: 48434-2025 Tillfälle till bemötande av inkomna yttranden
Bilagor: Länsstyrelsens yttrande_Lövåsen.pdf, Yttrande Gullspångs kommun.pdf, Yttrande Miljö- och byggnämnden.pdf, Trafikverkets yttrande.pdf

Du lämnas härmed tillfälle att yttra dig över

- Länsstyrelsens yttrande
- Yttrande från Miljö- och byggnämnden Töreboda Gullspång
- Yttrande från Gullspångs kommun
- Trafikverkets yttrande

Observera att Länsstyrelsen är en remissinstans bland andra. Länsstyrelsens yttrande innebär inte att tillstånd har getts eller kommer att ges. Det är upp till Miljöprövningsdelegationen att fatta det beslutet när ärendet är färdigberett.

Miljöprövningsdelegationen har tillgång till alla synpunkter som lämnats i ärendet och kommer att väga in dessa i beslutet. Det är därför inte nödvändigt att upprepa synpunkter du redan fört fram. Om du har sammanställt synpunkter från fler personer, notera att det endast är du som skickat in yttrandet som får detta utskick.

Eventuellt yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 24 april 2026**.

Om du inte avser att yttra dig, vill vi att du meddelar det så snart som möjligt.

På Miljöprövningsdelegationens uppdrag

Kristina Eklund

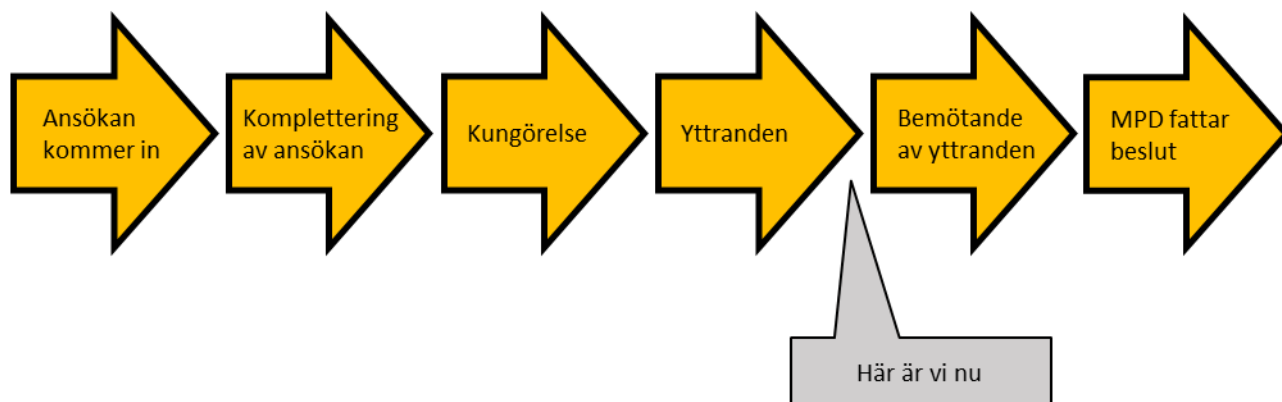
Du kan skicka in yttrandet digitalt

För att skicka in yttrandet kan du använda Länsstyrelsens e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende](#) på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland. Du kan också skicka in yttrandet med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 48434-2025 i ämnesraden.

Om du ska skicka filer som är större än totalt 25 megabyte behöver du först kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se för information om hur du ska göra.

Vi ser helst att digitala handlingar är av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet.

Prövningsprocessen

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland

Växel: 010-224 40 00

[Central e-post](#)

[Webbplats och sociala medier](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Miljöprövningsdelegationen

Länsstyrelsens yttrande över ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Ärendet

EnBW Sverige AB (sökanden) ansöker om tillstånd till Lövåsen solpark på fastigheterna Björtrorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun. Ansökan omfattar uppförande, drift och avveckling av en solcellsanläggning med tillhörande anläggningar, med en beräknad fossilfri elproduktion på omkring 100 GWh per år. Verksamhetsområdet omfattar maximalt 126 hektar som huvudsakligen består av skogsmark.

Kommunen är tillsynsmyndighet för verksamheten.

Sammanfattning av Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker verksamheten men anser att ytterligare begränsningar av verksamhetsområdet behövs.

Länsstyrelsen är frågande till hur omfattande markarbeten som kommer att behövas för att möjliggöra anläggande av panelraderna. Allmänt anser Länsstyrelsen att ju mindre markarbeten som krävs, desto bättre. Omfattande markarbeten kan utgöra en störning för omgivningen genom till exempel buller, påverka natur- och vattenförhållanden samt göra det svårt eller omöjligt att återställa området till det skick det tidigare hade.

Länsstyrelsen anser att sökanden bör redovisa en uppskattning av mängden avbaningsmassor (inklusive sten) som kommer att uppstå under anläggningsarbetena, samt en uppskattning av hur stor andelen betongfundament kan komma att bli. Vidare undrar Länsstyrelsen hur sökanden avser hantera avbaningsmassorna.

Länsstyrelsen har föreslagit villkor om att sprängning och större schaktningsåtgärder inte får ske, samt ett särskilt villkor för buller under anläggningsfasen.

Den föreslagna viltpassagen är enligt Länsstyrelsen inte tillräckligt bred och dess utformning skapar vinklar där djuren kan springa in och bli stressade. Länsstyrelsen föreslår därför en vidgad viltpassage utan hinder samt med "trattade" öppningar.

Under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas bedömer Länsstyrelsen att solcellsanläggningen inte kommer att påverka skyddade områden i någon utsträckning som har betydelse.

Länsstyrelsen bedömer att det allmänna intresset av ökad fossilfri elproduktion väger över intresset av fortsatt skogsbruk på den aktuella marken. Länsstyrelsen anser dock att marken ska kunna återställas och återgå till skogsbruk efter att verksamheten har avslutats.

Det är positivt enligt Länsstyrelsen att anläggningen inte längre ligger på två sidor om dressinbanan och att sökanden har åtagit sig att hålla 15 meters skyddsavstånd, samt att bibehålla en träd- och buskridå mellan dressinbanan och anläggningen. Sökanden bör dock förtydliga att skyddsavståndet räknas från ytterkant av banvallen.

Däremot anser Länsstyrelsen att solcellsanläggningen fortfarande utgör en barriär för människor som rör sig i landskapet. Länsstyrelsen anser därför att de stigar som har markerats på sidan 68 i MKB:n ska hållas öppna för passage, och att 15 meters skyddsavstånd ska hållas mellan stigarnas kanter och solcellsanläggningens stängsel.

Länsstyrelsen anser att det behövs villkor för den översvämning som kan uppstå vid kraftiga regn och föreslår därför ett villkor om anläggande av fördröjningsmagasin. Vidare har Länsstyrelsen i villkor föreslagit att avverkning inte får ske 1 februari –1 augusti, samt ett villkor om att belysning i verksamhetsområdet ska riktas inåt och endast användas när det är nödvändigt. Viltpassagen får inte vara belyst.

Verksamhetens tillåtlighet

Verksamhetens omfattning

Länsstyrelsen tillstyrker verksamheten men anser att ytterligare begränsningar av verksamhetsområdet behövs för att tillgodose behovet för djur och människor att passera genom området.

Valet av plats

Kommunal planering

Länsstyrelsen bedömer att den ansökta verksamheten är förenlig med de kommunala planer som gäller för platsen. Den strider inte mot någon detaljplan eller några områdesbestämmelser och den är förenlig med kommunens översiktsplan.

Markförhållanden

Länsstyrelsens handläggare besökte platsen den 18 mars 2026 och gick genom det södra delområdet, korsade de två förgreningarna av vattendraget, gick norrut längs dressinbanan samt på skogsbilvägen österut och slutligen längs den ungefärliga sträckningen av viltpassagen. Det allmänna intrycket var att marken i stora delar av området är stenig och har en del vattenansamlingar. Det väcker frågor kring vilken omfattning av markarbeten som kommer att behövas för att möjliggöra anläggande av panelraderna.

Figur 1 – Foto från platsbesöket i projektområdet för Lövåsen.

Länsstyrelsen anser allmänt att ju mindre markarbeten som krävs, desto bättre. En utgångspunkt för solcellsanläggningar är att panelerna ska kunna fästas på pålar som trycks ner i marken och som vid avveckling lätt kan dras upp, vilket bedöms göra markingreppet litet och en återställning av marken relativt enkel.

Omfattande markarbeten kan utgöra en störning för omgivningen, särskilt om det blir aktuellt med sprängning, som sökanden nämner (sidan 31 i MKB:n). Sökanden har inte redovisat någon bullerberäkning och det går därför inte att dra några slutsatser om hur stor påverkan skulle bli, för närboende eller för djurlivet i naturreservatet Karsmossen och Natura 2000-området Store ö. Utöver risken för hög bullernivå anser Länsstyrelsen också att sprängning är en alltför ingripande markförberedande åtgärd vid anläggande av en solcellsanläggning. Sprängning bör inte tillåtas.

För det andra riskerar markarbeten som sprängning och omfattande schaktning att påverka natur- och vattenförhållanden. Även trivial natur utan utpekade förhöjda naturvärden hyser ett visst värde. I Lövåsen ligger projektområdet dessutom nära de utpekade naturvärdena i Karsmossens naturreservat.

För det tredje gör mer omfattande markingrepp det svårt eller omöjligt att återställa området när anläggningen en gång ska avvecklas. När det gäller solcellsanläggningar anser Länsstyrelsen att verksamhetsområdet efter tillståndets upphörande så långt som möjligt ska kunna återställas till det skick det tidigare hade. Det har också betydelse hur mycket sten som schaktas ut från området under anläggningsskedet. Länsstyrelsen anser att sökanden bör redovisa en uppskattning av mängden avbaningsmassor (inklusive sten) som kommer att uppstå under anläggningsarbetena. Vidare undrar Länsstyrelsen hur sökanden avser hantera avbaningsmassorna. Ska de läggas i upplag eller köras bort? Ska de användas, och i så fall var och hur?

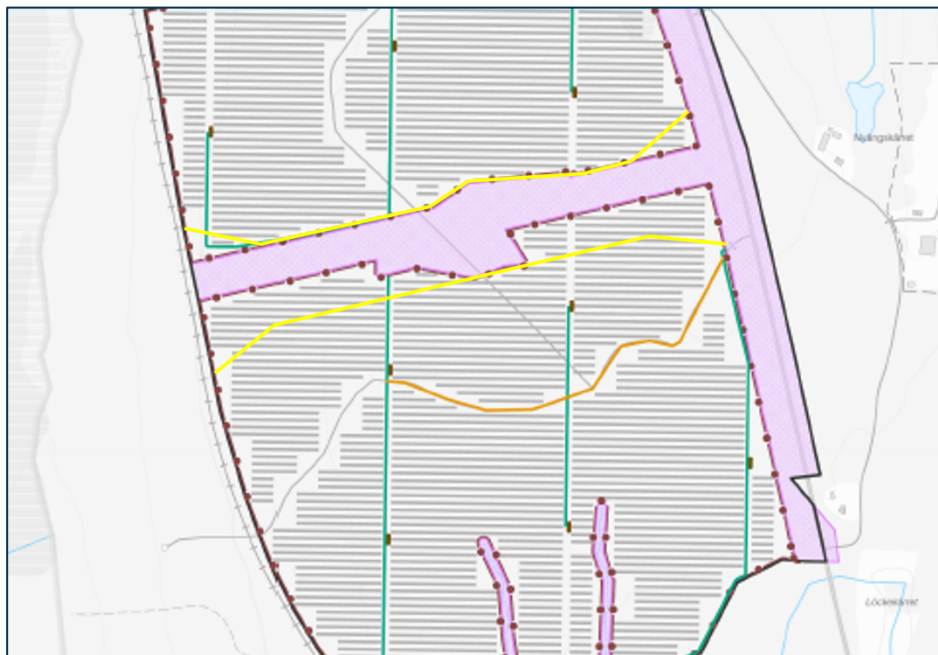
Även betongfundament gjutna under markytan försvårar en återställning och bör enligt Länsstyrelsen undvikas i största möjliga mån. Länsstyrelsen anser att sökanden redan i detta skede bör redovisa en uppskattning av hur stor andelen betongfundament kan komma att bli.

Länsstyrelsen har föreslagit villkor om att sprängning och större schaktningsåtgärder inte får ske. Därutöver anser Länsstyrelsen att buller under anläggningsfasen behöver regleras genom ett särskilt villkor.

Slutligen anser Länsstyrelsen att om mycket ingripande och irreversibla markarbeten krävs så går det att ifrågasätta om lokaliseringen är lämplig.

Viltpassage

Länsstyrelsen ser positivt på anläggandet av en viltpassage genom området men anser att 50 meters bredd inte är tillräckligt. Den utformning som sökanden föreslår har tagit hänsyn till en utpekad naturvärdesbiotop, vilket Länsstyrelsen generellt anser är bra. Däremot innebär det att passagen får vinklar som djuren kan springa in i och potentiellt bli stressade av. Förhållandena på platsen, med gles skog, gör också enligt Länsstyrelsens bedömning att det krävs en bredare passage för att djuren ska våga sig dit utan att känna stress. Länsstyrelsen föreslår därför en vidgad viltpassage utan hinder samt med "trattade" öppningar (se Figur 2).

Figur 2 - Länsstyrelsens förslag på utformning av viltpassagen, ljusgul markering.

Skyddade områden

Länsstyrelsen bedömer att solcellsanläggningen inte kommer att påverka Karsmossens naturreservat i någon utsträckning som har betydelse för mossens naturvärden, under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas.

I den norra delen av Karsmossens naturreservat ligger Store ö, som är utpekad som natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet. Inom området ska naturtyperna västlig taiga och skogbevuxen myr bevaras, enligt bevarandeplanen. Området har ett rikt fågelliv, men är inte skyddat med hänvisning till fågeldirektivet. Avverkning och markarbeten är exempel på åtgärder som kan

påverka området negativt. Länsstyrelsen bedömer dock att avståndet mellan den planerade solparken och natura 2000-området (500 meter) gör att det inte finns risk för en sådan betydande påverkan på miljön inom natura 2000-området att det krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Påverkan på skogsbruket

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk (se 3 kap. 4 § miljöbalken). Det har framförts under samrådet att skogsmarken innehåller grönsten, som ger god skogstillväxt, och har en med svenska mått mätt bra tillväxt på de ställen där den är väl-dränerad (se sid 96 i bilaga C1.8, synpunkter från enskilda). Länsstyrelsen konstaterar att den aktuella skogsmarkens medelbonitet är 8,1 skogskubikmeter (m³sk) per hektar, vilket är lite över medelvärdet för länet (8 m³sk per hektar).

Vid bedömningen av vilket intresse som väger tyngst, skogsmarkens betydelse för skogsnäringen eller det allmänna intresset av produktion av förnybar el, finns det utrymme för samhällsekonomiska hänsynstaganden. Mot bakgrund bland annat av det svenska energipolitiska målet att elproduktionen år 2040 ska vara 100 procent fossilfri, och det förväntade framtida elbehovet i Västra Götaland, utgör produktion av fossilfri el inom elområde 3 ett väsentligt samhällsintresse.

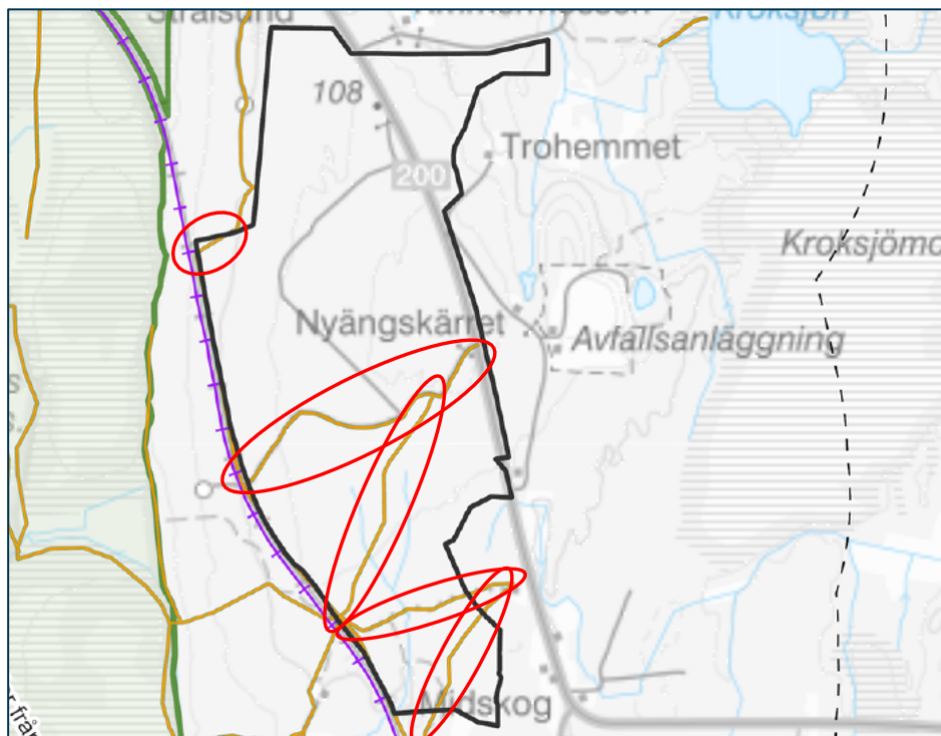
Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att det allmänna intresset av ökad fossilfri elproduktion väger över intresset av fortsatt skogsbruk på den aktuella marken. Länsstyrelsen anser dock att marken ska kunna återställas och återgå till skogsbruk efter att verksamheten har avslutats.

Påverkan på närboende samt rekreation och friluftsliv

Det framgår i miljökonsekvensbeskrivningen och i samrådsredogörelsen att området används av de närboende till vardagsrekreation som promenader, bär- och svampplockning. Länsstyrelsen bedömer att påverkan på friluftslivet har minskat betydligt genom den minskning av projektområdet som sökanden har gjort sedan samrådet. Det är positivt att anläggningen inte längre ligger på två sidor om dressinbanan. Länsstyrelsen ser också positivt på sökandens åtagande om att hålla 15 meters skyddsavstånd till dressinbanan, samt att bibehålla en träd- och buskridå mellan dressinbanan och anläggningen. Sökanden bör dock

förtydliga varifrån avståndet räknas. Enligt Länsstyrelsen bör avståndet räknas från ytterkant av banvallen.

Däremot utgör solcellsanläggningen fortfarande en barriär för människor som rör sig i landskapet. Den planerade viltpassagen är inte i första hand till för människor och kan inte ersätta promenadstråken. Länsstyrelsen anser därför att de stigar som har markerats på sidan 68 i MKB:n ska hållas öppna för passage, och att 15 meters skyddsavstånd ska hållas mellan stigarnas kanter och solcellsanläggningens stängsel (se Figur 3). Vad gäller vägen som går norrifrån genom anläggningen bedömer Länsstyrelsen att den är mindre lämplig att hålla öppen för passage av människor, då den korsar viltpassagen, som det är bättre att lämna mer ostörd.

Figur 3 – Länsstyrelsen anser att de inringade stigarna/vägarna ska hållas öppna för passage.

Påverkan på naturvärden

Länsstyrelsen bedömer att anläggningens påverkan på naturmiljön kan bli begränsad, förutsatt att utformningen anpassas till identifierade naturvärden och gör det möjligt för viltet att passera, samt att föreskrivna villkor efterlevs. Sökanden har gjort en rad åtaganden om försiktighetsmått för naturmiljön som Länsstyrelsen anser är bra och som minst bör omfattas av det allmänna villkoret:

- Tre skyddsvärda träd undantas från projektområdet. Fem meters skyddsavstånd ska hållas till den döda tallen och tio meters skyddsavstånd till asparna.
- Ett hänsynsområde för fladdermöss undantas i projektområdets sydöstra del.
- För att undvika kollisionsrisk för en skyddsklassad art anläggs som utgångspunkt inga luftledningar inom projektområdet. Om luftledningar behöver anläggas ska de förses med fågelavvisare.
- Staketet anläggs med en glipa i nederkant för att möjliggöra passage av småvilt (detta åtagande föreslås som specifikt villkor).
- Om stenmurar (som inte omfattas av biotopskydd) helt eller delvis tas bort kommer detta inte att ske under tiden för groddjurens övervintring, det vill säga från den 1 oktober till den 31 mars.

Länsstyrelsen har i villkor föreslagit en längre tidsperiod då avverkning inte får ske, samt ett villkor om att belysning i verksamhetsområdet ska riktas inåt och endast användas när det är nödvändigt. Viltpassagen får inte vara belyst.

Påverkan på kulturmiljön

Den fornlämning som finns inom projektområdet, L1963:2582 (milstolpe), kommer enligt ansökan att undantas från exploatering och vara belägen utanför solparkens stängsel med ett skyddsavstånd om minst fem meter. Länsstyrelsen bedömer åtgärden som godtagbar men vill förtydliga att den kräver tillstånd enligt Kulturmiljölagen. Ett beslut om tillstånd till ingrepp kommer att villkoras med ett skyddsavstånd om 5 meter samt skyddsstängsel under pågående arbeten.

Påverkan på hydrologi

Länsstyrelsen anser att det behövs villkor för den översvämning som kan uppstå vid kraftiga regn (se MKB:n sid 53 samt PM Hydrologi). Detta gäller framför allt för vägen vid Lövåsen men även för andra områden som påverkas av den ökade avrinningen från området. Fördröjningsmagasin behöver anläggas för att motverka översvämningar. Sökande behöver ta fram förslag på detta och redovisa till tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen anser att det inte går att avgöra om sökandens föreslagna åtgärder är tillräckliga.

Behovet av energi- och minskade utsläpp av växthusgaser

Enligt de svenska energi- och klimatmålen ska elproduktionen i Sverige år 2040 vara 100 % fossilfri¹. Tillsammans med planeringsmålet om att Sverige bör kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh 2045² innebär det att produktionen av fossilfri el behöver öka väsentligt jämfört med idag. I Västra Götaland finns dessutom det regionala målet att länet ska vara fossiloberoende senast år 2030 och minska utsläppen av växthusgaser med 80 % från år 1990 till år 2030³. Det är samtidigt viktigt att produktionen av fossilfri el ökar i elområde 3, där Västra Götalands län ligger, eftersom länets självförsörjningsgrad idag är låg. Med ett nationellt ökande elbehov behövs mer lokal och regional elproduktion för att stärka upp elsystemet regionalt, och för att minska beroendet av överföring från andra delar av landet⁴.

Solenergi är en fossilfri energikälla som är viktig för att Sverige ska kunna nå målen om nettonollutsläpp av växthusgaser, minskat fossilberoende m.m.⁵ Enligt regeringens klimatpolitiska handlingsplan⁶ kan produktion av klimatsmart energi i Sverige både minska utsläppen av växthusgaser i Sverige och bidra till en skärpt klimatpolitik i EU och andra länder. Solenergi bidrar till att uppnå miljöbalkens mål om en hållbar utveckling, en god hushållning med råvaror och energi, samt att i första hand förnybara energikällor ska användas. Solenergi bidrar även till att miljömålen begränsad klimatpåverkan, frisk luft, bara naturlig försurning och ingen övergödning kan uppfyllas. Däremot kan stora inhägnade solcellsanläggningar ha en negativ påverkan på den allemansrättsliga tillgången till naturen och skapa barriäreffekter för djurlivet.

Förslag till villkor

Länsstyrelsen anser att de villkor som föreslagits av bolaget i huvudsak kan godtas. Vi anser dock att följande ändringar och tillägg bör göras.

¹ Vårändringsbudget (prop. 2022/23:99)

² Energipolitikens långsiktiga inriktning (prop. 2023/24:105)

³ Energi- och klimatomställning, Länsstyrelsen Västra Götaland

⁴ Framtidens elförsörjning i Västra Götaland – ACCEL, Länsstyrelsen Västra Götaland

⁵ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/klimatlag-2017720_sfs-2017-720

⁶ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2019/12/prop.-20192065/> sid. 9.

Villkor	Sökandens förslag till villkor	Länsstyrelsens kommentar eller förslag till slutlig utformning av villkor
3	Avverkning av skog får inte ske under fåglarnas häckningstid, 1 april–15 augusti.	Avverkning av skog får inte ske under fåglarnas häckningstid, 1 februari –1 augusti. <i>Motivering: Länsstyrelsen bedömer att tidsperioden då avverkning inte sker behöver vara längre med anledning av att det finns flera olika arter av ugglor i närheten av verksamhetsområdet.</i>
		Länsstyrelsens förslag till ytterligare villkor
Lst 1		Eventuell belysning ska riktas inåt mot verksamhetsområdet och endast vara tänd när det är nödvändigt för verksamhetens skötsel. Viltpassagen får inte vara belyst. <i>Motivering: Artificiellt ljus utgör en störning för djurlivet och bör därför begränsas så långt som möjligt. Eventuellt ljus som ändå förekommer ska riktas för att minimera påverkan.</i>
Lst 2		Sprängning, samt större schaktningsåtgärder i syfte att plana ut markområdet, får inte ske. Marken får inte heller grusas eller hårdgöras annat än för enstaka anläggningsdelar där grundläggning krävs.
Lst 3		Under bygg- och återställningstiden ska buller från verksamheten begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostads- eller fritidshus än: 60 dBA helgfri måndag-fredag kl 07.00-19.00 50 dBA helgfri måndag-lördag kl 19.00-22.00 50 dBA lördag, söndag och helgdag kl. 07.00-19.00 45 dBA övrig tid

		De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Den tid för vilken den ekvivalenta ljudnivån ska mätas och beräknas är då det bedrivs anläggningsarbeten, dock inte för kortare tid än en timme. Den närmare kontrollen ska framgå av kontrollprogrammet för verksamheten.
Lst 4		Fördröjningsmagasin ska anläggas för att motverka översvämningar på mark utanför solcellsparken. Placering och utformning ska fastställas i samråd med tillsynsmyndigheten. <i>(Villkoret kan behöva kompletteras med ett delegationsvillkor).</i>

De som har medverkat i yttrandet

Ärendet har beretts av Kristina Eklund, miljöavdelningen, som varit beslutande i yttrandet. Linnea Söderberg och Henrik Persson på natur- och vattenavdelningen, Maria Norrman på kulturmiljöenheten och Anna Berts på miljöavdelningen har medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Från: "Info Gullspångs kommun" <kommun@gullspang.se>
Skickat: Thu, 19 Mar 2026 08:34:54 +0100
Till: "vastragotaland@lansstyrelsen.se" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Cc: "Johan Hellman" <johan.hellman@gullspang.se>; "Mats Öman" <mats.oman@gullspang.se>
Ämne: Yttrande diarienummer 48434-2025
Bilagor: Protokollsutdrag Kommunstyrelsen 2026-03-11 § 47.pdf, Bilaga 1-3 § 47, protokoll kommunstyrelsen 2026-03-11.pdf, Yttrande Lövåsens solpark 2026-03-09.pub.pdf

Hej,

Här kommer yttrande från kommunstyrelsen i Gullspångs kommun i ärende 48434-2025 remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark.

Vänlig hälsning

Ewa Sallova
Kommunsekreterare

Gullspångs kommun
Ledning och utveckling
Stöd och strategi

Telefon: 0551-362 77
Växel: 0551-360 00
www.gullspang.se

§ 47

Dnr KS-2024-00536

Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antar samhällsplanerarens yttrande som sitt eget.

Reservation

Hanna Jansson (FI) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget tilläggsyrkande.

Protokollsanteckning

Jenni Gustrand (S) lämnar en protokollsanteckning (bilaga 2 § 47).

Hanna Jansson (FI) lämnar en protokollsanteckning (bilaga 3 § 47).

Sammanfattning

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Gullspångs kommun ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Av yttrandet ska framgå om kommunen tillstyrker eller avstyrker ansökan och motivering till det

Yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen senast den 30 mars 2026.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Björn Thodenius (M) och Bo Hagström (C) tillstyrker samhällsplanerarens förslag till beslut.

Hanna Jansson (FI) yrkar att "kommunen avstyrker och starkt avråder till parkens etablering" läggs till i samhällsplanerarens yttrande.

Ordförande Björn Thodenius (M) yrkar avslag på Hanna Janssons (FI) tilläggsyrkande.

Ordförande tar först upp samhällsplanerarens förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Ordförande ställer därefter proposition på Janssons (FI) tilläggsyrkande och Thodenius (M) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen avslår tilläggsyrkandet.

Hanna Jansson (FI) begär votering.

Ordföranden föreslår att ja står för bifall till Thodenius (M) avslagsyrkande och där nej står för bifall till Janssons (FI) tilläggsyrkande.

Kommunstyrelsen godkänner voteringsordningen.

Omröstningsresultat

Med 5 ja-röster, 4 nej-röster och 2 ledamöter som avstår från att rösta finner ordförande att kommunstyrelsen beslutar att avslå Hanna Janssons (FI) tilläggsyrkande.

Hur var och en har röstat framgår i bilaga 1 (§47).

Jenni Gustrand (S) begär att få lämna en protokollsanteckning, vilket godkänns av ordföranden.

Hanna Jansson (FI) begär att få lämna en protokollsanteckning, vilket godkänns av ordföranden.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Ksau § 36/2026.

Tjänsteskrivelse Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark skriven av samhällsplanerare/framtidsutvecklare Johan Hellman

Yttrande Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark skriven av samhällsplanerare/framtidsutvecklare Johan Hellman

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen Västra Götaland, vastragotaland@lansstyrelsen.se

Kommundirektör Mats Öman

Samhällsplanerare Johan Hellman

Bilaga 1 § 47, votering

Björn Thodenius (M) JA
Jenni Gustrand (S) NEJ
Jan Hassel (S) AVSTÅR
Lotta Wahlström (S) NEJ
Bo Hagström (C) JA
Nour Beyed (L) JA
Hanna Jansson (FI) NEJ
Maria Gustafsson (M) JA
Ann-Christin Erlandsson (S) NEJ
Reine Hilding (S) AVSTÅR
Kenny Östlund (SD) JA

Bilaga 2 till § 47

Protokollsanteckning ärende solpark Lövåsen:

Vi socialdemokrater anser att den föreslagna placeringen riskerar att påverka en av kommunens viktiga turistattraktioner, dressinbanan. En solcellspark i direkt anslutning till denna verksamhet kan försämra både tillgängligheten och upplevelsevärdet av området. Turismen är en betydelsefull del av kommunens utveckling och bör värnas.

Området är också en plats där människor valt att bo och vistas just på grund av naturen, landskapsbilden och det lugn som präglar miljön. En solcellspark kräver stora markytor och kan innebära en tydlig förändring av landskapsbilden, vilket riskerar att påverka både boendemiljö och upplevelsen av området negativt. Vi vill samtidigt vara tydliga med att den gröna omställningen är nödvändig. Socialdemokraterna stödjer utbyggnaden av förnybar energi, inklusive solenergi. Men etableringar måste ske på rätt plats och med hänsyn till både människor och lokala värden.

Det finns alternativa områden där solcellsparker kan etableras med mindre påverkan, exempelvis på redan exploaterad mark, industriområden eller andra ytor där natur- och boendevärden inte påverkas i samma utsträckning. Mot denna bakgrund anser vi att etableringen av solcellsparken på den aktuella platsen bör avvisas och att mer lämpliga alternativ i kommunen utreds. På så sätt kan vi bidra till den gröna omställningen samtidigt som vi värnar människors livsmiljö och kommunens långsiktiga utveckling

Jenni Gustrand
Oppositionsråd

Bilaga 3 till § 47

Protokollsanteckning

Feministiskt Initiativ anser att kommunstyrelsen bör avstyrka och starkt avråda från ENBW:s planerade solpark i Lövåsen, med anledning av den drastiska påverkan på naturen, koldioxidutsläppen och närmiljön för de boende en sådan etablering innebär.

Hanna Jansson (FI)

Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Yttrande från Gullspångs kommun

Diariernr: KS-2024-00536

Sammanfattning

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Gullspångs kommun ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Av yttrandet ska framgå om kommunen tillstyrker eller avstyrker ansökan och motivering till det

Yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen senast den 30 mars 2026.

Summering av kommunens tidigare yttrande i samrådet

Gullspångs kommun ser positivt på en omställning till förnybar energi men anser att solcellsparken Lövåsen kan få betydande negativa konsekvenser för utpekade områden ST2 och ST4 Besöksnäringen kommunens attraktion och arbetsmarknaden. Vi rekommenderar att:

1. Projektförslag 2 prioriteras framför projektförslag 1, då det bedöms ha mindre negativ inverkan.
2. Alternativa placeringar av solcellsparken utreds, där dressinbanan och naturupplevelsen inte påverkas lika starkt. En buffertzon mellan dressinbanan och solcellsparken med träd eller brynmiljö skulle kunna minimera påverkan på landskapsbilden
3. Säkerhetsåtgärder och samordning vid byggnation av solcellsparken inkluderas i planeringen för att minimera driftstörningar och skaderisker.
4. En kompensationsmodell tas fram för att mildra negativa ekonomiska konsekvenser för dressinverksamheten och dess arbetsmarknadsinsatser.

Kommunens ställningstagande:

Kommunen konstaterar att EnBW inför ansökan har justerat och omarbetat förslaget på ett sådant sätt att flertalet av de synpunkter som framfördes i kommunens samrådsyttrande nu har hanterats på ett godtagbart sätt.

Kommunens kvarstående ställningstagande är att buffertzonen mot banvallen behöver justeras och utökas till ett avstånd om 30 meter räknat från banvallens släntfot.

Att inrymma träd och brynridå inom en buffertzon på 15 meter bedöms inte ge ett tillräckligt avstånd för att uppnå de avsedda syftena med att minska påverkan från den planerade anläggningen. Vid en buffertzon om 30 meter uppstår en flackare siktlinje som, i kombination med träd- och brynmiljön, reducerar den visuella påverkan mellan verksamheten och anläggningen på ett mer tillfredsställande sätt.

I enlighet med det uppdrag Trafikverket har som sektorsmyndighet inom transportområdet kan det inte uteslutas att tidigare nedlagda järnvägssträckor kan komma att återtas inom ramen för den sökta tillståndperioden. Detta behov kan uppstå utifrån ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv med syfte att stärka robusthet och redundans i transportsystemet. Enligt riktlinjer för järnvägstrafik bör ny bebyggelse inte tillåtas inom ett område på 30 meter från järnväg.

En utökad buffertzon ger därför både en minskad påverkan på angränsande verksamheter och bebyggelse, och samtidigt förutsättningar att inte begränsa ett framtida återtagande av transportinfrastruktur ur ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv.

Från: "Nanna Stahre" <nanna.stahre@mariestad.se>
Skickat: Mon, 30 Mar 2026 12:49:01 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Ämne: Sv: 48434-2025 Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark
Bilagor: MBN-2025-38_14 Datum 2026-03-30 MBNTG protokoll 2026-03-17 § 23.pdf

Hej!

Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång tillstyrker ansökan. Se bifogat protokollsutdrag.

Med vänliga hälsningar

Nanna Stahre

Miljöinspektör, Miljöenheten

Mariestads kommun

Besöksadress: Stadshuset Kyrkogatan 2

Postadress: 542 86 Mariestad

Telefon: 0501-75 60 34

Växel: 0501-75 50 00

nanna.stahre@mariestad.se

www.mariestad.se

Vi skapar drömlägen tillsammans!

Från: Länsstyrelsen i Västra Götalands Län <vastragotaland@lansstyrelsen.se>

Skickat: den 24 februari 2026 12:50

Till: MBN Mariestad <mbn@mariestad.se>; Info Gullspångs kommun <kommun@gullspang.se>;
registrator@mcf.se; Trafikverket <trafikverket@trafikverket.se>

Ämne: 48434-2025 Remiss av ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

[EXTERNT MEDDELANDE]

Kontrollera att avsändarens e-postadress är korrekt och var noga med att endast öppna länkar eller bifogade bilagor i e-postmeddelandet om du litar på avsändaren. Om du känner minsta misstanke om att något inte stämmer med det mottagna e-postmeddelandet kontaktar du IT-supporten.

Remiss till

Länsstyrelsen

Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång, mbn@mariestad.se

Gullspångs kommun (avsedd för samhällsplanerare), kommun@gullspang.se

Myndigheten för civilt försvar, registrator@mcf.se
Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspåns kommun.

Ni får härmed tillfälle att yttra er över ansökan. Av yttrandet ska framgå om ni tillstyrker eller avstyrker ansökan och motivering till det. Om ni inte avser att yttra er, vill vi att ni meddelar det så snart som möjligt.

Eventuellt yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 30 mars 2026**. Mot bakgrund av förvaltningslagens krav på snabb, enkel och kostnadseffektiv handläggning är vi restriktiva med att medge förlängd svarstid.

Sekretessreglerade handlingar

Vi bedömer att vissa av handlingarna kan omfattas av sekretess enligt 20 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Därför skickas dessa handlingar med maskningar. Omaskade handlingar skickas separat med vanlig post, till Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång samt till Gullspåns kommun. Observera att sekretessbestämmelsen är tillämplig även hos mottagaren. Handling 1.11 har också maskats utifrån bestämmelser om personuppgifter (namnlistor).

Hör av er om ni har behov av omaskade handlingar eller i övrigt har några frågor.

Till aktförvararen

Handlingarna sänds för aktförvaring enligt bifogat annonsmanuskript. Efter utställningstiden ska aktförvararen lämna uppgift till Länsstyrelsen om under vilken tid handlingarna varit tillgängliga. Handlingarna ska behållas. De kan slängas när tiden för överklagande har passerats.

På Miljöprövningsdelegationens uppdrag

Kristina Eklund

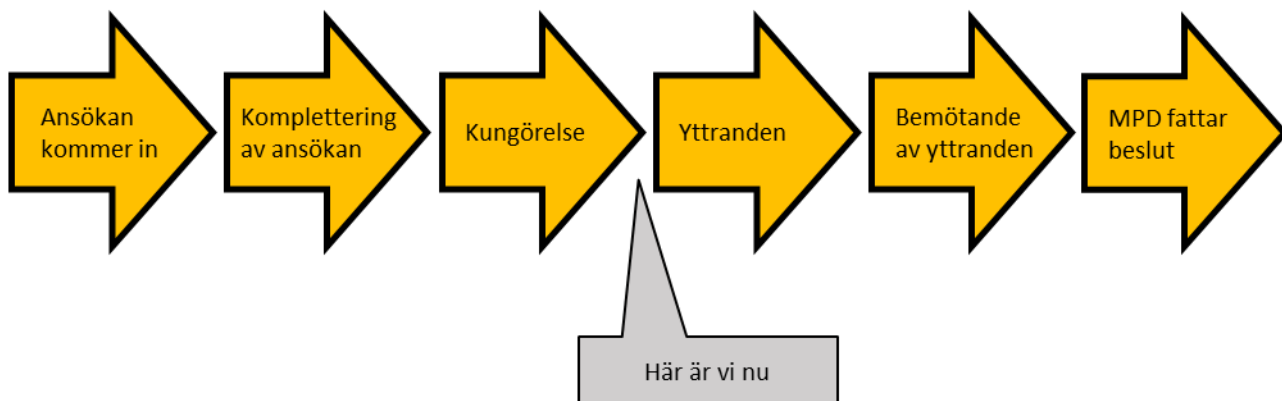
Ni kan skicka in yttrandet digitalt

För att skicka in yttrandet kan ni använda Länsstyrelsens e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende](#) på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland. Ni kan också skicka in yttrandet med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 48434-2025 i ämnesraden.

Om ni ska skicka filer som är större än totalt 25 megabyte behöver ni först kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se för information om hur ni ska göra.

Vi ser helst att digitala handlingar är av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet.

Prövningsprocessen

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland

Växel: 010-224 40 00

[Central e-post](#)

[Webbplats och sociala medier](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Meddelande från Länsstyrelserna: Tryck aldrig på en fil eller länk i ett mejl om du är osäker på vem som har skickat mejlet eller inte vet vad länken går till. Om du är osäker på vad länken innehåller men att du känner igen avsändaren ber vi dig att först kontakta avsändaren och fråga om innehållet i mejlet innan du använder dig av länkar eller filer i mejlet.

[Information in english](#)

E-postmeddelandet har skannats i MTG ITs skräppostfilter. Om du tycker att detta mail skulle blivit stoppat, [klicka här](#) för att rapportera det.

Gemensam miljö- och byggnadsnämnd Töreboda och Gullspåns kommuner 2026-03-17

MBNTG § 23

Dnr: 2025.MBN38

Gullspång BJÖRTORP 1:171 – Samråd inför miljöprövning – Solcellspark Lövåsen

Gemensam miljö- och byggnadsnämnd TG:s beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att tillstyrka EnBW:s, organisationsnummer 559132-8884, ansökan om hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björatorp 1:171 och Tattaretorp 1:2 i Gullspåns kommun med länsstyrelsen diarienummer 559132-8884.

Aktuella miljösmål

Beslutet följer Sveriges nationella miljösmål om Begränsad klimatpåverkan, om Frisk luft, om Bara naturlig försurning, om Skyddande ozonskikt, om Säker strålmiljö, om Ingen övergödning, om Levande sjöar och vattendrag, om Grundvatten av god kvalitet, om Hav i balans samt levande kust och skärgård, om Myllrande våtmarker, om Levande skogar, om Ett rikt odlingslandskap, om Giftfri miljö, och Levande sjöar och vattendrag samt om God bebyggd miljö (se information nedan).

Bakgrund

EnBW Sverige AB ansöker hos Miljöprövningsdelegationen om tillstånd till anläggande, drift och avveckling av en markbaserad solcellsanläggning på fastigheterna Björatorp 1:171 och Tattaretorp 1:2 i Gullspåns kommun.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av miljöinspektör i farlig verksamhet och förorenad mark med inhämtning av relevant information från miljöutredare och samhällsplanerare/framtidsutvecklare för Gullspåns kommun.

Skäl till beslut

EnBW uppfyller de krav som behövs för solcellsparken samt har vidtagit de åtgärder som har föreslagits dem av Miljö- och byggnadsnämnden (via delegation). Ökad elproduktion är angeläget i både nationell och regional regi för att området ska ha tryggad elförsörjning i den takt som samhället kräver det.

Beslutsunderlag

Muntlig information på sammanträdet av biträdande enhetschef Jessica Rohdin
Tjänsteskrivelsen av miljöinspektör Nanna Stahre 2026-03-16
Samrådshandling
Remiss från länsstyrelsen om komplettering
Yttrande komplettering
Samrådshandlingar kompletterande inför ansökan
Yttrande till länsstyrelsen kompletterande inför ansökan
Kompletterande tidplan
Kungörelse för beslut

RJ YA

Gemensam miljö- och byggnadsnämnd Töreboda och Gullspångs kommuner 2026-03-17

Remiss från länsstyrelsen om ansökan

Muntlig information på sammanträdet

Expedieras till:

Protokollsutdrag för kännedom

Kommunstyrelsen i Mariestad

Kommunstyrelsen i Gullspångs kommun

Kommunstyrelsen i Töreboda kommun

Protokollsutdrag med ritningar med REK+MB

EnBW Sverige AB, Violvägen 1, 311 32 Falkenberg

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden **senast tre veckor** från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglövsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Från: "linn.ekberg@trafikverket.se" <linn.ekberg@trafikverket.se>
Skickat: Mon, 09 Mar 2026 09:01:53 +0100
Till: vastragotaland@lansstyrelsen.se
Ämne: Trafikverkets yttrande gällande 48434-2025
Bilagor: Trafikverkets yttrande Lövåsen.pdf, Trafikverkets yttrande Lövåsen.docx

Hej!

Här kommer Trafikverkets yttrande gällande Lövåsen solpark på Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2, Gullspångs kommun.

Trafikverkets yttrande bifogas.

Trafikverkets ärendenummer: TRV 2025/2862
Länsstyrelsens ärendenummer: 48434-2025

Vänliga hälsningar

Trafikverket

Handläggare:

Linn Ekberg
linn.ekberg@trafikverket.se

Trafikverket
<http://www.trafikverket.se>
Telefon: 0771-921 921
trafikverket@trafikverket.se

Ärendenummer
TRV 2025/2862
Länsstyrelsens ärendenummer
48434-2025

Dokumentdatum
2026-03-09

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Miljöprövningsdelegationen
Länsstyrelsen Västra Götaland

Trafikverkets yttrande avseende ansökan om frivilligt tillstånd enligt 9 kap. Miljöbalken för uppförande och drift av en solpark, Gullspångs kommun

Ärendebeskrivning

Ärendet berör väg 200 för vilken Trafikverket är väghållare. Trafikverket har i tidigare samråd lämnat synpunkter på solparken och dess utformning.

Trafikverkets synpunkter och upplysningar

Avstånd till väg

Trafikverket ser positivt på att sökanden håller sig utanför den tillståndspliktiga zonen om 30 meter från väg 200. Det innebär att många av Trafikverkets tidigare synpunkter tillgodoses.

Kvarstående upplysningar

De tidigare upplysningarna gällande väganslutning, ledningsarbeten inom vägområdet samt transporter kan fortsatt vara aktuella i ärendet. Trafikverket hänvisar till tidigare yttrande för mer information om ansökningsprocesser och förutsättningar för respektive punkt.

Trafikverkets sammantagna bedömning

Trafikverket tillstyrker ärendet och hänvisar till upplysningarna i fortsatta processen.

Med vänlig hälsning

Linn Ekberg
Samhällsplanerare

Ärendenummer
TRV 2025/2862
Motpartens ärendenummer
48434-2025

Dokumentdatum
2026-03-09

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2025/2862, Motpartens ärendenummer 48434-2025, Dokumentdatum 2026-03-09, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Utskriftdatum/tid	Sida
2026-07-09 13:17	1

Verksamhetskod 551
Nummer 48434-2025-36
Rubrik rättelse av e-mailadress
Datum 2026-04-02
Initierare Ulla Klingberg
Handläggare Kristina O Eklund

Tjänsteanteckning

Jag fick meddelande från registrator om att e-mail till Ulla Klingberg studsat. Jag rättade till felet i e-mailadressen och skickade meddelandet om tillfälle till bemötande, samt bilagor, igen.

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Blankettinformation*Ankomstnummer*

1775200187832

Inskickat

2026-04-03 09:13:51

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:

Södra Hamngatan 3

Telefon: 010-224 40 00

E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län
Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer
48434-2025
Länsstyrelse
Västra Götalands län
Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status
Handläggning

Bekräfta ärende
☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende
Vad vill du skicka in i ditt ärende?
☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)
☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)
☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)
☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)
☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)
Yttrande

Kontaktuppgifter

Ange avsändare
☒ Privatperson ☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse) ☐ Enskild firma
För- och efternamn
Elaine Viklund
E-post
elainewiklund@gmail.com
Postadress
Midskog Lövåsen 1
Postnummer
54892
Postort
Hova
Telefonnummer
0705334015
Land
Sverige

Filuppladdning

Typ av dokument	
Yttrande	
48434-2025_-_Tillfälle_till_bemötande_av_inkomna_yttranden.pdf	275.81 kB

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

48434-2025 – Tillfälle till bemötande av inkomna yttranden

Till: Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Västra Götaland

Vi vidhåller vad som tidigare anförts och vill därutöver framföra följande med anledning av möjligheten att yttra oss över inkomna yttranden.

1. Trafikverkets yttrande

Trafikverket tillstyrker ansökan utifrån ett väghållarperspektiv. Yttrandet behandlar emellertid uteslutande frågor kopplade till väg 200 samt järnvägens eventuella användning, och innehåller ingen bedömning av verksamhetens påverkan på naturmiljö, hydrologi eller skyddade områden.

Yttrandet har därmed begränsad relevans för den miljömässiga tillåtlighetsprövningen enligt miljöbalken.

2. Miljö- och byggnämndens yttrande

Miljö- och byggnämnden tillstyrker ansökan med hänvisning till behovet av ökad elproduktion. Ett sådant allmänt behov utgör dock inte ett tillräckligt rättsligt skäl enligt miljöbalken.

Tillåtligheten ska prövas utifrån bland annat lokaliseringsprincipen (2 kap. 6 §), försiktighetsprincipen (2 kap. 3 §) samt reglerna om skyddade områden. Nämndens yttrande saknar en självständig och konkret analys av dessa krav.

Hanteringen av nationella miljömål sker dessutom översiktligt och samlat, utan närmare koppling till den aktuella platsens förutsättningar. Yttrandet kan därför inte tillmätas avgörande betydelse i tillåtlighetsprövningen.

3. Gullspångs kommuns yttrande

Kommunen tillstyrker ansökan men anger samtidigt att:

- projektet kan medföra negativa konsekvenser för turism och landskapsbild
- alternativa lokaliseringar bör utredas
- skyddsåtgärder såsom buffertzoner krävs

Dessa ställningstaganden visar att lokaliseringen inte är okontroversiell och att påverkan inte kan betraktas som obetydlig.

De alternativa lokaliseringar som redovisas är huvudsakligen begränsade till mark inom samma markägares innehav. Lokaliseringsutredningen omfattar därmed inte ett tillräckligt brett urval av möjliga platser, såsom redan exploaterad mark, industriområden eller andra mindre känsliga områden.

En sådan begränsad urvalsprocess uppfyller inte kraven enligt 2 kap. 6 § miljöbalken.

4. Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker ansökan men redovisar samtidigt ett flertal osäkerheter och risker, bland annat avseende:

- hydrologisk påverkan och översvämningsrisk
- behov av fördröjningsmagasin
- osäkerhet kring markarbetens omfattning
- barriäreffekter för människor och djurliv
- otillräcklig utformning av viltpassager

Länsstyrelsen anger även att omfattande markarbeten kan innebära att lokaliseringen är olämplig. Att sådana åtgärder krävs talar för att platsen i sig inte är lämplig, utan att betydande ingrepp krävs för att möjliggöra verksamheten.

Detta är inte förenligt med miljöbalkens systematik, där olämpliga lokaliseringar inte ska göras godtagbara genom omfattande villkor.

Enligt försiktighetsprincipen (2 kap. 3 § miljöbalken) ska osäkerhet inte tolkas till verksamhetsutövarens fördel.

Natura 2000 och skyddade områden

Länsstyrelsen bedömer att påverkan på Natura 2000-området kan uteslutas med hänvisning till ett avstånd om cirka 500 meter. Denna bedömning framstår som otillräckligt underbyggd.

Avstånd i sig utgör inte ett tillräckligt kriterium, särskilt inte i situationer där hydrologiska samband, markpåverkan och ekologiska funktioner kan påverkas.

Det saknas en fördjupad analys av:

- hydrologiska samband mellan områdena
- kumulativa effekter av markarbeten
- områdets funktion som spridningskorridor och buffertzon

Samtidigt redovisar Länsstyrelsen osäkerheter just avseende dessa faktorer.

Enligt artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet samt EU-domstolens praxis (mål C-127/02, Waddenzee) får tillstånd endast lämnas om det saknas rimliga vetenskapliga tvivel om att området inte skadas.

Mot bakgrund av de redovisade osäkerheterna kan det inte anses vetenskapligt säkerställt att påverkan kan uteslutas. Den slutsats som Länsstyrelsen drar är därmed inte förenlig med gällande rätt.

Den planerade exploateringen riskerar vidare att bryta ekologiska samband, skapa barriäreffekter och fragmentera livsmiljöer. Att påverkan förutsätts kunna hanteras genom villkor förändrar inte kravet på att påverkan först ska kunna uteslutas.

5. Samlad bedömning

De yttranden som tillstyrker ansökan bygger i stor utsträckning på generella resonemang om behovet av fossilfri elproduktion.

Samtidigt framgår av samma yttranden att:

- påverkan på natur, hydrologi och landskap är osäker
- betydande skyddsåtgärder krävs
- lokaliseringen är problematisk
- alternativa platser inte är tillräckligt utredda

Om en verksamhet förutsätter omfattande skyddsåtgärder och villkor för att kunna tillåtas talar detta i sig för att platsen inte är lämplig enligt lokaliseringsprincipen.

6. Slutsats

Det är inte visat att verksamheten kan bedrivas utan risk för betydande påverkan på naturmiljö och ekologiska samband, eller att den valda platsen är den mest lämpliga i enlighet med miljöbalkens krav.

Särskilt kvarstår vetenskaplig osäkerhet avseende påverkan på hydrologi och närliggande skyddade områden, samtidigt som lokaliseringsutredningen är otillräcklig.

Mot denna bakgrund saknas förutsättningar att meddela tillstånd.

Ansökan ska mot denna bakgrund avslås.

Med vänlig hälsning,

Elaine Viklund och Markus Tirkkonen

Fastighetsägare, Lövåsen 1:3

elainewiklund@gmail.com

070-533 40 15

Från: "John Alfredsson" <john@avatarmetal.com>
Skickat: Mon, 6 Apr 2026 20:51:19 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Cc: "Eklund Kristina O" <kristina.o eklund@lansstyrelsen.se>
Ämne: Re: 48434-2025 Tillfälle till bemötande av inkomna yttranden
Bilagor: Kompletterande yttrande.pdf

Hej,

Här kommer ett kompletterande yttrande från oss på Timmermossen 1, i bifogad pdf

Vänliga hälsningar
John

On 2 Apr 2026, at 14:02, Länsstyrelsen i Västra Götalands Län
<vastragotaland@lansstyrelsen.se> wrote:

Du lämnas härmed tillfälle att yttra dig över

- Länsstyrelsens yttrande
- Yttrande från Miljö- och byggnämnden Töreboda Gullspång
- Yttrande från Gullspångs kommun
- Trafikverkets yttrande

Observera att Länsstyrelsen är en remissinstans bland andra. Länsstyrelsens yttrande innebär inte att tillstånd har getts eller kommer att ges. Det är upp till Miljöprövningsdelegationen att fatta det beslutet när ärendet är färdigberett.

Miljöprövningsdelegationen har tillgång till alla synpunkter som lämnats i ärendet och kommer att väga in dessa i beslutet. Det är därför inte nödvändigt att upprepa synpunkter du redan fört fram.

Om du har sammanställt synpunkter från fler personer, notera att det endast är du som skickat in yttrandet som får detta utskick.

Eventuellt yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 24 april 2026**.

Om du inte avser att yttra dig, vill vi att du meddelar det så snart som möjligt.

På Miljöprövningsdelegationens uppdrag

Kristina Eklund

Du kan skicka in yttrandet digitalt

För att skicka in yttrandet kan du använda Länsstyrelsens e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende](#) på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland. Du kan också skicka in yttrandet med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 48434-2025 i ämnesraden.

Om du ska skicka filer som är större än totalt 25 megabyte behöver du först kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se för information om hur du ska göra.

Vi ser helst att digitala handlingar är av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet.

<image001.png>

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland

Växel: 010-224 40 00

[Central e-post](#)

[Webbplats och sociala medier](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

<Länsstyrelsens yttrande_Lövsåsen.pdf><Yttrande Gullspångs

kommun.pdf><Yttrande Miljö- och byggnämnden.pdf><Trafikverkets yttrande.pdf>

Kompletterande yttrande

Detta yttrande avser endast komplettera redan lämnat yttrande av oss den 18 februari, med anledning av senare inkomna yttranden från Länsstyrelsen samt Kommunen.

Solparkens placering

Vi noterar att Länsstyrelsens delegation enligt sitt yttrande per 2 april 2026 inte rört sig i markerna på nordöstra sidan av väg 200, i solparkens nordöstra del innan de gjort sitt yttrande. Därmed fränses konsekvenser vi som boende i Timmermossen vid denna del av parken kommer få dras med – i huvudsak hur nära vårt bostadshus och fastighetsgräns solparken kommer inkräkta samt risken att vår lägre belägna tomt riskerar översvämmas då all högre belägen skog huggs ner för att göra plats för solparken och riskerna detta medför för vår egen färskvattenstäkt. Vi har påpekat detta i tidigare yttrande, men vill efter att ha tagit del av Länsstyrelsens yttrande med kraft uppmärksamma att Länsstyrelsen inte fysiskt besökt denna del av den tilltänkta solparken, som kan få förödande konsekvenser för oss.

Om solparken alls skall låtas byggas på östra sidan av väg 200, vilket vi starkt motsätter oss, bör det åtminstone, i linje med vårt tidigare yttrande, åläggas EnBW att hålla ett avstånd från vår fastighetsgräns om åtminstone 150 meter (från fastighetsgräns till inhägnad), och att EnBW åläggs inte avverka denna yta utan behålla som skogsbarriär.

Vår fastighet är till synes den som är absolut närmast solparken så som den är tänkt utformas.

Valet av skogsmark för solpark

Länsstyrelsen gör i sitt yttrande bedömningen att intresset för förnybar el går före intresse för skogsbruk och skyddet av skogen. Vi delar inte denna bedömning och menar att det är katastrofalt att överväga utplåna ett så stort områdes biologiska mångfald samt den koldioxidsänka som även produktionsskog utgör för 100GWh el.

100GWh utgör som jämförelse ungefär 0.58% av produktionen från Ringhals kärnkraftverk (17TWh) – en försvinnande andel. Om solenergi skall tillåtas anläggas måste så ske på väl valda ytor – en skog kan aldrig vara det. Mark som inget växer på, tak, deponier – eller i en mer personlig åsikt obrukbara betesmarker. Kalkylen att utplåna en hel skog, tillverka och montera solpaneler, batterilager, luftledningar mm – allt för en period på **enbart 40 år** enligt ansökan ter sig som en omöjlighet jämte att låta skogen få vara just skog. Hade ansökan varit utformad för 100 eller 150 år hade vi kanske kunnat ta den mer seriöst, men 40 år ter sig helt otänkbart att kunna bli en nettovinst för vare sig miljö eller klimat.

Vi menar att EnBW bör åläggas inkomma med en riktig och korrekt beräkning, verifierad av externa parter på vad kostnaden i utsläpp blir för Lövåsen solpark (produktion av solpaneler, avverkning, markarbeten, rivning, återställande etc) att ställa i relation till klimatvinsten innan Miljöprövningsdelegationen bör fatta sitt beslut.

Kommentar till kommunen

Gullspång är en avfolkningskommun. Nu har vi, en familj med två små barn, skaffat detta hus i Timmermossen 1, inflyttade från Göteborg. Avverkning kan vi leva med, men om solparken blir verklighet och särskilt så här nära inpå vår fastighet kommer vi givetvis sålla oss till mängden som väljer att lämna. Likaså överväger ni nu rama in er i princip enda turistattraktion, Dressinbanan, i ett industriområde. Fundera över vad för framtidskommun ni vill vara.

6 april 2026
John och Malin Alfredsson
Timmermossen 1

Från: "Stina Larsson" <Stina.Larsson@vinge.se>
Skickat: Thu, 16 Apr 2026 08:56:34 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Ämne: ?Dnr 48434-2025 [VINGE-1.FID1405778]
Bilagor: Begäran om anstånd dnr 48434-2025 EnBW.pdf

Översänder begäran om anstånd i rubricerat ärende Dnr 48434-2025.

Med vänlig hälsning,
Stina Larsson

Stina Larsson

Associate
Advokatfirman Vinge KB
Smålandsgatan 20
Box 1703 | SE-111 87 | Stockholm | Sweden

Stina.Larsson@vinge.se | +46 (0)10 614 3439 | +46 76 887 3439 | switchboard | vinge.se

*GENERAL TERMS AND CONDITIONS | The General Terms and Conditions applicable to our services are available on our website vinge.se.
| The manner in which, for what purpose, and during what time we process personal data is described in our Privacy Policy, which is available on our website vinge.se*

CONFIDENTIALITY, SECURITY AND THE ENVIRONMENT | This communication is confidential and may contain information that is legally privileged. If received in error, kindly notify us immediately and delete the communication from your system. | Emails are not secure and cannot be guaranteed to be free from corruption, interception, tampering and viruses. Anyone who communicates with us by email or with whom we communicate is taken to accept these risks. | Please consider the environment before printing this email.

Miljöprövningsdelegationen
Länsstyrelsen Västra Götaland

Endast via e-post till:
vastragotaland@lansstyrelsen.se

16 april 2026

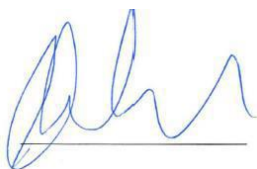
Begäran om anstånd i ärende Dnr 48434-2025

EnBW Sverige AB (nedan "Bolaget"), genom sina ombud, begär härmed om anstånd till och med den 13 maj 2026 för att inkomma med bemötande av yttranden i ärendet Dnr 48434-2025.

Begäran om anstånd sker mot bakgrund av följande skäl:

- Bolagets bemötande av inkomna yttranden förutsätter såväl intern beredning som samordning med externt miljötekniskt konsultstöd och annan extern sakkunskap. Denna respons förväntas vara färdig först efter att nuvarande tidsfrist för att bemöta inkomna yttranden har löpt ut, varför anstånd är nödvändigt för att möjliggöra att Bolaget ska kunna ta fram ett välgrundat underlag.
- När ovan handlingar och respons väl inkommit behöver innehållet kommuniceras inom Bolaget samt analyseras och utvärderas. Denna granskning och utvärdering kräver ytterligare tid utöver vad som ryms inom nu gällande tidsfrist.

Stockholm, som ovan

Johan Cederblad

Från: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" on behalf of "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Skickat: Fri, 17 Apr 2026 07:16:07 +0100
Till: "'Johan.Cederblad@vinge.se'" <Johan.Cederblad@vinge.se>; "'Stina Larsson'" <Stina.Larsson@vinge.se>
Ämne: 48434-2025, anstånd beviljas till 13 maj

Hej,

På uppdrag av miljöprövningsdelegationen meddelas härmed att ni har fått förlängd svarstid till 13 maj för att inkomma med ert bemötande av inkomna yttranden avseende Lövåsen solpark. Ni kan inte räkna med ytterligare anstånd.

Med vänlig hälsning,

Kristina Eklund
Länsmiljöingenjör
Miljöavdelningen
010-224 43 09

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland
Växel: 010-224 40 00
Central e-post
[Webbplats och sociala medier](#)
[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Komplettering eller yttrande i ärende

Mottagningsbekräftelse

Blankettinformation

Ankomstnummer

1777061587287

Inskickat

2026-04-24 22:17:45

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

Kontaktuppgifter:

Södra Hamngatan 3

Telefon: 010-224 40 00

E-post: vastragotaland@lansstyrelsen.se

Formulär

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län
Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Du har angivit följande ärende:

Diarienummer
48434-2025
Länsstyrelse
Västra Götalands län
Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun
Status
Handläggning

Bekräfta ärende
☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende
Vad vill du skicka in i ditt ärende?
☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)
☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)
☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)
☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)
☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)
Yttrande

Kontaktuppgifter

Ange avsändare
☒ Privatperson ☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse) ☐ Enskild firma
För- och efternamn
Maria von Krusenstjerna
Personnummer
-####
Företagsnamn (Organisationens namn)
privat
Postadress
Midskog Österhög 1
Postnummer
548 92
Postort
Hova
Land
Sverige

Filuppladdning

Typ av dokument	
Yttrande	
Yttrande_ansökan_om_tillstånd_till_Lövåsen_solpark.docx	15.87 kB

Anvisningar

Bifoga dokument

Välj vad du vill skicka in i ärendet. Du kan också bifoga ett eller flera dokument. Dokumenten måste vara i filformat PDF, TIF/TIFF, JPG/JPEG, XLSX, eller DOC/DOCX.

Om du väljer att skriva ett meddelande direkt i formuläret kan du skriva maximalt 3000 tecken.

Yttrande: Ansökan om tillstånd till Lövåsen solpark

Diarienummer: 48434-2025

De inkomna yttrandena från länsstyrelsen, Gullspångs kommun och Miljö och byggnadsnämnden Töreboda Gullspång har väckt ytterligare funderingar runt huruvida solparkens tänkta placering är lämplig. I tidigare yttrande har vi nämnt att lokaliseringsprincipen i miljöbalken inte kan anses uppfylld av EnBw. Utifrån EnBw:s ansökan och inkomna yttranden framstår det som både lämpligt och nödvändigt med en grundläggande undersökning om alternativa områden, men också att en detaljerad plan för hur företaget eller markägaren planerar att gå tillväga för att återställa skogsområdet. Om en realistisk, tydlig och detaljerad sådan plan inte kan levereras innan beslut om tillstånd tas bör tillstånd för etablering inte ges. Risken att kommunen står med ännu en miljöskuld om 30 år bör inte underskattas. Framförallt inte med tanke på etableringsområdets läge och att en etablering med tillhörande markberedning skulle innebära ett förhållandevis stort ingrepp på närområdet och dess natur. Vi vill också lyfta perspektivet om risken att människor som bor i Midskog och nära parken tvingas betala för solparken genom att den skulle förändra byn markant till det sämre för människor som lever och vistas i området, medan ett etablerande företag utan lokal anknytning drar in nyttan för elen. En lokal kostnad i livskvalitet och en vinst som landar på en helt annan plats.

Flertalet yttranden tycks också, även om det är med mycket knapp majoritet vid röstningen i Kommunstyrelsen, utgå från att Karsmossens naturreservat kan antas opåverkat om företaget lämnar 90 meter hänsyn. Anmärkningsvärt med tanke på hur våtmarkssystem också beskrivs som mycket känsliga, även företaget har konstaterat en ökad översvämningrisk vid etablering vilket inte kan ses som något annat än hydrologisk påverkan i våtmarkssystemets absoluta närhet. Det kan ifrågasättas huruvida våtmarkssystemets komplexitet och vikt för hydrologin i området, inklusive vid bostäder i Midskogs by, har beaktats i rimlig grad när bedömningar om att 90 meter utgör en tillräcklig buffertzona har gjorts. Det väcker också frågor om hur arter beroende av våtmarkssystemet kommer komma att påverkas på kort och lång sikt i området. Att 15 meter mellan dressinverksamheten, som lockar många turister och marknadsförs som en naturupplevelse, och solparken inte skulle innebära en påtaglig risk att skada turismen i solparkens närhet kan inte heller ses som något annat än en underdrift.

En särskild fundering som väckts efter att ha läst Länsstyrelsens yttrande är också att mängden kritik Länsstyrelsen framför inte bör innebära ett tillstånd för etablering utan snarare fog för att avslå ansökan. Intresset för fossilfri el är högt värderat, men områdets långsiktiga integritet, ekologiska värde exempelvis som buffertzona för våtmarkssystemet, passage för vilt och inhysning av skyddsvärda arter, och närmiljö för boende och turister bör väga tyngre än elproduktion under en begränsad tid. I synnerhet eftersom etableringen riskerar att medföra permanenta förändringar i området.

Tillstånd för solparksetableringen kan alltså inte rimligen ges. I synnerhet inte innan redan hårdgjorda eller påverkade ytor undersökts som alternativa placeringar och samtliga delar av miljöbalken uppfyllts.

Maria von Krusenstjerna och Isabel von Krusenstjerna
Midskog Österhög 1
54892 Hova

Komplettering eller yttrande i ärende

Ankomstnummer: 1777061587287
Datum för inskick: 2026-04-24 22:17:45
1777061587287_komplettering_yttrande_arende.xml · Ist · komplettering_yttrande_arende v1.0.37.1

Ange länsstyrelse och diarienummer

Ange länsstyrelse
Västra Götalands län

Ange diarienummer
48434-2025

Bifoga dokument

Verksamhetskod
551

Diarienummer
48434-2025

Länsstyrelse
Västra Götalands län

Ärenderubrik
Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för solpark vid Solcellspark vid Lövåsen, Gullspångs kommun

Status
Handläggning

Bekräfta ärende
☒ Jag bekräftar att det är rätt ärende(ja)

Vad vill du skicka in i ditt ärende?

☐ Svar på remiss (t.ex. för myndigheter eller andra som fått en remiss från Länsstyrelsen där den ombetts att ta ställning till en viss handling, ett förslag eller liknande)

☐ Uppdaterade kontaktuppgifter (t.ex. en e-postadress eller ett personnummer som saknas i ärendet)

☐ Annat meddelande (t.ex. ett svar på en intresseanmälan eller för att skicka in ett annat meddelande i ärendet)

☒ Yttrande (t.ex. om du getts möjlighet att yttra dig över en underrättelse, förslag på beslut eller ett dokument som skickats in i ärendet)

☐ Komplettering (t.ex. om du vill skicka in ytterligare handlingar eller om du blivit ombedd att skicka in en viss handling eller förtydligande)

Ange avsändare

☒ Privatperson

☐ Juridisk person (bolag, förening, myndighet, stiftelse)

☐ Enskild firma

För- och efternamn
Maria von Krusenstierna

Personnummer
19630914-4860

Företagsnamn (Organisationens namn)
privat

E-post
maria_vonkrusenstierna@yahoo.se

Postadress
Midskog Österhög 1

Postnummer
548 92

Postort
Hova

Telefonnummer
0797558414

Land
Sverige

Bifogade dokument

Yttrande
Yttrande_ansökan_om_tillstånd_till_Lövåsen_solpark.docx

Från: "Isabel Von Krusenstierna" <isabelvkrusenstierna@gmail.com>
Skickat: Fri, 24 Apr 2026 21:19:42 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Ämne: Re: 48434-2025 Tillfälle till bemötande av inkomna yttranden
Bilagor: image001.png, image001.png

Hej igen, ursäkta det sena svaret. Vid det första yttrandet sammanställde jag tankar för mig och Maria von Krusenstjerna. Den här gången har hon sammanställt och skickar in tankar från oss båda via e-tjänsten.

Med vänlig hälsning
Isabel

Den tors 2 apr. 2026 14:02 Länsstyrelsen i Västra Götalands Län
<vastragotaland@lansstyrelsen.se> skrev:

Du lämnas härmed tillfälle att yttra dig över

- Länsstyrelsens yttrande
- Yttrande från Miljö- och byggnämnden Töreboda Gullspång
- Yttrande från Gullspångs kommun
- Trafikverkets yttrande

Observera att Länsstyrelsen är en remissinstans bland andra. Länsstyrelsens yttrande innebär inte att tillstånd har getts eller kommer att ges. Det är upp till Miljöprövningsdelegationen att fatta det beslutet när ärendet är färdigberett.

Miljöprövningsdelegationen har tillgång till alla synpunkter som lämnats i ärendet och kommer att väga in dessa i beslutet. Det är därför inte nödvändigt att upprepa synpunkter du redan fört fram.

Om du har sammanställt synpunkter från fler personer, notera att det endast är du som skickat in yttrandet som får detta utskick.

Eventuellt yttrande ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 24 april 2026**.

Om du inte avser att yttra dig, vill vi att du meddelar det så snart som möjligt.

På Miljöprövningsdelegationens uppdrag

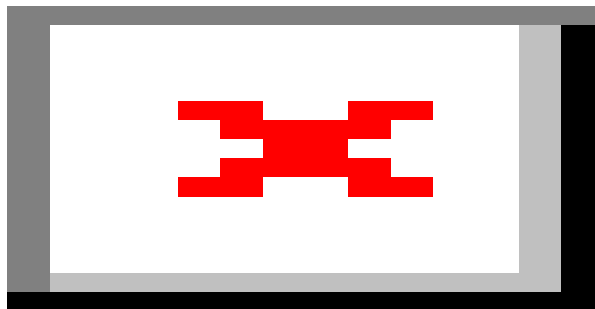
Kristina Eklund

Du kan skicka in yttrandet digitalt

För att skicka in yttrandet kan du använda Länsstyrelsens e-tjänst [Komplettering eller yttrande i ärende](#) på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland. Du kan också skicka in yttrandet med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange diarienummer 48434-2025 i ämnesraden.

Om du ska skicka filer som är större än totalt 25 megabyte behöver du först kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se för information om hur du ska göra.

Vi ser helst att digitala handlingar är av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet.

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Västra Götaland

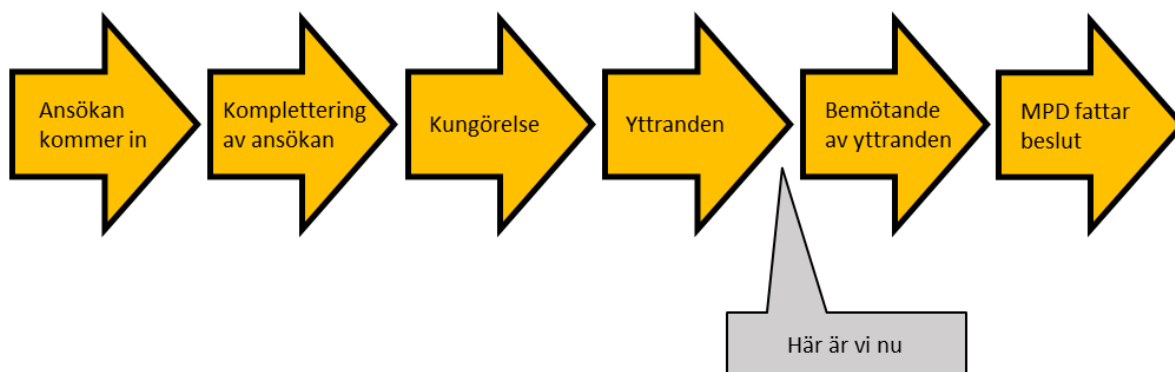
Växel: 010-224 40 00

Central e-post

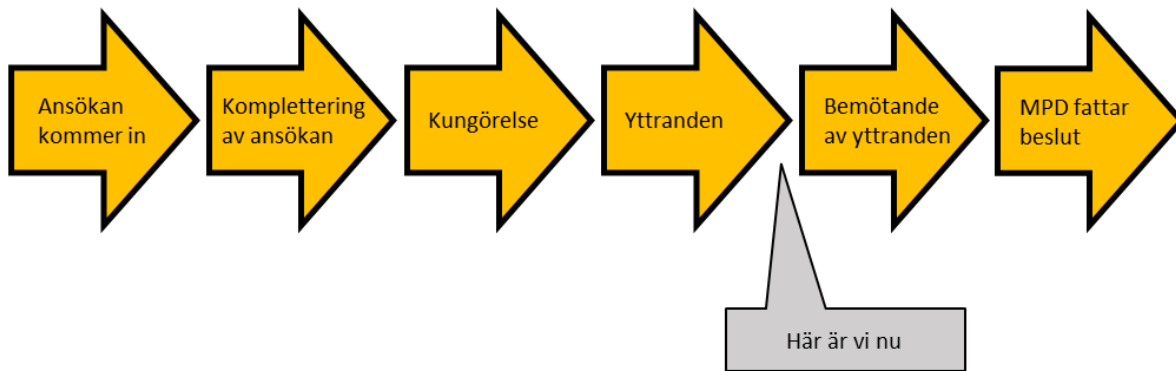
[Webbplats och sociala medier](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

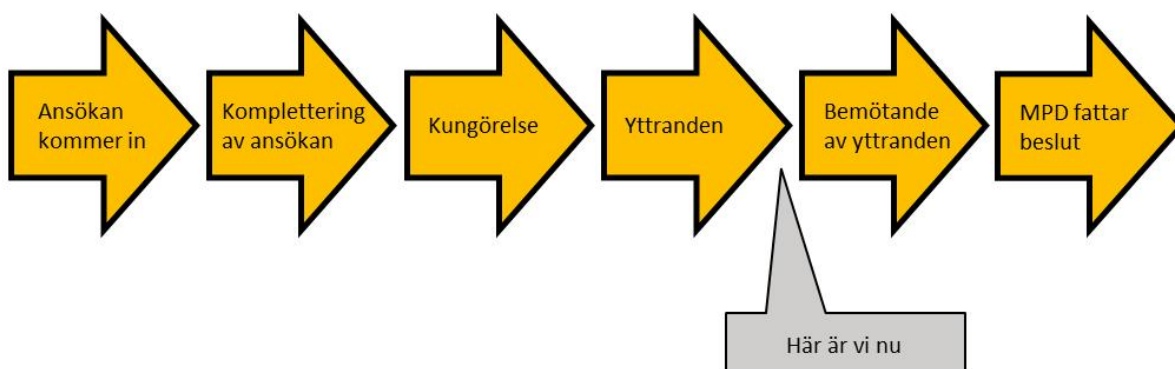
Prövningsprocessen

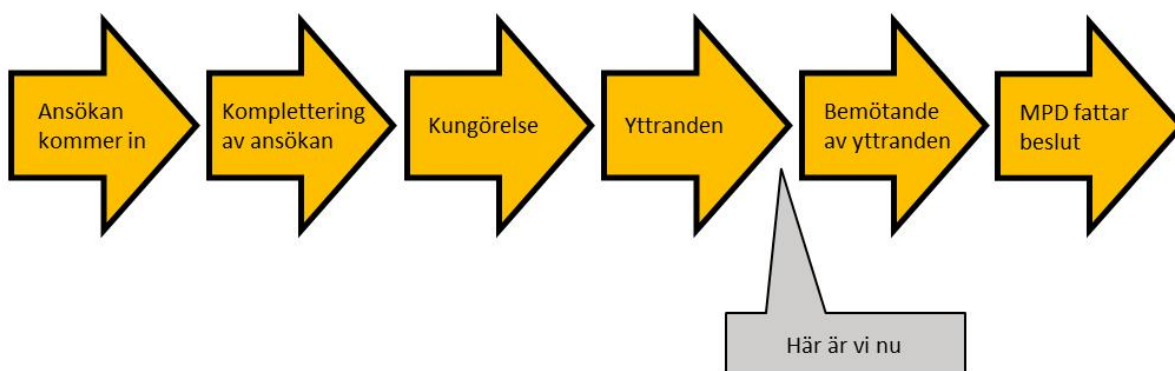
Prövningsprocessen

Prövningsprocessen

Prövningsprocessen

Utskriftdatum/tid	Sida
2026-07-09 13:17	1

Verksamhetskod 551
Nummer 48434-2025-43
Rubrik Tjänsteanteckning om handling
Datum 2026-05-08
Initierare Länsstyrelsen Västra Götaland
Handläggare Kristina O Eklund

Tjänsteanteckning

Tjänsteanteckning om handling. 48434-2025-41.2 var ofullständig på grund av ett tekniskt fel i e-tjänsten. Filen har återskapats av IT-avdelningen och har idag 2026-05-08 lagts till som en bilaga.

Från: "Johan Cederblad" <Johan.Cederblad@vinge.se>
Skickat: Wed, 13 May 2026 10:23:18 +0100
Till: "vastragotaland@lansstyrelsen.se" <vastragotaland@lansstyrelsen.se>
Cc: "Stina Larsson" <Stina.Larsson@vinge.se>
Ämne: Yttrande 48434-2025
Bilagor: Bemötande efter inkomna yttranden - Lövåsen maj 2026(22875068.1).pdf, Bilaga B5 Uppdaterade villkorsförslag(22874990.1).pdf, Bilaga B4 Karta över ny föreslagen viltpassage och undantagen stig(22875332.1).pdf

Översänder yttrande i rubricerat ärende.

Med vänlig hälsning
Johan Cederblad

Johan Cederblad
Advokat / Partner

Advokatfirman Vinge KB
Smålandsgatan 20
Box 1703 | SE-111 87 | Stockholm | Sweden

Johan.Cederblad@vinge.se | [+46 \(0\)10 614 3135](tel:+46(0)106143135) | [+46 70 714 3135](tel:+46707143135) | switchboard [+46 \(0\)10 614 3000](tel:+46(0)106143000) | vinge.se

Miljöprövningsdelegationen
Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Endast med e-post till:
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Miljöprövningsdelegationen Dnr 48434-2025

Bemötande av inkomna yttranden efter kungörelse rörande ansökan om tillstånd enligt miljöbalken avseende Solpark Lövåsen, Dnr 48434-2025

1 Inledning

EnBW Sverige AB ("Bolaget") har lämnats tillfälle att bemöta inkomna yttranden efter kungörelse av rubricerad ansökan. Yttranden har inkommit från Länsstyrelsen i Västra Götalands län ("Länsstyrelsen"), Gullspångs kommun, Trafikverket, två föreningar samt kringboende.

Detta bemötande är framtaget av Bolaget, Bolagets miljökonsulter EnviroPlanning (Sofia Berg, Dr. i biologi, Mattias Olsson, Dr. i biologi, och Anders Esplund, ekolog) och Geosyntec Consultants (Fredrik Alderman, senior hydrogeolog) samt Bolagets ombud från Advokatfirman Vinge.

Bilaganumreringen i detta yttrande följer bilaganumreringen i ansökan och komplettering, men inkluderar prefixet B. Ansökan innehöll två bilagor (varav Bilaga 1 innehöll underbilagor) och kompletteringen en bilaga varför bilagor till detta bemötande påbörjas med Bilaga B4.

2 Yttrande från Länsstyrelsen

2.1 Markförhållanden

Länsstyrelsen är frågande till hur omfattande markarbeten som kommer att behövas inom projektområdet och anser allmänt att ju mindre markarbeten som krävs, desto

bättre. Länsstyrelsen anser vidare att sprängning är en alltför ingripande markförberedande åtgärd och har föreslagit ett villkor om att sprängning och större schaktningsåtgärder i syfte att plana ut markområdet inte får ske. Marken får enligt det föreslagna villkoret inte heller grusas eller hårdgöras annat än för enstaka anläggningsdelar där grundläggning krävs. Länsstyrelsen har även föreslagit ett särskilt villkor för buller under anläggningsfasen.

Bolaget delar Länsstyrelsens bedömning att markbearbetningen bör minimeras, såväl ur ett miljö- som ekonomiskt perspektiv. Strategin för Solpark Lövåsen ("Solparken") bygger på principen att anläggningen ska anpassas efter terrängen och inte tvärtom. Ambitionen är att i största möjliga mån använda pålningsbara stålplåtar, vilket minimerar markingreppet och möjliggör en fullständig återställning till skogsmark efter verksamhetens slut. För att hantera variationer i marken tillämpar Bolaget följande prioriteringsordning för grundläggning:

- (1) Pålning, där stålplåtar trycks ned i marken som huvudsaklig metod,
- (2) borrhning, där stålplåtarna vid stenigare partier skruvas fast i befintlig sten eller berg,
- (3) återanvändning av sten, där mindre stenblock på platsen nyttjas som ballast eller förankring för att fixera stålplåtarna ytterligare, samt
- (4) gjutning, som endast i sista hand kan bli aktuellt för enstaka stålplåtar som behöver gjutas fast i betong. Då alternativ (4) är både kostsamt och innebär ett mer omfattande ingrepp än alternativen betraktas det som en undantagslösning.

Den huvudsakliga markberedningen bedöms därmed begränsas till att fräsa bort stubbar och dra upp rötter. Om mindre stenblock behöver flyttas, kommer dessa att placeras inom projektområdet i samråd med markägaren.

För att undvika omfattande ingrepp i områden med stora höjdskillnader eller där berg ligger i dagen, avser Bolaget att exkludera sådana delområden från panelutbyggnaden. Genom att undanta de tekniskt svåraste ytorna minimeras behovet av markplanering och schaktning. Vilka delområden som kan komma att beröras får hanteras inom ramen för den slutliga detaljplaneringen av panelernas placering. Större stenblock i projektområdet kommer att lämnas orörda och panelraderna kommer att ritas runt dessa för att bevara naturmiljön.

Oavsett ovan angivna beskrivning av anläggningsprinciper och dylikt anser Bolaget att Länsstyrelsens föreslagna villkor om förbud mot "större schaktningsåtgärder" inte är lämpligt. Ett sådant totalförbud skapar en betydande rättsosäkerhet då begreppet inte är definierat. Gränsdragningen för vad som är en "större" åtgärd är oklar, vilket riskerar att hämma byggnationen även vid mindre, nödvändiga justeringar. Frågan om markberedning och Länsstyrelsens föreslagna villkorsformulering har även prövats av Miljöprövningsdelegationens i beslut dnr 39335-24. I detta beslut konstaterade

Miljöprövningsdelegationen att villkorsförslaget "större schaktningsåtgärder inte får ske" var något otydligt och riskerade att bli alltför ingripande om det tolkades som ett totalförbud mot schaktning. Bolaget anser därför att det inte är lämpligt med ett villkor som förbjuder "större schaktningsåtgärder". Det är rimligare att betrakta Bolagets ovanstående beskrivning av anläggningsprinciper och dylikt som ett åtagande. Bolaget kan dock acceptera att större delen av projektområdet inte ska omvandlas till en grusad eller hårdgjord yta.

Vidare anser Bolaget att Länsstyrelsens föreslagna villkor om ett absolut förbud mot sprängning är väl långtgående. Även om sprängning inte ingår i den ordinarie anläggningsplanen, kan en viss flexibilitet vara lämpligt. Sprängning kan undantagsvis krävas för enstaka stenblock som inte kan flyttas eller kringgå och som utgör ett definitivt hinder för kritisk infrastruktur eller kabelförläggning. Bolaget yrkar i första hand på att sprängning ska tillåtas i undantagsfall efter samråd med tillsynsmyndigheten. Skulle Miljöprövningsdelegationen anse att Länsstyrelsens förslag om förbud är rimligt kan Bolaget godta detta, under förutsättning att det medges utrymme för åtgärder som innebär att projektets genomförbarhet i övrigt inte äventyras. Till exempel att det ska finnas utrymme för andra typer av markberedningsåtaganden som kan krävas för projektets genomförande men som inte strider mot något åtagande Bolaget gjort. Bolaget föreslår nedan ett villkor för att skapa möjlighet för Länsstyrelsens att inkomma med synpunkter vid eventuella behov av sprängning genom att en sådan åtgärd ska föregås av ett samråd med tillsynsmyndigheten. Genom ett samrådsförfarande kan Bolaget redovisa åtgärdens nödvändighet och föreslagna försiktighetsmått, vilket säkerställer att inga onödiga ingrepp sker.

Markbearbetning ska minimeras. Marken får inte grusas eller hårdgöras annat än för anläggningsdelar där grundläggning krävs.

Sprängning i syfte att plana ut markområdet får endast ske i undantagsfall när andra tekniska lösningar inte är framkomliga. Innan sprängning genomförs ska samråd ske med tillsynsmyndigheten.

För det fall att sådan markberedning som kräver sprängning inte bör tillåtas som markberedningsåtgärd eller att det anses att "större schaktningsåtgärder" behöver regleras, enligt Miljöprövningsdelegationen, är det mycket viktigt att Bolaget och tillsynsmyndigheten förstår vad som avses med "större schaktningsåtgärder". Bolaget har diskuterat frågan med solparkskonstruktörer och vill i detta sammanhang förtydliga vad man avser med "större schaktningsåtgärder".

Det finns inte någon tydlig legal definition av begreppet "större schaktningsåtgärder". Bolagets uppfattning är att det inom anläggningsbranschen och vid byggnation av solparker brukar göras en distinktion mellan vad som är nödvändig anläggning och vad som är landskapsomformning.

För att förtydliga distinktionen av vad Bolaget menar med begreppet ”större schaktningsåtgärd” listas nedan exempel på åtgärder som utgör ”landskapsomformning” eller ”nödvändig anläggning” i detta sammanhang. Punkterna utgör exempel och ska ses som vägledning för tolkning men inte som uttömmande.

”Större schaktningsåtgärder”, d.v.s. landskapsomformning:

I denna kategori avses åtgärder som fundamentalt ändrar markens profil eller lagerföljd över en större yta. Det innefattar till exempel:

- *Terrassering: Att man gräver ut "trappsteg" i en sluttning för att panelraderna ska stå plant.*
- *Massutbyte: Att man gräver bort befintliga jordmassor (t.ex. skogsmark/mull) och ersätter dem med krossat berg eller grus över hela eller stora delar av ytan.*
- *Nivåutjämning: Att man schaktar bort kullar och fyller ut sänkor för att skapa en industriplan-liknande yta.*

Nödvändig anläggning (det som tillåts även om ”större schaktningsåtgärder” inte får genomföras)

Detta är exempel på åtgärder som tekniskt sett är schaktning, men som inte ska klassas som "större" då de är punktvisa eller linjära.

- *Kabelförläggning: Grävning av smala sökdiken (kabelschakt) för att lägga ner elkablar.*
- *Punktvisa ingrepp: Grävning för fundament till nätstationer eller växelriktare.*
- *Vägbyggnation: Förstärkning eller anläggning av nödvändiga tillfartsvägar inom området.*
- *Stubbrytning: Borttagning av rötter för att kunna slå ner pålar.*

Bolaget anser, som framförts ovan, i första hand att Länsstyrelsens förslag på villkor inte är lämpligt eftersom begreppet ”större schaktningsåtgärd” är otydligt och därför inte passar i villkorstext. Det är därför lämpligare att se Bolagets beskrivna prioritetsordning för anläggningsåtgärder och dylikt som ett åtagande. För det fall Miljöprövningsdelegationen tycker annorlunda och anser att Länsstyrelsens förslag är lämpligt, kan Bolaget i andra hand acceptera det, men under förutsättning att villkoret ska tolkas så att det förbjuder storskalig landskapsomformning och terrassering. Detta har Bolaget inga invändningar emot, då Bolaget inte ämnar utföra sådant. Ett sådant villkor ska dock inte tolkas som ett förbud mot de gängse och nödvändiga markarbeten

som krävs för till exempel kabelförläggning, stubbrytning eller anläggning av fundament för nätstationer.

Vad gäller Länsstyrelsens förslag till bullervillkor under bygg- och återställningstiden anser Bolaget att det är tillräckligt att Bolaget åtar sig att följa Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2004:15) om buller från byggplatser. Som Miljöprövningsdelegationen konstaterat i beslut dnr 39335-24 utgör solcellsanläggningar normalt sett inte en bullrande verksamhet i sådan omfattning att bullernivåerna behöver regleras i villkor, och det räcker att sökanden har åtagit sig att uppfylla Naturvårdsverkets allmänna råd samt riktvärden.

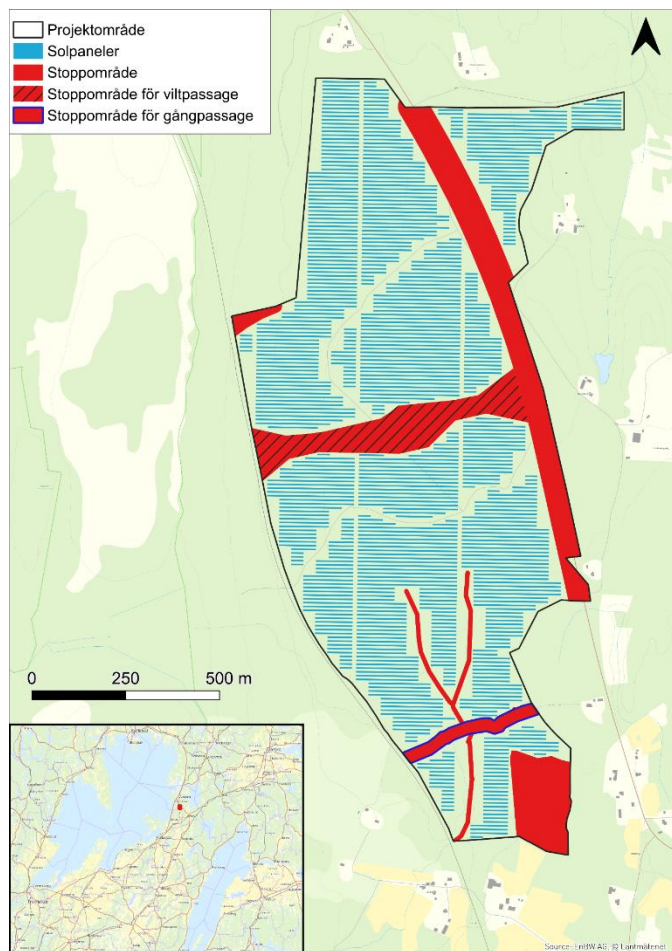
2.2 Viltpassage

Länsstyrelsen ser positivt på anläggandet av en viltpassage genom projektområdet, men anser att den föreslagna bredden om 50 meter inte är tillräcklig. Länsstyrelsen noterar att den utformning som sökanden föreslår har tagit hänsyn till en utpekad naturvärdesbiotop, vilket bedöms som bra. Däremot innebär utformningen att passagen får vinklar där djuren kan springa in i och potentiellt bli stressade av. Förhållandena på platsen, med gles skog, gör enligt Länsstyrelsens bedömning att det krävs en bredare passage för att djuren ska våga sig dit utan att känna stress. Länsstyrelsen föreslår därför en vidgad viltpassage utan hinder samt med "trattade" öppningar. Viltpassagen får enligt Länsstyrelsens villkorsförslag inte vara belyst.

Bolaget noterar Länsstyrelsens förslag på justering av viltpassagen och ställer sig positivt till delar av dessa. För att säkerställa att viltpassagens utformning, innehåll och funktion bygger på bästa tillgängliga kunskap har Bolaget låtit Mattias Olsson vid EnviroPlanning, specialist inom infrastrukturekologi, barriäreffekter och vilt, göra en fördjupad bedömning. Målet med viltpassagen vid Solparken är i synnerhet att tillgodose större vilts behov av att kunna passera genom området, eftersom mindre vilt även kan röra sig genom de inhägnade ytorna. Genom att skapa varierade livsmiljöer i passagen kan dock även andra arter nyttja den.

Mot bakgrund av denna bedömning som tagits fram av experter på EnviroPlanning föreslår Bolaget att viltpassagen utformas enligt följande. Entréerna på respektive sida av passagen utformas med trattade öppningar i likhet med Länsstyrelsens förslag. De kantiga hörnen i den centrala delen av passagen, där naturvärdesbiotopen omsluts, rundas av, vilket både underlättar för djur som följer stängslet och förenklar stängselsättning och skötsel. Efter de trattade öppningarna följer en sektion där passagen har en bredd om cirka 50 meter, medan den i den centrala delen vid naturvärdesbiotopen får en bredd om upp till cirka 80 meter. Sammanhängande trädstrukturer bevaras genom hela korridoren och ges störst utbredning där den befintliga barrskogen finns. Korridoren utgörs i grunden av skogsmark, men kompletteras med ett ökat inslag av lövskog samt mindre faunadepåer i form av

rishögar, stenhögar och grov död ved. Föreslagen utformning av viltpassagen redovisas nedan i Figur 1 och i större upplösning i Bilaga B4.

Figur 1. Bolagets förslag till nya stoppområden för gångpassage samt justerad viltpassage.

2.3 Skyddade områden

Länsstyrelsen bedömer att solcellsanläggningen, under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas, inte kommer att påverka Karsmossens naturreservat eller Natura 2000-området Store ö i någon utsträckning som har betydelse för områdenas naturvärden, och att tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken inte krävs.

Bolaget noterar Länsstyrelsens bedömning. Yttrandet i denna del föranleder inte något bemötande från Bolaget.

2.4 Påverkan på skogsbruket

Länsstyrelsen konstaterar att den aktuella skogsmarkens medelbonitet ligger något över medelvärdet för länet, och bedömer sammantaget – mot bakgrund av bland annat det

energipolitiska målet om en helt fossilfri elproduktion år 2040 och det förväntade framtida elbehovet i Västra Götaland – att det allmänna intresset av ökad fossilfri elproduktion väger över intresset av fortsatt skogsbruk på den aktuella marken. Länsstyrelsen anser dock att marken ska kunna återställas och återgå till skogsbruk efter att verksamheten har avslutats.

Bolaget noterar Länsstyrelsens bedömning. Yttrandet i denna del föranleder inte något bemötande från Bolaget.

2.5 Påverkan på närboende samt rekreation och friluftsliv

Länsstyrelsen ser positivt på att anläggningen inte längre ligger på två sidor om dressinbanan och på Bolagets åtagande om ett skyddsavstånd om 15 meter till dressinbanan samt på att en träd- och buskridå bibehålls mellan dressinbanan och anläggningen. Länsstyrelsen anser dock att Bolaget bör förtydliga att avståndet ska räknas från ytterkant av banvallen. Vidare anser Länsstyrelsen att de stigar som markerats på sidan 68 i MKB ska hållas öppna för passage och att 15 meters skyddsavstånd ska hållas mellan stigarnas kanter och solcellsanläggningens stängsel.

Bolaget kan acceptera Länsstyrelsens synpunkt att skyddsavståndet om 15 meter till dressinbanan ska räknas från ytterkant av banvallen och åtar sig detta.

Vad gäller Länsstyrelsens förslag att samtliga stigar enligt sidan 68 i miljökonsekvensbeskrivningen ("MKB") ska hållas öppna och omgärdas av en buffertzona om 15 meter på vardera sidan anser Bolaget att förslaget inte är rimligt. Länsstyrelsens förslag, innebärande att flertalet stigar inom projektområdet ska lämnas öppna för passage, skulle medföra en betydande inskränkning av projektområdet. Totalt skulle cirka 28 hektar mark utgå, vilket motsvarar ett årligt produktionsbortfall om cirka 12,25 GWh. Bolaget bedömer att ett produktionsbortfall av denna omfattning inte står i rimlig proportion till syftet med åtgärden, särskilt med beaktande av det väsentliga samhällsintresset av ökad fossilfri elproduktion. För att tillmötesgå behovet av tillgänglighet utan att äventyra projektets genomförbarhet, kan Bolaget dock acceptera att den stig som redovisas som gångpassage i Figur 1 ovan och i större upplösning i Bilaga B4 hålls öppen för genompassage. Bolaget har noterat de uppgifter som framkommit i yttrande från privatperson efter att ansökan kungjorts, där det framgår att den fridlysta orkidén fläcknycklar fotograferats längs denna sträckning. Genom att undanta just denna stig från exploatering säkerställs att växtplatsen lämnas orörd samtidigt som allmänhetens tillgång till området värnas. Stigen för gångpassage kommer ha minst 15 meter mellan ytterkanten av stigen och stängslet på båda sidorna. Detta justerade alternativ innebär ett mer begränsat produktionsbortfall om cirka 2,6 GWh per år. Därtill kommer den planerade viltpassagen i öst–västlig riktning genom Solparken att kunna nyttjas även som passage och promenadstråk för människor genom området. Bolaget anser att Bolagets förslag – där en genomgående stig lämnas öppen i kombination med den planerade viltpassagen – utgör en väl avvägd och proportionerlig

anpassning av Solparken som beaktar såväl friluftslivsintresset som det väsentliga samhällsintresset av utbyggnad av fossilfri energi.

2.6 Påverkan på naturvärden

Länsstyrelsen bedömer att anläggningens påverkan på naturmiljön kan bli begränsad, förutsatt att utformningen anpassas till identifierade naturvärden och gör det möjligt för viltet att passera, samt att föreskrivna villkor efterlevs. Länsstyrelsen anser att sökandens åtaganden om försiktighetsmått är bra och minst bör omfattas av det allmänna villkoret. Dessa åtaganden innefattar att tre skyddsvärda träd undantas med skyddsavstånd, att ett hänsynsområde för fladdermöss undantas i projektområdets sydöstra del, att inga luftledning anläggs inom projektområdet för att undvika kollideringsrisk för en skyddsklassad art, att staketet utformas med en glipa i nederkant för passage av småvilt, samt att stenmurar inte avlägsnas under tiden för groddjurens övervintring (1 oktober – 31 mars). Länsstyrelsen har vidare föreslagit villkor om en längre tidsperiod då avverkning inte får ske (1 februari – 1 augusti) samt att belysning i verksamhetsområdet ska riktas inåt och endast användas när det är nödvändigt. Viltpassagen får inte vara belyst.

Bolaget noterar Länsstyrelsens bedömning att redovisade åtaganden om försiktighetsmått är väl avvägda. Bolaget accepterar att de punkter som Länsstyrelsen räknar upp i sitt yttrande ska ses som åtaganden inom ramen för det allmänna villkoret.

Vad gäller Länsstyrelsens förslag att förlänga den period då avverkning inte får ske, från 1 april–15 augusti till 1 februari–1 augusti, gör Bolaget bedömningen att risken för häckning av ugglor i den aktuella skogen är låg, eftersom de biotopkvaliteter som krävs för uggleförekomst i stora delar saknas inom projektområdet. Bolaget har dock inget att erinra mot att tidsperioden förlängs på det sätt som Länsstyrelsen föreslagit.

När det gäller belysning kommer det enbart att finnas begränsad belysning inom Solparken, främst för säkerhetsändamål. Bolaget har hur som helst inget att erinra mot Länsstyrelsens villkorsförslag (Lst1) om att eventuell belysning ska riktas inåt mot projektområdet, endast vara tänd när det är nödvändigt för verksamhetens skötsel och att viltpassagen inte får vara belyst.

2.7 Påverkan på kulturmiljö

Länsstyrelsen bedömer att Bolagets åtagande att undanta den fornlämning som finns inom projektområdet (L1963:2582, milstolpe) från exploatering med ett skyddsavstånd om minst fem meter är godtagbart, men förtydligar att åtgärden kräver tillstånd enligt kulturmiljölagen och att ett sådant tillstånd kommer att villkoras med ett skyddsavstånd om fem meter samt skyddsstängsling under pågående arbeten.

Bolaget noterar Länsstyrelsens yttrande. Yttrandet i denna del föranleder inte något bemötande från Bolaget.

2.8 Påverkan på hydrologi

Länsstyrelsen anser att det behövs villkor för den översvämning som kan uppstå vid kraftiga regn, framför allt för vägen vid Lövåsen men även för andra områden som påverkas av den ökade avrinningen. Länsstyrelsen anser att fördröjningsmagasin behöver anläggas för att motverka översvämningar, att Bolaget behöver ta fram förslag på detta och redovisa till tillsynsmyndigheten samt att det inte går att avgöra om Bolagets föreslagna åtgärder är tillräckliga.

De vattennivåer som den hydrologiska utredningen visar för olika regnintensitet och återkomsttid har bedömts på basis av konservativa antaganden, och några beaktansvärda problem i förhållande till dagsläget har inte identifierats. Den översvämning som kan uppstå vid ett 100-årsregn enligt utredningen sker på okänslig mark (åker och skog), och den vattentäckning på upp till 0,1 meter som kan uppstå på en berörd väg bedöms inte hindra utryckningsfordon eller motsvarande. Bolaget är dock berett att göra ett åtagande som innebär att Bolaget ska säkerställa att risken för översvämning eller belastning på trumman under dressinbanan inte ökar vid dimensionerande skyfall eller flöden. Frågan kommer att studeras vidare under detaljprojekteringen och eventuell åtgärd, exempelvis svackdiken eller utjämningsmagasin, kommer att projekteras i det skedet. Det är dock inte skäligt att vid denna tidpunkt föreskriva ett villkor om att ett fördröjningsmagasin ska anläggas, såsom Länsstyrelsen föreslår. Det har som framförts ovan inte bedömts förekomma några beaktansvärda problem jämfört med dagsläget men skulle det under detaljprojekteringen visa sig nödvändigt är Bolaget, genom åtagandet, berett att vidta nödvändiga åtgärder.

För det fall Miljöprövningsdelegationen ändå anser att ett villkor rörande denna fråga är nödvändigt föreslår Bolaget följande:

Verksamhetsutövaren ska säkerställa att risken för översvämning samt belastningen på kulverten under dressinbanan väster om projektområdet inte ökar vid dimensionerande skyfall till följd av Solparken. Erforderliga åtgärder, såsom svackdiken eller utjämningsmagasin, ska tas fram i samband med detaljprojekteringen och redovisas till tillsynsmyndigheten innan anläggningen tas i drift.

3 Gullspåns kommuns ställningstagande

Gullspåns kommun konstaterar att Bolaget inför ansökan har justerat och omarbetat förslaget på ett sådant sätt att flertalet av de synpunkter som framfördes i kommunens samrådsyttrande nu har hanterats på ett godtagbart sätt. Kommunens kvarstående ställningstagande är att buffertzonen mot banvallen behöver utökas till ett avstånd om 30 meter räknat från banvallens släntfot, eftersom 15 meter med träd och brynridå inte

bedöms ge ett tillräckligt avstånd för att uppnå de avsedda syftena med att minska anläggningens påverkan.

Bolaget motsätter sig det av Gullspångs kommun föreslagna avståndet om 30 meter mot banvallen. Som framgår av ansökan och MKB hålls ett skyddsavstånd om 15 meter till banvallen, inom vilket en träd- och buskridå bibehålls. Bolaget noterar att Länsstyrelsen i sitt yttrande uttryckligen ser positivt på detta åtagande. Länsstyrelsen framhåller att det är positivt att anläggningen inte längre ligger på två sidor om dressinbanan och att Bolaget har åtagit sig att hålla 15 meters skyddsavstånd samt att bibehålla en träd- och buskridå mellan dressinbanan och anläggningen. Länsstyrelsen har inte föreslagit något villkor om ett ökat skyddsavstånd och har inte heller ifrågasatt att 15 meter är tillräckligt. Länsstyrelsens enda synpunkt avseende skyddsavståndet är att Bolaget bör förtydliga att avståndet räknas från ytterkant av banvallen, vilket Bolaget har accepterat. Sett tillsammans med övriga åtaganden Bolaget har gjort – däribland att Solparken endast anläggs på en sida om dressinbanan och att befintlig vegetation bevaras inom skyddsavståndet – utgör detta en lämplig avvägning mellan intresset av att begränsa visuell påverkan och intresset av att kunna utnyttja området effektivt för fossilfri elproduktion. Bolaget hänvisar i denna del till bemötandet av Länsstyrelsens yttrande ovan, där Bolaget accepterat att skyddsavståndet om 15 meter ska räknas från ytterkant av banvallen. Med denna förtydligande utformning av åtagandet bedömer Bolaget att det inte finns skäl att utöka skyddsavståndet ytterligare.

4 Miljö- och byggnadsnämnd Töreboda och Gullspångs kommuner

Den gemensamma miljö- och byggnadsnämnden i Töreboda och Gullspångs kommuner har beslutat att tillstyrka Bolagets ansökan. Som skäl anges att Bolaget uppfyller de krav som behövs för solcellsparken och har vidtagit de åtgärder som föreslagits av nämnden, samt att ökad elproduktion är angeläget såväl nationellt som regionalt för att området ska ha en tryggad elförsörjning i den takt som samhället kräver. Beslutet anges följa de nationella miljömålen.

Bolaget noterar nämndens tillstyrkan.

5 Övriga yttranden

Yttranden har vidare inkommit från Trafikverket, Myndigheten för civilt försvar (MCF), ett antal föreningar (bland annat Gullspångs naturskyddsförening och Fältbiologerna) samt ett antal närboende och övriga privatpersoner. Trafikverket tillstyrker ansökan med vissa upplysningar, MCF avstår från att yttra sig och övriga yttranden behandlar i huvudsak samma frågor som redan har berörts ovan, däribland lokalisering, försiktighets- och lokaliseringsprinciperna, påverkan på Karsmossens naturreservat och Natura 2000-området Store ö, hydrologi och översvämningsrisk, närboendefrågor

*samt friluftsliv och rekreation. Genom yttranden från enskilda har Bolaget därtill fått kännedom om förekomster av fläcknycklar (*Dactylorhiza maculata*) utmed stigen från Hildelund till dressinbanan.*

Bolaget har i ansökan vinnlagt sig om att anpassa Solparken utifrån tillståndsbeslut för liknande verksamheter. Bolaget har tagit intryck av de många synpunkter som inkommit under samrådet vilket bland annat resulterade i ett reducerat projektområde (med över 30 procent). Reduktionen av området har bland annat gjorts för att säkerställa tillgängligheten till Karmossens naturreservat, begränsa påverkan på dressinbanan och minska påverkan på boendemiljöer. Till exempel är Solparken nu lokaliserad längre från bostäder norr och öster om projektområdet samt endast i ett väderstreck i förhållande till enskilda boendemiljöer. Dessutom har flera åtaganden gjorts, till exempel bevarande av trädridåer, för att reducera synbarheten.

Många av de synpunkter som framförs i dessa yttranden har redan inkommit under samrådet och har då bemötts av Bolaget i samrådsredogörelsen, se Bilaga 1.A till MKB och hanterats i MKB och övriga ansökningshandlingar. Bolaget har under framtagandet av ansökan tagit hjälp av ledande konsultbyråer med experter inom relevanta områden och utfört inventeringar och dylikt med vedertagen metodik. Detta gäller till exempel inventeringar rörande hydrologi, arter och natur- och kulturmiljö. I de delar synpunkter framförts rörande dessa frågor hänvisas generellt till dessa rapporter i ansökningshandlingarna samt de slutsatser rörande konsekvensbedömningar som görs i MKB. I MKB har också bedömningar gjorts rörande säkerhet, skyddsavstånd, grundvattenberoende objekt (t.ex. brunnar), avstånd till bostäder och liknande. Bedömningarna är gjorda med hjälp av anlitade konsultbyråers experter och praxis inom utveckling av solparker och motiveras i ansökningshandlingarna. Vissa av synpunkterna har därtill bemötts inom ramen för avsnittet om Länsstyrelsens yttrande ovan, till exempel tillgång till befintliga stigar. Bolaget hänvisar i de delarna till vad som anförts ovan eller i ansökningshandlingarna och avstår från att upprepa argumentationen. Nedan tas några specifika frågor upp där viss information kan tilläggas.

Insynsskydd

Bolaget har noterat de synpunkter som framförts av närboende avseende oro för förändrad landskapsbild och ökad insyn vid projektområdets norra gräns. Johan Alfredsson anför att hans byggnad vid Timmermossen har direkt sikt mot solparken sommar och vinter utan topografisk avskärmning. För att säkerställa att adekvata försiktighetsmått kan vidtas och vidmakthållas över tid, har sökanden aktivt valt att även fortsättningsvis arrendera mark belägen utanför det ansökta projektområdet. Genom att säkerställa rådighet över denna buffertzona skapas de rättsliga och praktiska förutsättningarna för att etablera ett effektivt insynsskydd. Sökandens primära skyddsåtgärd är att bevara befintlig ridå av träd och buskar. Rådigheten över

angränsande mark möjliggör även kompletterande planteringar med lämpliga inhemska arter i de fall den befintliga vegetationen bedöms otillräcklig.

Bolaget anser att detta åtagande utgör ett ändamålsenligt försiktighetsmått som minimerar verksamhetens visuella påverkan på omgivningen och tillgodoser närboendes intresse av bevarat insynsskydd. I Johan Alfredsson fall har Bolaget arrende fram till vägen innan det aktuella huset. Bolaget kommer inte att avverka den skog som finns mellan projektområdet och vägen (mellan aktuellt hus och projektområdet) och på så sätt skapa en trädridå mot solparken.

Lumner

När det gäller uppgifter om bestånd av lumner (oklart vilken lumnerart som avses) så har lumner beaktats av EnviroPlanning och en bedömning av eventuell påverkan har inkluderats i MKB. Sammanfattningsvis konstateras i MKB att:

Solparken medför inga konsekvenser för arterna mattlummer, blåsipppa och fläcknycklar eftersom påverkan på dem uteblir. Den påverkan som uppstår på revlumner bedöms vara så pass liten att den inte påverkar artens gynnsamma bevarandestatus ens lokalt. Bedömningen grundas på att cirka sju kvadratmeter revlumner påverkas, att kända förekomster av revlumner kommer att bevaras, både innanför och utanför projektområdet, samt att revlumner är klassad som livskraftig och vanligt förekommande både nationellt och lokalt. Förbuden i 9 § artskyddsförordningen aktualiseras därför inte för revlumner. (Se kap. 7.7.4 MKB, s. 65)

Fläcknycklar

När det gäller fynden av fläcknycklar utmed stigen från Hildelund till dressinbanan kommer Bolaget, utifrån de uppgifter som lämnats samt med beaktande av Länsstyrelsens yttrande om att stigen bör hållas öppen, att bevara stigen med en bredd om minst 15 meter mellan stigens yttre kant och stängslet inklusive buffertzonen och därigenom även flertalet av växtplatserna för fläcknycklar. Fläcknycklar bedöms idag vara livskraftiga i Sverige och förekommer i stort sett i hela landet, dock mer rikligt i mellersta och norra Sverige. Inom området för Solparken har fläcknycklar, förutom de fynd som rapporterats utmed stigen, även noterats i samband med naturvärdesinventeringen, inom skogsområdet mellan Karsmossen och dressinbanan. Enligt uppgifter på Artportalen finns även rapporteringar på västra sidan av Karsmossen samt utmed väg 200. Det kan inte uteslutas att det finns ytterligare förekomster av fläcknycklar inom de områden som planeras för montering av solpaneler. Bolagets konsult EnviroPlanning gör dock bedömningen att artens gynnsamma bevarandestatus inte kommer att påverkas negativt, även med eventuell påverkan på okända förekomster. Bedömningen motiveras dels utifrån inarbetad hänsyn där kända förekomster bevaras, dels utifrån att det fortsatt – beroende på grad av markstörning –

kommer att finnas vissa förutsättningar för fläcknycklar att även växa inom Solparkens ytor. Fläcknycklar uppträder i såväl skogsmark som myrmark och hävdad mark, och det är inte ovanligt att arten etablerar sig på störd mark, exempelvis utmed diken till anlagda skogsbruksvägar. Bolaget anser att föreslagna åtgärder är lämpliga och tillräckliga för att skydda förekomst av fläcknycklar.

6 Uppdaterade villkor

I Bilaga B5 återfinns en uppdaterad lista med de villkor som Bolaget föreslår. Listan är ändringsmarkerad i förhållande till vad som ursprungligen föreslogs i ansökan.

För det fall Bolaget i detta yttrande framfört att det, i första hand, inte behövs något villkor eller liknande, men i andra hand accepterat en sådan lösning, finns inte sådant villkorsförslag med i förteckningen.

Stockholm den 13 maj 2026

Johan Cederblad

Stina Larsson

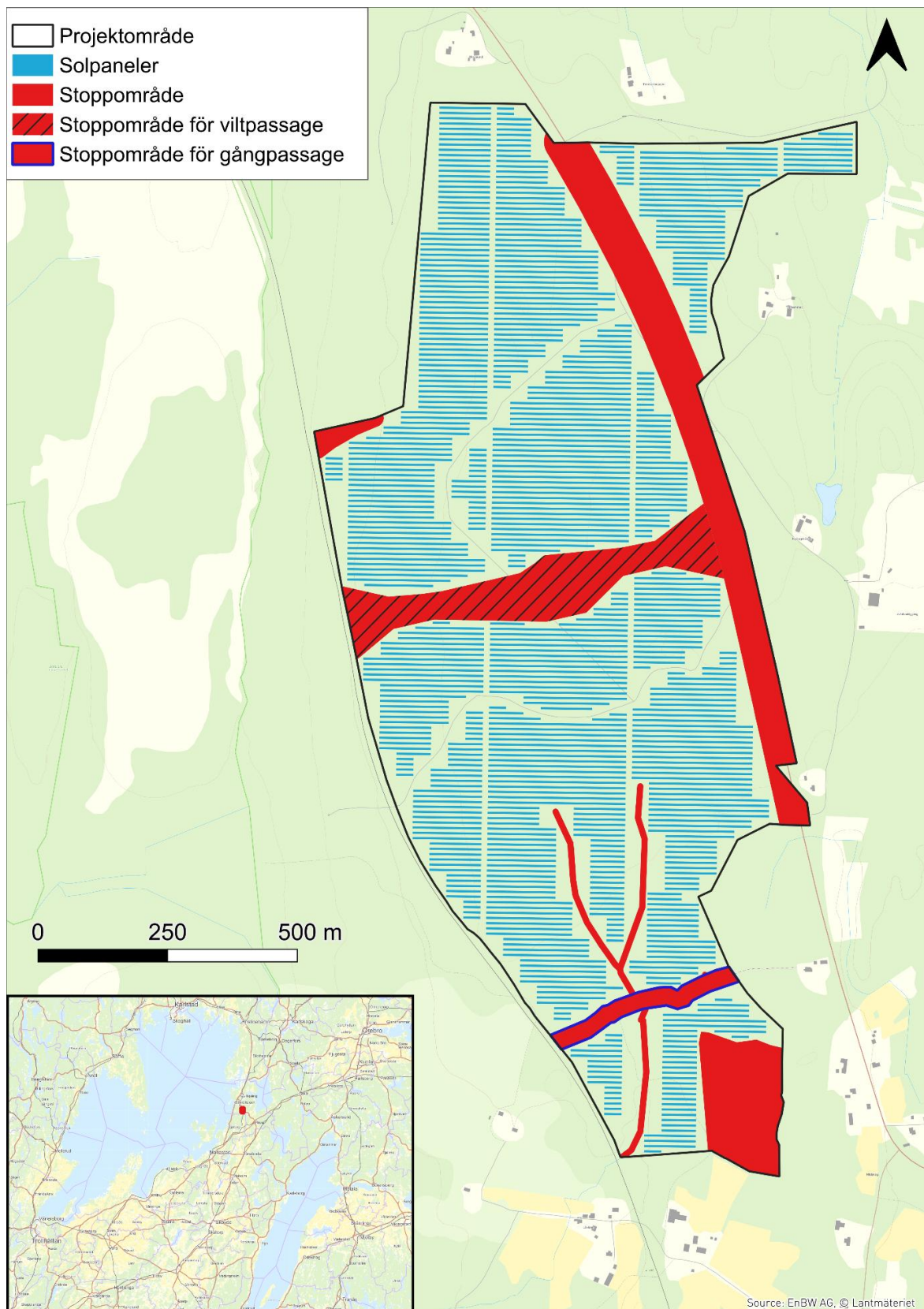
Bilagor

Bilaga B4	Karta över ny föreslagen viltpassage och undantagen stig
Bilaga B5	Uppdaterade villkorsförslag

Uppdaterade villkorsförslag

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Stängslet runt solcellsanläggningen ska så långt det är möjligt vara utformat så att småvilt kan passera.
3. Avverkning av skog får inte ske under fåglarnas häckningstid, 1 ~~februari~~^{april}–15 augusti.
4. Kameror för övervakning av projektområdet ska monteras så att det blir tydligt för förbipasserande att det enbart är området innanför stängslet som övervakas.
5. För skötsel av projektområdet ska finnas en skötselplan med syfte att främja befintliga naturvärden och skapa förutsättningar för biologisk mångfald. Förslag till skötselplan ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet har tagits i anspråk.
6. Markbearbetning ska minimeras; marken får inte grusas eller hårdgöras annat än för anläggningsdelar där grundläggning krävs.

Sprängning i syfte att plana ut markområdet får endast ske i undantagsfall när andra tekniska lösningar inte är framkomliga, och ska föregås av samråd med tillsynsmyndigheten
7. Eventuell belysning ska riktas inåt mot projektområdet och endast vara tänd när det är nödvändigt för verksamhetens skötsel. Viltpassagen får inte vara belyst.
- ~~6.8.~~ Kontrollprogram för verksamheten ska finnas och följas för anläggningsskedet, driftskedet och avvecklingsskedet. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan respektive skede inleds.
- ~~7.9.~~ En plan för hur avveckling och återställning av projektområdet ska ske ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader innan avveckling och återställning avses utföras. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Avvecklingen ska vara genomförd i sin helhet senast två år efter att verksamheten har upphört eller vid tillståndstidens utgång. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge en längre tid för genomförandet av avveckling och efterbehandling. Nedgrävda ledningar får lämnas kvar om det är lämpligare ur miljöhänsyn.

EnBW Sverige AB

Ombud:
Advokaten Johan Cederblad och
jur.kand. Stina Larsson
johan.cederblad@vinge.se,
stina.larsson@vinge.se

Tillstånd till Lövåsens solpark

Miljöprövningsdelegationens beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger EnBW Sverige AB (559132-8884) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till anläggande och drift av en solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Verksamheten får bedrivas inom det verksamhetsområde som framgår av bilaga 1. Viltpassage och gångpassage ska utformas i enlighet med vad som framgår av bilaga 2.

Tillståndet gäller i 50 år från att beslutet har fått laga kraft.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor för tillståndet

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.

Anläggningens utformning

2. Stängslet runt solcellsanläggningen ska så långt det är möjligt vara utformat så att småvilt kan passera.

3. Eventuell belysning ska riktas inåt mot verksamhetsområdet och endast vara tänd när det är nödvändigt för verksamhetens skötsel. Viltpassagen får inte vara belyst.
4. För att säkerställa att risken för översvämning samt belastningen på kulverten under dressinbanan inte ökar vid skyfall, ska verksamhetsutövaren ta fram förslag på åtgärder och redovisa dessa till tillsynsmyndigheten för samråd senast en månad innan anläggningsarbetena påbörjas.

Anläggningsarbeten

5. Avverkning av skog får inte ske under fåglarnas häckningstid, 1 februari–1 augusti.
6. Marken får inte grusas eller hårdgöras annat än för anläggningsdelar där grundläggning krävs. Sprängning i syfte att plana ut markområdet får endast ske i undantagsfall när andra tekniska lösningar inte är framkomliga.

Drift och skötsel

7. För skötsel av verksamhetsområdet ska det finnas en skötselplan med syfte att främja befintliga naturvärden och skapa förutsättningar för biologisk mångfald. Förslag till skötselplan ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet har tagits i anspråk, eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Kontrollprogram

8. Kontrollprogram för verksamheten ska finnas och följas för anläggningsskedet, driftskedet och avvecklingsskedet. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan respektive skede inleds, eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Avveckling och återställande

9. En återställningsplan ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader innan anläggningen planeras att tas ur bruk. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Avvecklingen ska vara genomförd i sin helhet senast två år efter att verksamheten har upphört eller vid tillståndstidens utgång. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten

medge en längre tid för genomförandet av avveckling och efterbehandling.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande.

- D1. Omfattning och utformning av åtgärder för att säkerställa att risken för översvämning inte ökar (villkor 4).

Verksamhetsutövaren ska ställa en säkerhet

För att tillståndet ska vara giltigt ska verksamhetsutövaren ställa en säkerhet motsvarande 180 000 kronor per installerad megawatt (MW AC).

Säkerheten ska ställas i tre steg. Det första steget ska motsvara 50 procent av säkerhetsbeloppet och måste godkännas av prövningsmyndigheten innan tillståndet får tas i anspråk. Resterande del av säkerheten ska ställas med lika delar innan utgången av tionde respektive tjugonde året av tillståndstiden och godkännas av prövningsmyndigheten.

I samband med att säkerheten ställs i andra respektive tredje steget ska säkerhetsbeloppet räknas upp enligt konsumentprisindex. Därvid ska juli 2026 utgöra bas.

När tillståndet får tas i anspråk

Tillståndet får tas i anspråk tidigast när beslutet har fått laga kraft.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningsstid)

Verksamheten enligt tillståndet ska ha satts igång senast tio år efter att detta beslut har fått laga kraft. Annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Mariestads-Tidningen.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen Västra Götaland och hos kommunkansliet eller motsvarande i Gullspångs kommun.

Kungörelsedelgivningen sker med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Innehållsförteckning

Tillstånd till Lövåsens solpark	1
Miljöprövningsdelegationens beslut	1
Tillstånd	1
Miljökonsekvensbeskrivningen.....	1
Villkor för tillståndet	1
Allmänt	1
Anläggningens utformning	1
Anläggningsarbeten	2
Drift och skötsel.....	2
Kontrollprogram	2
Avveckling och återställande	2
Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor ..	3
Verksamhetsutövaren ska ställa en säkerhet	3
När tillståndet får tas i anspråk	3
När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid).....	3
Delgivning sker genom kungörelse.....	4
Redogörelse för ärendet.....	7
Bakgrunden till ansökan.....	7
Sökandens samråd med myndigheter och enskilda.....	7
Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen.....	7
Vad ansökan avser	7
Sökandens slutliga förslag till villkor för verksamheten.....	8
Sökandens beskrivning av verksamheten	9
Ansökt verksamhet.....	9
Allmänt	9
Solcellsanläggningens utformning	10
Anläggningsarbeten	10
Drift och skötsel.....	11
Avveckling och återställande	11
Miljökonsekvensbeskrivningen	12
Lokalisering	12
Alternativa lokaliseringar	12
Nollalternativet.....	13
Miljöeffekter	13
Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning	18
Länsstyrelsen	18
Miljö- och byggnadsnämnden Töreboda-Gullspång.....	20
Gullspångs kommun.....	20
Trafikverket	20
Fältbiologerna	20
Gullspångs Naturskyddsförening.....	22

Birre Nordin.....	23
Elaine Viklund och Markus Tirkkonen.....	23
Gabriella Sloom m.fl.....	24
Isabel von Krusenstjerna och Maria von Krusenstjerna.....	24
John och Malin Alfredsson.....	25
Lina Karlstad och Tim Wingård.....	26
Ulla Klingberg m.fl.....	26
Sökandens bemötande av yttrandena.....	26
Bemötande av Länsstyrelsens yttrande	26
Bemötande av Gullspångs kommuns yttrande	29
Bemötande av övriga yttranden	29
Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut.....	30
Kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas?.....	30
Är verksamheten tillåtlig?	31
Energiproduktion har företräde framför skogsbruk.....	31
Verksamhetens påverkan på skyddade områden	31
Verksamhetens påverkan på naturmiljö och skyddade arter	32
Verksamhetens påverkan på hydrologi	34
Verksamhetens påverkan på rekreation och friluftsliv.....	35
Verksamhetens påverkan på kulturmiljö.....	35
Sammanfattande bedömning av tillåtligheten.....	36
Vilka villkor behövs för tillståndet?	36
Villkor 4 (begränsning av hydrologisk påverkan)	36
Villkor 6 (markförberedande åtgärder).....	36
Övriga överväganden om villkor	37
Verksamhetsutövaren ska ställa en säkerhet	37
När ska verksamheten ha satts igång?.....	38
Övriga överväganden	38
Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till	39
Hur bör säkerheten utformas?	39
Miljörapport ska lämnas	39
Prövnings- och tillsynsavgift ska betalas.....	39
Vad krävs om verksamheten ska ändras?	40
Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?.....	40
Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?	40
Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet.....	40
Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut.....	41
Bilaga	41
Sändlista	41
Karta över verksamhetsområdet.....	43
Utformning av viltpassage och gångpassage.....	44

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

EnBW Sverige AB (sökanden) ansöker om frivilligt tillstånd för att uppföra och driva en markbaserad solcellsanläggning för produktion av fossilfri el. Syftet med verksamheten är att omvandla solenergi till förnybar elenergi och därmed utgöra ett tillskott av förnybar elproduktion i länet.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Sökanden anser att verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det innebär att en specifik miljöbedömning ska göras.

Som ett första steg i den specifika miljöbedömningen har sökanden samrått med myndigheter, de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten, och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten. Samrådet har handlat om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (avgränsningssamråd).

Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 1 december 2025. Efter kompletteringar har ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjorts på Länsstyrelsens webbplats och i ortstidningen Mariestads-Tidningen samt remitterats till Länsstyrelsen, Miljö- och byggnadsnämnden Töreboda-Gullspång, Gullspångs kommun, Myndigheten för civilt försvar samt Trafikverket.

Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen, Miljö- och byggnadsnämnden, Gullspångs kommun, Trafikverket, Fältbiologerna, Gullspångs Naturskyddsförening och enskilda. Sökanden och de enskilda har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till att uppföra, driva och avveckla en solpark med tillhörande anläggningar

och installationer på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun.

Sökanden yrkar vidare att Miljöprövningsdelegationen

- godkänner miljökonsekvensbeskrivningen och slutför den specifika miljöbedömningen
- bestämmer att tillståndet ska gälla i 50 år från den dag då det får laga kraft
- fastställer villkor i enlighet med sökandens förslag
- bestämmer igångsättningstiden till tio år från lagakraftvunnet tillstånd.

Sökanden föreslår följande föreskrift om ekonomisk säkerhet:

För att tillståndet ska vara giltigt ska verksamhetsutövaren ställa en säkerhet motsvarande 180 000 kronor per installerad megawatt (MW AC).

Säkerheten ska ställas i tre steg. Det första steget ska motsvara 50 procent av säkerhetsbeloppet och måste godkännas av Miljöprövningsdelegationen innan tillståndet får tas i anspråk. Resterande del av säkerheten ska ställas med lika delar innan utgången av tionde respektive tjugonde året av tillståndstiden och godkännas av Miljöprövningsdelegationen.

I samband med att säkerheten ställs i det andra respektive tredje steget ska säkerhetsbeloppet räknas upp enligt konsumentprisindex och justeras för att överensstämja med installerad effekt (MW AC). Månaden för laga kraft av tillståndsbeslutet ska utgöra bas för indexeringen.

Sökandens slutliga förslag till villkor för verksamheten

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Stängslet runt solcellsanläggningen ska så långt det är möjligt vara utformat så att småvilt kan passera.
3. Avverkning av skog får inte ske under fåglarnas häckningstid, 1 februari–1 augusti.

4. Kameror för övervakning av projektområdet ska monteras så att det blir tydligt för förbipasserande att det enbart är området innanför stängslet som övervakas.
5. För skötsel av projektområdet ska finnas en skötselplan med syfte att främja befintliga naturvärden och skapa förutsättningar för biologisk mångfald. Förslag till skötselplan ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet har tagits i anspråk.
6. Markbearbetning ska minimeras; marken får inte grusas eller hårdgöras annat än för anläggningsdelar där grundläggning krävs.

Sprängning i syfte att plana ut markområdet får endast ske i undantagsfall när andra tekniska lösningar inte är framkomliga, och ska föregås av samråd med tillsynsmyndigheten.

7. Eventuell belysning ska riktas inåt mot projektområdet och endast vara tänd när det är nödvändigt för verksamhetens skötsel. Viltpassagen får inte vara belyst.
8. Kontrollprogram för verksamheten ska finnas och följas för anläggningsskedet, driftskedet och avvecklingsskedet. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan respektive skede inleds.
9. En plan för hur avveckling och återställning av projektområdet ska ske ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader innan avveckling och återställning avses utföras. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Avvecklingen ska vara genomförd i sin helhet senast två år efter att verksamheten har upphört eller vid tillståndstidens utgång. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge en längre tid för genomförandet av avveckling och efterbehandling. Nedgrävda ledningar får lämnas kvar om det är lämpligare ur miljöhänsyn.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Ansökt verksamhet

Allmänt

Den planerade solcellsanläggningen beräknas ha en installerad effekt runt 92 megawatt (DC) och 71 megawatt (AC). Den årliga elproduktionen uppskattas ligga kring 100 gigawattimmar.

Solcellsanläggningens utformning

Inom verksamhetsområdet anläggs solpaneler på markställningar med tillhörande växelriktare, markförlagda internkablar, cirka femton transformatorstationer och en mottagningsstation. Vidare anläggs ett batterilager, servicevägar och uppställningsytor. Anläggningsytorna kommer att inhägnas med stängsel.

Transformatorstationerna kommer att utformas med en uppsamlingsfunktion som är tät och rymmer hela oljemängden vid ett eventuellt läckage.

För att minimera brandrisken, få sämre grogrund för växtlighet och öka absorptionen av vibrationer ska de tekniska byggnaderna etableras på grusade områden. Byggnaderna kommer placeras på gjutna fundament. Ytan för transformatorstationer och mottagningsstation beräknas uppgå till cirka 1 000 kvadratmeter, vilket motsvarar cirka 0,1 procent av verksamhetsområdet.

Utgångspunkten är att solparken kommer att inhägnas med industristängsel eller liknande. Stängslet blir cirka 2,5 meter högt. Mellan marken och stängslets underkant lämnas ett utrymme på cirka 10–20 centimeter för att möjliggöra passage för småvilt.

I första hand nyttjas befintliga vägar för transporter inom projektområdet men enklare grusvägar, så kallade servicevägar, kommer att anläggas. Servicevägarna behöver ha bärighet för viss tung trafik.

Anläggning av servicevägar förbereds normalt genom schaktning och utjämning av underlag. I den utsträckning det är möjligt används massor från projektområdet vid byggnation av vägarna. Där vägarna behöver korsa vatten kommer trummor att anläggas. Antalet passager över vatten uppskattas till mellan en och fem.

Anläggningsarbeten

Anläggningsskedet pågår under 12–18 månader. Under anläggningen kan visst buller uppkomma från bland annat avverkning, markarbeten, pålning, åtdragning av bultar och transporter.

Transportbehovet bedöms motsvara cirka 500–700 transporter in till verksamhetsområdet under anläggningsskedet.

Projektområdet utgörs i dag av skogsmark. Markberedningen omfattar avverkning, stubbfräsning eller brytning av stubbar vid

behov, transport av flis, stubbar och större sten. Marken där transformatorer, batterier och ställverksutrustning placeras förbereds vanligtvis genom att det översta jordlagret banas av och området grusas upp. Övrig mark kommer vid behov att jämnas ut och beredas för att anpassas till verksamheten.

Pålning för solpanelernas ställningar utförs genom att en pålningsmaskin trycker balkar eller markspjut rakt ner i marken. Markens friktion håller sedan pålarna på plats. I undantagsfall, till exempel där jorddjupet är begränsat, kan modulerna fixeras med markskruv alternativt med betongfundament. För betongfundament kan det bli aktuellt med viss grävning, då fundamenten gjuts delvis under markytan.

Sprängningsarbeten undviks i möjligaste mån men kan komma att utföras i de fall där berg i dagen eller hårda jordlager hindrar schaktning och grundläggning.

Slutlig utformning tas fram under detaljprojekteringen. Preliminärt uppskattas cirka 2 000–3 000 kvadratmeter mark behöva hårdgöras för byggnader.

För anläggningen av parken bedöms tre temporära uppställningsytor behövas för lagring och logistik. Total yta för dessa uppskattas till cirka en till två hektar. Marken inom dessa områden kommer sannolikt att hårdgöras genom att marken jämnas till, markduk förläggs och ett lager grus placeras ovanpå.

Drift och skötsel

Under drift kommer driftpersonal besöka solparken för regelbunden tillsyn, besiktning och skötsel, planerat underhåll och felavhjälpande efter behov. Solparken kommer förmodligen att övervakas kontinuerligt med ett automatiserat driftövervakningssystem. Det kommer även att installeras ett brandlarmsystem.

Marken inom projektområdet kommer att täckas med lågväxande vegetation som till exempel ängs- och gräsmark som kan skötas genom till exempel slåtter eller bete.

Avveckling och återställande

Avveckling och återställande bedöms vara relativt enkelt, då intrånget i huvudsak utgörs av de nedpålade markställningarna med solpaneler, anslutnings- och transformatorstationer med tillhörande

grusbäddar samt elkablar. Alla installationer över marknivå kommer att nedmonteras och bortforslas. Hårdgjorda ytor kan komma att lämnas kvar. Återställning av marken kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten och markägaren.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Lokalisering

Den ansökta verksamheten ligger cirka 4 kilometer nordväst om Hova samt cirka 7 kilometer söder om Gullspång. Närmaste sammanhållna bebyggelse utgörs av byarna Lövsåsen, Midskog, Tattertorp och Mosstorp som ligger 100–700 meter söder och öster om projektområdet. Inom 200 meter från verksamhetsområdet finns 16 bostäder. Den närmaste bostaden ligger drygt 40 meter från projektområdet, men mellan bostaden och solparken går väg 200. Ingen bostad ligger närmare än 100 meter från någon av solparkens fasta anläggningar.

Verksamhetsområdet är cirka 126 hektar och består huvudsakligen av produktionsskog i olika utvecklingsstadier, från hyggen till gallrade, uppvuxna granbestånd där de äldsta träden är omkring 80 år.

Genom och längs delar av projektområdet löper länsväg 200 i nord-sydlig riktning. Det finns ett fåtal mindre skogsbilvägar inom projektområdet. Utanför dess västra kant löper i nord-sydlig riktning en järnväg som i dag nyttjas för dressinåkning.

Området omfattas inte av någon detaljplan. I den nu gällande översiktsplanen från 2011 finns det inte några specifika planer för projektområdet, vare sig för nuvarande eller framtida markanvändning. I översiktsplanen har Gullspångs kommun pekat ut så kallade stora, opåverkade områden. Att verksamhetsområdet ligger i nära anslutning till två av dessa utpekade områden bedöms inte påverka möjligheterna att bevara områdena enligt deras syften.

Alternativa lokaliseringar

Genom en inledande screening identifierades och utvärderades arton potentiella projektområden (varav sexton i Västra Götalands län), med en total yta om 1 934 hektar. Dessa områden analyserades bland annat utifrån nuvarande markanvändning, markförhållanden och avstånd till bostäder. Tre lokaliseringar som uppnådde samtliga

grundförutsättningar valdes ut för fördjupad analys: Lövåsen, Mosstorp/Torpmossen och Björtorp.

Alternativen är mellan 74 och 126 hektar stora och har jämförts utifrån tretton olika aspekter bland annat möjlighet till nätanslutning, solinstrålning, nuvarande markanvändning, markförhållanden, jordart, närboende, kommunala planer och bestämmelser, hydrologi, naturmiljö, kulturmiljö, landskapsbild och friluftsliv.

Mosstorp/Torpmossen har bedömts vara ett sämre alternativ främst på grund av att en betydande del av området utgörs av myrmark, vilket försämrar byggbarheten och skulle kunna medföra negativa effekter på hydrologi och naturmiljö. Även den branta terrängen i delar av Mosstorp/Torpmossen försämrar byggbarheten.

Björtorp bedöms vara ett sämre alternativ främst på grund av dess närhet till Skagersvik och Gullspång, och medföljande påverkan på boendemiljöer, landskapsbild samt möjligheter till rekreation och friluftsliv.

Sammantaget har Lövåsen bedömts vara den mest lämpliga lokaliseringen för den aktuella verksamheten.

Nollalternativet

För Lövåsen innebär nollalternativet att marken skulle fortsätta att användas för skogsbruk. Landskapsbilden skulle förändras med jämna mellanrum i samband med avverkningar, kopplat till skogsbruket. Tillfälliga störningar i form av buller och ökad trafik, som en solpark medför under anläggningsfasen, skulle uppkomma vid skogsavverkningar. De barriäreffekter för vilt och för människor som stängsel kring solparken medför skulle utebli. Elproduktionen från den ansökta solparken skulle utebli, och därmed även de positiva klimat- och miljöeffekterna från elproduktionen.

Miljöeffekter

Landskapsbild

För att visa hur solparken kan komma att synas i landskapet har fotomontage tagits fram från sex fotopunkter. Fotomontagen visar att solparken kan medföra upp till liten förändring av landskapsbilden nära projektområdet. På längre avstånd kommer

förändringen att bli obetydlig, eftersom anläggningen kommer att döljas av mellanliggande vegetation.

Inom en zon på 30 meter mellan solparkens stängsel och väg 200 kommer så mycket som möjligt av befintlig vegetation att sparas. Ingen avverkning kommer att ske inom 15 meter från Torvedsbanan i samband med att solparken anläggs eller drivs. På så vis minskas synintrycket av solparken från Torvedsbanan.

Yt- och grundvatten

Det finns inga strandskyddsområden eller vattenförekomster som omfattas av miljökvalitetsnormer. I den södra delen av projektområdet finns ett mindre vattendrag. Inom projektområdet finns inga registrerade källor eller brunnar, men inom 1 kilometers radie finns det tretton registrerade samt en tidigare oregistrerad källa/brunn.

När markanvändningen förändras från skogsmark till öppen mark med solpaneler kan det påverka de hydrologiska förhållandena inom och i närheten av solparken. För att utreda påverkan genomfördes en hydrologisk utredning under sommaren 2025.

Utredningen visar att anläggningen medför en ökning av den genomsnittliga, årliga avrinningen med cirka 1 procent från verksamhetsområdet. Mängden infiltrerat vatten, som bidrar till grundvattenbildning, beräknas minska med 7 procent. Det innebär att basflödet till recipienterna Skagern och Kvarntorpsbäcken minskar med 1 respektive 3 promille. Denna minskning av basflödet till Kvarntorpsbäcken bedöms inte medföra någon hydrologisk påverkan på Natura 2000-området Store ö. Den planerade verksamheten bedöms inte heller påverka några grundvattenberoende objekt som brunnar.

Under driftsfasen kommer anläggningen dock att ha liten påverkan på avrinningsmönster inom verksamhetsområdet. För att bibehålla det nuvarande avrinningsmönstret kommer preliminärt åtta trummor att anläggas. Exakt antal, lokalisering och dimensioner kommer att bestämmas i detaljprojekteringen.

Den genomförda skyfallskarteringen visar att avrinningen inom projektområdet kommer att öka vid skyfall i framtiden. Som en följd uppstår ett antal områden med stående vatten på markytan efter skyfall, både inom och utanför projektområdet. Inga boendemiljöer

bedöms påverkas av ökad översvämningrisk, men en mindre väg samt viss skogs- och jordbruksmark kan påverkas. Inga översvämningssytor uppstår inom Natura 2000-området Store ö, i och med att området ligger något högre än omgivande mark.

Sammantaget bedöms konsekvenserna för yt- och grundvatten bli små till obetydliga.

Naturmiljö

Vid naturvärdesinventeringen identifierades ett objekt med naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde, centralt beläget i projektområdet. Objektet utgörs av en barrblandskog om 4,35 hektar, med vissa inslag av död ved. Värdearten gammelgranlav samt de övriga naturvårdsarterna mattlumner, revlumner och linnea förekommer.

Inom projektområdet identifierades också ett antal element med naturvärden, bestående av en stenmur som omfattas av generellt biotopskydd, tre grova hålträd, samt ett antal ej biotopskyddade stenmurar på före detta jordbruksmark. Projektområdets utformning har anpassats för att hålla skyddsavstånd och undvika påverkan på dessa naturvärden.

Karsmossens naturreservat ligger väster om projektområdet, som närmast 90 meter. Inom naturreservatet och cirka 500 meter från projektområdet ligger Natura 2000-området Store ö, som är utpekad enligt art- och habitatdirektivet. Området utgörs av en isolerad fastmarksö i mossen och domineras av naturligt uppkommen barrblandskog. Det cirka 90–600 meter breda skogspartiet mellan anläggningen och reservatet minimerar solparkens påverkan på naturreservatets naturmiljö och hydrologi.

Solparken kommer sannolikt att medföra vissa barriäreffekter för vilt. För att minska barriäreffekten planeras en viltpassage i öst-västlig riktning genom de centrala delarna av solparken. I viltpassagen kommer ingen skogsavverkning eller anläggningsarbeten att ske, och den befintliga naturvärdesbiotopen ingår i passagen.

Sammantaget bedöms solparkens konsekvenser för naturmiljön bli små, efter anpassningar.

Artskydd

Den fågelförstudie och häckfågelinventering som har genomförts visar att projektområdet nyttjas av ett flertal arter som födosöks- och häckningsmiljö. Samtidigt visar de genomförda utredningarna att projektområdet inte är av speciell betydelse för några förekommande fågelarter.

En skyddsvärd fågelart häckar i närheten av projektområdet. Projektområdet utgör inte någon lämplig häckningsmiljö för arten, däremot är det möjligt att individer nyttjar området för födosök. Artens möjlighet att söka föda i området bedöms gynnas genom anläggande av solparken, då arten föredrar öppna marker med god tillgång till smågnagare. Däremot bör anläggande av nya luftledningarna undvikas, då arten kan riskera kollisionsrisk.

Med planerade skyddsåtgärder bedöms solparken medföra små negativa konsekvenser för fåglar.

Inom projektområdet finns kända förekomster av revlummer på fyra platser. Förekomsterna upptar sammanlagt 10 kvadratmeter, varav uppskattningsvis 6 kvadratmeter riskerar att försvinna till följd av markarbeten. Den ansökta verksamhetens påverkan på revlummer bedöms vara så pass liten att den inte påverkar artens gynnsamma bevarandestatus ens lokalt. Förbuden i 9 § artskyddsförordningen aktualiseras därför inte.

Ett antal stenmurar som skulle kunna nyttjas som övervintringsmiljöer för groddjur kommer eventuellt att avlägsnas, helt eller delvis. Bedömningen är dock att det inte skulle medföra att groddjurens kontinuerliga, ekologiska funktion inom och nära solparken bryts, eftersom det finns andra och bättre övervintringsplatser i närområdet. Om stenmurarna ska avlägsnas kommer det inte att ske under tiden för groddjurens övervintring (1 oktober–31 mars).

Eftersom samtliga miljöer och strukturer inom projektområdet som är av potentiell betydelse för fladdermöss kommer att bevaras kan kontinuerlig, ekologisk funktion upprätthållas. Bedömningen är därför att konsekvenserna för fladdermöss blir obetydliga.

Friluftsliv och rekreation

Projektområdet används till vardagsrekreation som promenader av närboende. Inom projektområdet finns ett fåtal gångstigar.

Projektområdet ingår i ett älgskötselområde, där markägaren har jakträttigheterna.

En gammal järnväg löper längs projektområdets västra gräns i nord-sydlig riktning. Järnvägsspåret, som kallas för Torvedsbanan, används i dag endast för dressinåkning.

Den angränsande Karsmossens skogklädda delar har ett värde som svamp- och bärmark, och är ett viktigt strövområde för närboende.

Solparken medför att möjligheterna att ströva fritt genom projektområdet begränsas och tillgängliga arealer för rekreation och friluftsliv minskas. Tillgängligheten för närboende till Karsmossens naturreservat kommer fortsatt att vara god. Konsekvenserna för vardagsrekreationen bedöms därmed bli små.

Konsekvenserna för dressinbanan bedöms bli små till obetydliga eftersom solparken bara anläggs på ena sidan av banan och med ett cirka 15 meter brett stråk med skog mellan banan och solparken.

Kulturmiljö

Kulturmiljön inom projektområdet kartlades i samband med en arkeologisk utredning steg 1 under sommaren 2024. Inom projektområdet finns en registrerad fornlämning som utgörs av en milstolpe intill väg 200. Det finns även tre övriga kulturhistoriska lämningar, bestående av två lägenhetsbebyggelser och ett röjningsröse.

Fornlämningen kommer att undantas från exploatering och vara fortsatt tillgänglig för allmänheten. Åtminstone en av de tre övriga kulturhistoriska lämningarna, röjningsröset, kommer att undantas från exploatering. De två återstående övriga kulturhistoriska lämningarna kommer sannolikt att undanröjas om inte marken av andra skäl gör platsen olämplig för paneler.

Det finns inga skyddade eller utpekade områden för kulturmiljövården inom eller nära projektområdet.

Sammantaget bedöms konsekvenserna för kulturmiljön bli obetydliga.

Säkerhet

Risken för bländning är mycket liten eftersom moderna solpaneler är konstruerade för att minimera ljusreflektion. Ett avstånd på över

30 meter kommer dessutom att hållas mellan närmaste solpanel och länsväg 200.

Batterilagret kommer att ordnas med brandsäkra barriärer, till exempel genom en containerlösning där varje container är ett brandtekniskt avskilt utrymme. Transformatorstationerna utformas med en uppsamlingsfunktion som rymmer hela oljemängden vid ett eventuellt läckage.

Genom att skyddsåtgärder vidtas bedöms konsekvenserna för miljöaspekten säkerhet vara obetydliga.

Energi och klimat

Lövåsen solpark förväntas producera omkring 92 gigawattimmar fossilfri el per år. Detta kan bidra till uppfyllande av nationella klimatomål, bland annat målen om att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären 2045 respektive att ha 100 procent förnybar el 2040.

Den genomförda klimatberäkningen visar att anläggningen skulle innebära en utsläppsreduktion på cirka 4 900 ton koldioxidekvivalenter per år, en total reduktion om 254 000 ton koldioxidekvivalenter under parkens livslängd, jämfört med genomsnittliga utsläpp för elproduktionen i den nordiska elmixen.

Sammantaget bedöms konsekvenserna för klimatet bli positiva.

Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker verksamheten men anser att ytterligare begränsningar av verksamhetsområdet behövs för att tillgodose behovet för djur och människor att passera genom området.

Länsstyrelsen är frågande till hur omfattande markarbeten som kommer att behövas. Omfattande markarbeten kan utgöra en störning för omgivningen genom till exempel buller, påverka natur- och vattenförhållanden samt göra det svårt eller omöjligt att återställa området till det skick det tidigare hade.

Sökanden bör redovisa en uppskattning av mängden avbaningsmassor (inklusive sten) som kommer att uppstå under

anläggningsarbetena, samt en uppskattning av hur stor andelen betongfundament kan komma att bli. Vidare undrar Länsstyrelsen hur sökanden avser hantera avbaningsmassorna.

Utöver risken för hög bullernivå är sprängning en alltför ingripande markförberedande åtgärd vid anläggande av en solcellsanläggning. Länsstyrelsen har föreslagit villkor om att sprängning och större schaktningsåtgärder inte får ske, samt ett särskilt villkor för buller under anläggningsfasen. Om mycket ingripande och irreversibla markarbeten krävs, går det att ifrågasätta om lokaliseringen är lämplig.

Den föreslagna viltpassagen är inte tillräckligt bred och dess utformning skapar vinklar där djuren kan springa in och bli stressade. Länsstyrelsen föreslår därför en vidgad viltpassage utan hinder samt med "trattade" öppningar.

Under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas kommer solcellsanläggningen inte att påverka skyddade områden i någon utsträckning som har betydelse.

Det allmänna intresset av ökad fossilfri elproduktion väger över intresset av fortsatt skogsbruk på den aktuella marken. Marken ska dock kunna återställas och återgå till skogsbruk efter att verksamheten har avslutats.

Sökanden bör förtydliga att skyddsavståndet mellan dressinbanan och anläggningen räknas från ytterkant av banvallen.

Solcellsanläggningen utgör fortfarande en barriär för människor som rör sig i landskapet. Därför ska de stigar som har markerats på sidan 68 i miljökonsekvensbeskrivningen hållas öppna för passage, och att 15 meters skyddsavstånd ska hållas mellan stigarnas kanter och solcellsanläggningens stängsel.

Anläggningens påverkan på naturmiljön kan bli begränsad, förutsatt att utformningen anpassas till identifierade naturvärden och gör det möjligt för viltet att passera, samt att föreskrivna villkor efterlevs. Sökanden har gjort en rad åtaganden om försiktighetsmått för naturmiljön, vilka är bra och bör som minst omfattas av det allmänna villkoret.

Det behövs villkor för den översvämning som kan uppstå vid kraftiga regn, varför Länsstyrelsen föreslår ett villkor om anläggande av

fördröjningsmagasin. Vidare har Länsstyrelsen föreslagit att avverkning inte får ske 1 februari–1 augusti på grund av att det förekommer arter av ugglor i närheten av verksamhetsområdet. Slutligen har Länsstyrelsen föreslagit ett villkor om att belysning i verksamhetsområdet ska riktas inåt och endast användas när det är nödvändigt samt att viltpassagen inte får vara belyst.

Miljö- och byggnadsnämnden Töreboda-Gullspång

Miljö- och byggnadsnämnden tillstyrker ansökan. Sökanden uppfyller de krav som behövs för solcellsparken samt har vidtagit de åtgärder som har föreslagits av nämnden. Ökad elproduktion är angeläget i både nationell och regional regi för att området ska ha tryggad elförsörjning i den takt som samhället kräver.

Gullspångs kommun

Kommunen anser att buffertzonen mot banvallen behöver utökas till ett avstånd om 30 meter räknat från banvallens släntfot. En buffertzon om 30 meter reducerar den visuella påverkan mellan verksamheten och anläggningen på ett mer tillfredsställande sätt.

Utifrån ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv kan det inte uteslutas att tidigare nedlagda järnvägssträckor kan komma att återtas inom ramen för den sökta tillståndsperioden. Enligt riktlinjer för järnvägstrafik bör ny bebyggelse inte tillåtas inom ett område på 30 meter från järnväg.

Trafikverket

Trafikverket tillstyrker ansökan och ser positivt på att sökanden håller sig utanför den tillståndspliktiga zonen om 30 meter från väg 200. De tidigare upplysningarna gällande väganslutning, ledningsarbeten inom vägområdet samt transporter kan fortsatt vara aktuella i ärendet.

Fältbiologerna

Fältbiologerna yrkar på att ansökan avslås.

Ansökan är bristfällig och uppfyller inte kraven enligt miljöbalken och EU:s art- och habitatdirektiv.

Alternativa lokaliseringar, i synnerhet på redan exploaterad mark såsom industriområden, deponier, takytor eller andra hårdgjorda ytor, har inte utretts i tillräcklig omfattning. Att ansökan ställer

naturområden mot andra naturområden riskerar att kringgå lokaliseringsprincipens syfte.

I ansökan redogörs för att en etablerings effekter på hydrologi, djur och växtarter, ekologiska samband och kumulativa effekter är bristfälligt utredda. Enligt gällande rätt ska osäkerheten inte tolkas till verksamhetsutövarens fördel.

Karsmossens naturreservat är ett våtmarkssystem och mycket känsligt för hydrologisk påverkan. Enligt ansökan kommer etableringen öka översvämningsrisken i etableringsområdet och dess närområde. Fältbiologerna ser det som en inte obetydlig risk att naturreservatet och/eller Natura 2000-området påverkas. Påverkan på angränsande och närliggande mark är inte tillräckligt utredd.

Etableringsområdet fungerar som spridningskorridor, buffertzoon och livsmiljö för arter kopplade till Karsmossen och Natura 2000-området. Etableringen riskerar att bryta ekologiska samband vilket bland annat kan fragmentera livsmiljöer, skapa barriäreffekter och leda till habitatförluster. Den kan också öka risken för trafikolyckor på väg 200.

Sökandens bedömning att etableringens påverkan på naturmiljön som liten är en tydlig underskattning.

Avverkning utan återplantering under minst 30 år riskerar att förändra ljudbilden i ett större område runt etableringsområdet, med risk för störning av häckande fåglar. Skogen och den närliggande våtmarkens värde som kolsänkor kommer eller löper nämnvärd risk att skadas vid en etablering.

Kulturmiljöer och fornlämningar riskerar att gå förlorade permanent. Den nuvarande landskapsbilden skulle brytas och möjligheten att bedriva friluftsliv och rekreation i närheten skulle påtagligt försämrast.

Det är mer lämpligt att skydda området än att exploatera det. Därför bör det särskilt övervägas om området är lämpligt för ett formellt skydd, exempelvis genom en utvidgning av det befintliga naturreservatet.

Gullspånga Naturskyddsförening

Gullspånga Naturskyddsförening bedömer att solparken inte kan uppföras utan att ge upphov till stor skada på naturen, djurlivet och klimatet och avråder därför från den planerade exploateringen.

En skyddsvärd art häckar i anslutning till det föreslagna området. Artens födosöksområde sammanfaller i stor utsträckning med parkens planerade utformning, vilket skulle ha stor påverkan på artens förutsättningar. Det är förbjudet enligt EU:s artskyddsförordning.

Vid en exploatering försvinner skogen mellan naturreservatet och väg 200, vilket kommer innebära ökade ljudföroreningar in i reservatet. Detta riskerar att störa djur- och fågelliv.

Kalavverkning och markberedning kommer att påverka vattenflöden in i Karsmossen. Ökade vattenflöden kan påverka vattenkemin i mossen och vattenkvaliteten genom förgrumling. Naturreservatets rika fågelliv är beroende av en välmående mosse och är anpassat efter nuvarande vattennivåer.

Att hägna in så stora arealer påverkar tillgången till Karsmossen för både människor och vilda djur. Djur riskerar att fastna på väg 200 i sina försök att ta sig över vägen och mötas av stängsel, vilket sannolikt skulle öka trafikskador på vilt.

Naturskyddsföreningen har ett positionspapper om solenergi. Bland annat anser Naturskyddsföreningen att solparker i skogsområden inte ska accepteras, att solparker enbart ska uppföras om den lokala biodiversiteten kan öka eller bibehållas, och att solparker ska utformas och installeras på ett sätt som gör området fullständigt återställbart.

Skogar är viktiga för att bromsa den pågående förlusten av biologisk mångfald. Därutöver riskerar utbyggnad av solenergi som klimatåtgärd att bli kontraproduktiv om den sker på skogsmark. De första 10–15 åren efter en kalhyggesavverkning är marken en stor nettokälla till koldioxid. De första tre åren uppskattas utsläppen vara mellan 11 och 22 ton koldioxidekvivalenter per hektar. Om skog växer igen på samma plats tar det 30–45 år innan utsläppen från avverkningen kompenseras. Om skogen ersätts med en solpark kompenseras utsläppen antagligen ännu långsammare.

Birre Nordin

Solparken kommer att ge stor skada på naturen, djurlivet och klimatet.

Elaine Viklund och Markus Tirkkonen

Ansökan uppfyller inte kraven enligt miljöbalken och art- och habitatdirektivet. Tillstånd kan inte ges. Effekter på hydrologi, arter, ekologiska samband och kumulativa effekter är inte tillräckligt utredda. Lokaliseringsprincipen är inte uppfylld. Olämpliga lokaliseringar ska inte göras godtagbara genom omfattande villkor.

Sökandens bedömning att påverkan på naturmiljön är liten är en tydlig underskattning. Exploateringen riskerar att leda till habitatförlust, fragmentering och negativ påverkan på arter som är beroende av stabila miljöförhållanden. Eventuella stängsel kan även påverka större däggdjurs rörelsemönster och öka risken för trafikolyckor på väg 200.

Påverkan på Natura 2000-området kan inte uteslutas endast med hänvisning till att avståndet är 500 meter. Enligt artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet samt EU-domstolens praxis (mål C-127/02, Waddenzee) får tillstånd endast lämnas om det saknas rimliga vetenskapliga tvivel om att området inte skadas.

Risken för indirekt hydrologisk påverkan på naturreservatet kan inte avfärdas som obetydlig och påverkan på angränsande mark och fastighetsägare är inte tillräckligt utredd. Alternativa lokaliseringar, särskilt på redan exploaterad mark, har inte utretts i tillräcklig omfattning. Sökandens bedömning av påverkan på friluftsliv, rekreation och turism är inte tillräckligt underbyggd. Enligt ansökan kan kulturhistoriska lämningar komma att förstöras. Påverkan på kulturmiljöer kan därför inte betraktas som obetydlig.

De äger en fastighet i direkt anslutning till det planerade området och yrkar på att en särskild hydrologisk utredning genomförs för fastigheten, att tillstånd förenas med villkor som förhindrar påverkan, samt att verksamhetsutövaren åläggs att ersätta samtliga skador.

Det bör särskilt övervägas om området är lämpligt för ett formellt skydd, exempelvis genom en utvidgning av befintligt naturreservat.

Gabriella Sloot m.fl.

Ansökan upplevs ofullständig och bristfällig, bland annat avseende kulturmiljö, djurens rörelser, fågelliv, turism, brandskydd, översvämning och artskydd. Lokaliseringsutredningen är inte grundligt genomtänkt.

De har inte fått svar på frågor om ersättning för förlorat fastighetsvärde, sättningar i huset vid sprängning, översvämningar och för ökad trafik och ljudnivå.

Isabel von Krusenstjerna och Maria von Krusenstjerna

De motsätter sig ansökan och yrkar att den avslås i sin helhet.

Etableringens påverkan på naturreservatet kan inte avfärdas som obetydlig. Tillstånd får endast ges om det är vetenskapligt säkerställt att verksamheten inte påverkar Natura 2000-området Store ös bevarandesyfte. Enligt artikel 6.3 i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt EU-domstolens dom i mål C-127/02 (Waddenzee) fastslås även att rimliga vetenskapliga tvivel ska uteslutas för att tillstånd ska kunna ges.

Etableringens effekter på hydrologi, arter, ekologiska samband och kumulativa effekter är bristfälligt utredda. Enligt gällande rätt ska osäkerheten tolkas till verksamhetsutövarens nackdel. Alternativa lokaliseringar, i synnerhet på redan påverkad mark, har inte utretts i tillräcklig omfattning. En detaljerad och realistisk plan för återställning av området behöver tas fram om beslut om tillstånd ska kunna ges.

Exploateringen riskerar att bryta ekologiska samband som är viktiga för naturreservatet och Natura 2000-området, skapa barriäreffekter och fragmentera livsmiljöer. Stängsel kan påverka större däggdjurs rörelsemönster och öka risken för trafikolyckor på väg 200.

Även små förändringar i mark- och vattenflöden kan få betydande konsekvenser för våtmarkssystemet Karsmossen. Risken att etableringen påverkar naturreservatet och Natura 2000-området kan därför inte avfärdas som obetydlig.

Trots närheten till Karsmossen bedömer sökanden etableringens påverkan på naturmiljön i området som liten, vilket är en tydlig underskattning. Skyddsvärda arter har dokumenterats, bland annat tretåig hackspett, orkidéer, knärot och omfattande bestånd av

lummer. Artrikedomen visar på lång ekologisk kontinuitet och känsliga biotoper. Etableringen riskerar att fragmentera livsmiljöer, påtagligt påverka arter beroende av stabila miljöförhållanden samt leda till habitatförlust. Det bör särskilt övervägas om det vore lämpligt att formellt skydda området, exempelvis genom en utvidgning av det befintliga naturreservatet.

Ansökan anger att kulturhistoriska lämningar kan komma att förstöras, vilket inte kan betraktas som obetydligt. Sökandens bedömning att etableringens påverkan på friluftsliv, rekreation och turism är försumbar är inte tillräckligt underbyggd.

Etableringen riskerar att påverka områdets attraktionskraft och de samlade upplevelsevärdena negativt. Sökanden har inte redogjort för någon ekonomisk kompensation för värdeminskningen för närliggande fastigheter.

Skador kan uppkomma på närliggande fastigheter till följd av den ökade översvämningsrisken. Sådana skador ska ersättas enligt 32 kap. miljöbalken.

John och Malin Alfredsson

De yrkar i första hand på att den nordöstra delen av solparken, öster om väg 200, ska utgå ur projektet. Om tillstånd ges ska solparken ha ett skyddsavstånd på minst 150 meter från fastighetsgränsen till Timmermossen (i andra hand till bostaden), samt den befintliga skogsriddan mellan solparken och fastigheten bevaras.

Från Timmermossen finns direkt sikt mot den planerade solparken. Ett skyddsavstånd på 100 meter till bostad är inte tillräckligt. Vidare riskerar fastigheten att påverkas av en kumulativ barriäreffekt från väg 200 och solparken.

De är oroliga för hydrologisk påverkan, påverkan på fastighetens dricksvattenbrunn och kumulativa risker kopplat till en äldre soptipp söder om verksamhetsområdet.

De delar inte Länsstyrelsens bedömning att intresset av förnybar el går före skogsbruket och skyddet av skogen och den koldioxidsänka den utgör. Anläggningens beräknade produktion på 100 gigawattimmar utgör ungefär 0,58 procent av produktionen från Ringhals. Det ter sig otänkbart att det kan bli en nettovinst för miljö och klimat att utplåna en skog för endast 40 år med

solcellsanläggning. Sökanden borde inkomma med en korrekt beräkning av klimatvinsten.

Lina Karlstad och Tim Wingård

De yrkar i första hand på att ansökan ska avslås. I andra hand vill de att områdets södra del genomgår ytterligare en kraftig reduktion, så att allmänheten kan fortsätta nyttja promenadstigarna. Dessutom vill de att fastighetsspecifika utredningar utförs, inklusive villkor om förebyggande åtgärder och kompensationer vid problem.

De anser inte att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller miljöbalkens krav. Lokaliseringsutredningen är bristfällig. Påverkan på värdena för friluftsliv och rekreation har underskattats kraftigt. I de södra delarna av projektområdet finns många vardagliga promenadvägar. Många fler än de närboende nyttjar projektområdet för exempelvis bär- och svampplockning.

Flera bedömningar är inte tillräckligt utförliga, till exempel avseende påverkan på yt- och grundvatten inklusive dricksvattenbrunnar, risker vid batteribrand, hänsyn till fornlämningar, påverkan på boendemiljön.

De efterfrågar information om och förslag på kompensation för värdeminskning.

Ulla Klingberg m.fl.

De anser att ytan behöver minskas ytterligare och att det är mycket olämpligt att sätta solceller mellan Midskog gård och Hildelund. Detta på grund av stigar som ofta används av de boende, gamla stenmurar i området, förekomst av orkidén fläcknycklar längs med stigen från Hildelund till dressinbanan, samt ett stort område med lummer.

Sökandens bemötande av yttrandena

Bemötande av Länsstyrelsens yttrande

Sökanden delar Länsstyrelsens bedömning att markbearbetningen bör minimeras. Anläggningen ska anpassas efter terrängen, inte tvärtom. Sökandens ambition är att i största möjliga mån använda pålningsbara stålplåtar, vilket minimerar markingreppet och möjliggör en fullständig återställning till skogsmark. Följande prioriteringsordning för grundläggning tillämpas av sökanden:

1. Pålning. Stålpålar trycks ner i marken.
2. Borrning. Vid stenigare partier skruvas pålarna fast i befintlig sten eller berg.
3. Återanvändning av sten. Mindre stenblock på platsen nyttjas som ballast eller förankring för att fixera pålarna ytterligare.
4. Gjutning. Kan bli aktuellt endast i sista hand för enstaka pålar som behöver gjutas fast i betong. Det är att betrakta som en undantagslösning.

Den huvudsakliga markberedningen bedöms begränsas till att fräsa bort stubbar och dra upp rötter. Om mindre stenblock behöver flyttas, kommer dessa att placeras inom projektområdet. Större stenblock kommer att lämnas orörda och panelraderna ritas runt dessa. För att undvika omfattande ingrepp i områden med stora höjdskillnader eller berg i dagen, avser sökanden exkludera sådana från panelutbyggnaden.

Sökanden anser att Länsstyrelsens föreslagna villkor om förbud mot större schaktningsåtgärder inte är lämpligt. Det skapar en rättsosäkerhet då begreppet inte är definierat och riskerar att bli alltför ingripande. Det är rimligare att betrakta sökandens beskrivning av anläggningsprinciper som ett åtagande.

Vidare anser sökanden att Länsstyrelsens villkorsförslag om förbud mot sprängning är för långtgående. Sprängning kan undantagsvis behövas för enstaka stenblock som inte kan flyttas eller kringgå och som utgör ett hinder för kritisk infrastruktur. Sökanden yrkar därför på att sprängning ska tillåtas i undantagsfall efter samråd med tillsynsmyndigheten, och föreslår följande villkor:

Markbearbetning ska minimeras. Marken får inte grusas eller hårdgöras annat än för anläggningsdelar där grundläggning krävs.

Sprängning i syfte att plana ut markområdet får endast ske i undantagsfall när andra tekniska lösningar inte är framkomliga. Innan sprängning genomförs ska samråd ske med tillsynsmyndigheten.

För det fall "större schaktningsåtgärder" ska regleras vill sökanden förtydliga att man med detta begrepp menar sådana åtgärder som utgör "landskapsomformning". Det innefattar till exempel terrassering av sluttningar, massutbyte genom att befintliga massor

ersätts med krossat berg eller grus över stora delar av ytan, och nivåutjämning genom att kullar schaktas bort och sänkor fylls ut för att skapa en industriellt plan yta. Åtgärder som inte ska klassas som "större schaktningsåtgärder" är bland annat kabelförläggning, punktvisa ingrepp, stubbrytning och vägbyggnation.

Vad avser Länsstyrelsens förslag om bullervillkor anser sökanden att det är tillräckligt att sökanden har åtagit sig att följa Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2004:15) om buller från byggplatser.

Sökanden ställer sig positiv till delar av Länsstyrelsens förslag på justering av viltpassagen och har tagit fram en ny utformning med trattade öppningar och en bredd mellan 50 och 80 meter. Störst bredd har passagen där den befintliga barrskogen finns. Hörnen i den centrala delen av passagen har rundats av, vilket både underlättar för djur som följer stängslet och förenklar stängselsättning och skötsel.

Länsstyrelsens förslag att samtliga stigar ska hållas öppna och ha en buffertzon om 15 meter på vardera sidan, är inte rimligt. Förslaget skulle innebära en betydande inskränkning av projektområdet. Cirka 28 hektar skulle utgå från projektområdet, motsvarande 12,25 gigawattimmar årlig produktion. Sökanden kan dock acceptera att en stig hålls öppen för passage. I ett yttrande från en privatperson framgår att den fridlysta orkidén fläcknycklar har fotograferats längs denna sträckning. Genom att undanta denna stig lämnas växtplatsen orörd och allmänhetens tillgång värnas. Minst 15 meter kommer att hållas mellan ytterkant på stigen och solparkens stängsel på båda sidor. Detta justerade alternativ innebär ett mer begränsat produktionsbortfall på cirka 2,6 gigawattimmar per år.

Sökanden har inget att erinra mot Länsstyrelsens villkorsförslag om förlängd tid då avverkning inte får ske, eller villkor om begränsningar för belysning.

Den hydrologiska utredningen har inte identifierat några beaktansvärda problem i förhållande till dagsläget. Sökanden är dock beredd att åta sig att säkerställa att risken för översvämning eller belastning på trumman under dressinbanan inte ökar vid dimensionerande skyfall eller flöden. Det är dock inte skäligt att nu föreskriva villkor om att ett fördröjningsmagasin ska anläggas. För

det fall Miljöprövningsdelegationen anser att ett villkor är nödvändigt föreslår sökanden följande:

Verksamhetsutövaren ska säkerställa att risken för översvämning samt belastningen på kulverten under dressinbanan väster om projektområdet inte ökar vid dimensionerande skyfall till följd av solparken. Erforderliga åtgärder, så som svackdiken eller utjämningsmagasin, ska tas fram i samband med detaljprojekteringen och redovisas till tillsynsmyndigheten innan anläggningen tas i drift.

Bemötande av Gullspångs kommuns yttrande

Sökanden motsätter sig det av Gullspångs kommun föreslagna avståndet om 30 meter mot banvallen. Tillsammans med övriga åtaganden, som att solparken endast anläggs på en sida om dressinbanan och att befintlig vegetation bevaras inom skyddsavståndet, bedömer sökanden att ett skyddsavstånd på 15 meter är en lämplig avvägning mellan intresset av att begränsa visuell påverkan och intresset av att kunna utnyttja området effektivt för fossilfri elproduktion.

Bemötande av övriga yttranden

Sökanden har tagit intryck av de många synpunkter som inkom under samrådet. Det resulterade bland annat i att projektområdet minskades med över 30 procent för att säkerställa tillgängligheten till Karsmossens naturreservat samt begränsa påverkan på dressinbanan och på boendemiljöer. Flera åtaganden har också gjorts, till exempel om att bevara trädridåer för att minska synbarheten.

Många av de synpunkter som framförs i nu inkomna yttranden har hanterats i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen. Det gäller till exempel inventeringar rörande hydrologi, arter, natur- och kulturmiljö. I miljökonsekvensbeskrivningen har också bedömningar gjorts rörande säkerhet, skyddsavstånd, grundvattenberoende objekt (till exempel brunnar), avstånd till bostäder och liknande. Vissa av synpunkterna har bemötts genom svaret på Länsstyrelsens yttrande, till exempel tillgång till befintliga stigar.

Sökanden noterar närboendes oro för förändrad landskapsbild och ökad insyn vid projektområdets norra gräns. Genom att sökanden har valt att arrendera mark utanför det ansökta projektområdet skapas förutsättningar för att etablera ett effektivt insynsskydd. Den

primära skyddsåtgärden är att bevara befintlig ridå av träd och buskar, men rådigheten över marken möjliggör även kompletterande planteringar. Sökanden anser att detta åtagande utgör ett ändamålsenligt försiktighetsmått som minimerar verksamhetens visuella påverkan.

Förekomsten av lummer har beaktats och en bedömning av eventuell påverkan har inkluderats i miljökonsekvensbeskrivningen. Den påverkan som uppstår på revlummer bedöms vara så pass liten att den inte påverkar artens gynnsamma bevarandestatus ens lokalt.

När det gäller förekomst av orkidéarten fläckknycklar längs stigen från Hildelund till dressinbanan kommer sökanden att bevara stigen med en bredd om minst 15 meter mellan stigens kant och stängslet. Därigenom bevaras även flertalet av växtplatserna för fläckknycklar. Det kan inte uteslutas att det finns ytterligare förekomster inom området. Bedömningen är dock att artens gynnsamma bevarandestatus inte kommer att påverkas negativt även med eventuell påverkan på okända förekomster. Sökanden anser att föreslagna åtgärder är lämpliga och tillräckliga för att skydda förekomst av fläckknycklar.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas?

Sökanden har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Det har ifrågasatts varför undersökta alternativa lokaliseringar avser endast naturområden. Med beaktande av att den sökta verksamheten har ett stort ytanspråk är urvalet av alternativ emellertid godtagbart.

Miljöprövningsdelegationen finner att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattning och detaljeringsgrad som krävs för att miljöbedömningen ska kunna slutföras. Därmed kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Är verksamheten tillåtlig?

Energiproduktion har företräde framför skogsbruk

För en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I de fall verksamheten innebär ändrad markanvändning ska även hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken tillämpas. (Se 2 kap. 6 § miljöbalken)

Vid bedömningen av vilket intresse som ska ges företräde ska även den allmänna bestämmelsen om god hushållning i 3 kap. 1 § miljöbalken beaktas. Den bestämmelsen säger att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov, och att företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

I detta fall är det skogsmark, cirka 126 hektar produktionsskog i olika stadier som ska tas i anspråk. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk (se 3 kap. 4 § miljöbalken). Det finns ett utrymme för att göra samhällsekonomiska hänsynstaganden (se prop. 1997/98:45 del 2 s. 30) och därmed låta det andra allmänna intresset väga över.

Av underlaget framgår att den planerade solcellsanläggningen är avsedd att producera el till det allmänna nätet och anläggningen skulle således bidra till att förse samhället med fossilfri el. Länsstyrelsen har yttrat att det allmänna intresset av ökad fossilfri elproduktion väger över intresset av fortsatt skogsbruk på den aktuella marken.

Miljöprövningsdelegationen beaktar även det svenska energipolitiska målet om att elproduktionen 2040 ska vara 100 procent fossilfri, och bedömer att fortsatt skogsbruk får stå tillbaka för intresset av ökad fossilfri elproduktion.

Verksamhetens påverkan på skyddade områden

Verksamhetsområdet ligger som närmast cirka 500 meter från Natura 2000-området Store ö (SE0540166). Store ö är utpekad som Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet. Av bevarandeplanen framgår att syftet är att naturtyperna västlig taiga

och skogbevuxen myr ska bevaras långsiktigt. Avverkning, markarbeten och åtgärder som påverkar områdets hydrologiska förhållanden är exempel på sådant som kan påverka området negativt.

Det krävs ett särskilt tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område (Natura 2000-tillstånd; se 7 kap. 28 a § miljöbalken). Bedömningen av om det behövs ett Natura 2000-tillstånd ska göras med utgångspunkt från verksamhetens typiska effekter (jämför MÖD 2003:100). Tröskeln för när en verksamhet är tillståndspliktig har enligt praxis satts lågt. Det räcker att det är troligt att projektet kan påverka området på ett betydande sätt (se NJA 2013 s. 613 punkt 10 och EU-domstolens dom den 7 september 2004, Waddenzee, C-127/02, EU:C:2004:482, punkt 41).

En solpark utanför Store ö kan typiskt sett påverka naturmiljön i Natura 2000-området genom hydrologisk påverkan i och med ökad avrinning och översvämning. Den hydrologiska utredningen som sökanden har låtit utföra visar emellertid att anläggandet av solparken inte medför risk för negativ påverkan på Store ö. Avståndet mellan verksamhetsområdet och Store ö tillsammans med villkor 4 (se även nedan, avsnittet Verksamhetens påverkan på hydrologin) leder Miljöprövningsdelegationen till slutsatsen att det inte är troligt att solparken kommer att påverka Natura 2000-området på ett betydande sätt. Därmed behövs inget Natura 2000-tillstånd.

Av samma skäl bedömer Miljöprövningsdelegationen att solparken inte kommer påverka Karsmossens naturreservat på något sätt som har betydelse för mossens naturvärden.

Verksamhetens påverkan på naturmiljö och skyddade arter

Sökanden har låtit genomföra en naturvärdesinventering enligt svensk standard med detaljeringsgrad "medel" med en detaljerad redovisning av artförekomst (värdearter). Fördjupade inventeringar har gjorts av särskilt skyddsvärda träd, generella biotopskydd och artförekomst av invasiva arter. Därtill har de gjort en häckfågelinventering och slutligen en artskyddsutredning för fridlysta arter.

Under ärendets gång har sökanden anpassat projektområdet på olika sätt för att minska påverkan från solparken. De har beskrivit att

de ska bevara naturvärdesbiotopen, det biotopskyddade objektet (stenmur) och de tre särskilt skyddsvärda träden i form av grova hålträd (en död tall och två levande aspar). Sökanden har även föreslagit ett särskilt villkor om en skötselplan i syfte att främja befintliga naturvärden och skapa förutsättningar för biologisk mångfald.

För att minska barriäreffekten för vilt ska en passage anläggas genom området. Efter synpunkter från Länsstyrelsen har sökanden justerat passagens utformning. Miljöprövningsdelegationen anser att viltpassagens aktuella utformning utgör en tillräcklig åtgärd för att begränsa barriäreffekten till en acceptabel nivå.

En farhåga som har lyfts i yttranden är att vilt ska fastna på väg 200. Miljöprövningsdelegationen ser denna risk som relativt låg med beaktande av att avståndet mellan väg 200 och solcellsanläggningens stängsel på båda sidor om vägen är 30 meter. Endast på en begränsad sträcka finns anläggningen på båda sidor om vägen.

En skyddsvärd fågelart häckar i närheten av det planerade verksamhetsområdet och använder eventuellt området för att söka föda. Under förutsättning att sökanden uppfyller sina åtaganden om skyddsåtgärder, särskilt om att inte anlägga luftledningar, bedömer miljöprövningsdelegationen dock att verksamheten är förenlig med artskyddsbestämmelserna med avseende på den skyddsvärda fågelarten. Det har vidare framförts av sökanden att arten kan komma att gynnas av solcellsanläggningen och dess öppna mark mellan panelraderna.

När det gäller fynden av fläcknycklar utmed stigen från Hildelund till dressinbanan kommer sökanden, utifrån de uppgifter som lämnats samt med beaktande av Länsstyrelsens yttrande om att stigen bör hållas öppen, att bevara stigen med en bredd om minst 15 meter mellan stigens yttre kant och stängslet inklusive buffertzonen och därigenom även flertalet av växtplatserna för fläcknycklar.

Inom projektområdet finns kända förekomster av revlummer på fyra platser, på sammanlagt 10 kvadratmeter. Två av förekomsterna kommer att sparas, men cirka 6 kvadratmeter kommer att beröras av markarbeten. Mot bakgrund av att kända förekomster av revlummer kommer att bevaras, både inom och utanför projektområdet, samt att revlummer är klassad som livskraftig och

vanligt förekommande både nationellt och lokalt instämmer Miljöprövningsdelegationen med sökandens bedömning att förbuden i 9 § artskyddsförordningen inte aktualiseras.

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att naturvärden och enskilda arter i området blivit tillräckligt belysta och bedömer att den ansökta verksamheten är tillåtlig ur ett natur- och artskyddsperspektiv.

Verksamhetens påverkan på hydrologi

Sökanden har utfört en hydrologisk utredning för att kontrollera påverkan på avrinning och grundvattenbildning samt studerat scenarier vid skyfall.

Planerade anläggningar kommer att ha en liten påverkan på områdets avrinningsmönster då nuvarande topografi och marktäcke i stort bibehålls. Planerade servicevägar kommer dock att kanalisera avrinning längs med vägarna. För att bibehålla nuvarande flödesmönster har lämpliga lägen för trummor under vägarna identifierats, vilket görs inom ramen för detaljprojekteringen.

I flera yttranden uttrycks en oro för hur verksamheten påverkar de hydrologiska förhållandena i närområdet, till exempel ökad översvämningssrisk och risk för skador på närliggande fastigheter.

Sökanden har genom beräkningar av tillrinningsområden visat på att det inte finns risk för minskad tillrinning eller kapacitet för brunnarna i närområdet. Miljöprövningsdelegationen ser inget skäl att ifrågasätta denna bedömning.

Länsstyrelsen har ifrågasatt om sökandens åtgärder för att motverka översvämningar i händelse av kraftigt regn är tillräckliga. Sökanden har därför åtagit sig att säkerställa att risken för översvämning eller belastning på trumman under dressinbanan inte ökar vid dimensionerande skyfall eller flöden. Frågan kommer att studeras vidare under detaljprojekteringen och eventuell åtgärd, exempelvis svackdiken eller utjämningsmagasin, kommer att projekteras i det skedet. Miljöprövningsdelegationen föreskriver ett villkor för att säkerställa att risken för översvämning inte ökar efter parkens etablering (villkor 4).

Verksamhetens påverkan på rekreation och friluftsliv

Miljöprövningsdelegationen instämmer i sökandens och Länsstyrelsens bedömning att ett avstånd på 15 meter mellan dressinbanan och solcellsanläggningen är tillräckligt. Tillsammans med sökandens åtagande om att bevara vegetationen inom denna angränsande zon, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den visuella påverkan från dressinbanan inte kommer att bli större än vad som skäligen kan tålas.

Det är en ofrånkomlig konsekvens av verksamheten att det inhägnade området blir otillgängligt för friluftsliv. I närområdet finns dock även i fortsättningen möjlighet till rekreation och friluftsliv, inte minst inom Karsmossens naturreservat.

Miljöprövningsdelegationen anser att sökandens förslag att öppna upp en stig för passage är väl avvägd och tillräcklig. Delegationen delar sökandens uppfattning att det inte är en proportionerlig åtgärd att öppna upp samtliga stigar i området, så som Länsstyrelsen har föreslagit, med tanke på det produktionsbortfall som då skulle uppstå. Behovet av fossilfri elproduktion väger enligt delegationen i detta fall tyngre än att bevara alla stigar.

Med beaktande av förhållandena på platsen och i synnerhet sökandens möjligheter att bibehålla eller etablera insynsskydd, bedömer miljöprövningsdelegationen att ett skyddsavstånd på 100 meter mellan fasta anläggningsdelar och bostäder är tillräckligt i det aktuella ärendet.

Verksamhetens påverkan på kulturmiljö

Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen och får inte tas bort eller påverkas utan tillstånd från Länsstyrelsen. I anslutning till det aktuella projektområdet finns bara en identifierad fornlämning, bestående av en milstolpe intill väg 200. Denna kommer inte att ingå i solcellsanläggningen och ska inte beröras av anläggningsarbetena.

Övriga kulturhistoriska lämningar har inte samma lagskydd som fornlämningar men ska visas hänsyn och aktsamhet i den utsträckning som är möjlig. Av de tre övriga kulturhistoriska lämningarna som återfinns inom verksamhetsområdet har sökanden åtagit sig att undanta en från exploateringen. De två återstående kan komma att undanröjas om marken inte av andra skäl är olämplig för paneler.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökandens anpassningar och åtaganden med avseende på kulturmiljö uppfyller vad som skäligen kan krävas.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas (mer om dessa nedan) anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Vilka villkor behövs för tillståndet?

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller villkor för verksamheten.

Villkor 4 (begränsning av hydrologisk påverkan)

Miljöprövningsdelegationen delar sökandens bedömning att frågan om åtgärder för att minimera den hydrologiska påverkan bäst hanteras i detaljprojekteringen. Däremot anser delegationen att ett villkor behövs, inte minst mot bakgrund av att verksamhetens eventuella hydrologiska påverkan har lyfts fram i flera av yttrandena. Det är dock viktigt att inte i förtid låsa fast sig vid specifika åtgärder, utan möjliggöra för sökanden att i samråd med tillsynsmyndigheten hitta lämpliga lösningar.

För att tillsynsmyndigheten ska ha en möjlighet att granska och lämna synpunkter behöver redovisningen av åtgärdsförslag vara dem tillhanda senast en månad innan anläggningsarbetena påbörjas. Ett delegationsvillkor behövs för att ge tillsynsmyndigheten rätt att besluta om de ytterligare villkor som kan krävas för att fastställa omfattning och utformning av åtgärderna.

Villkor 6 (markförberedande åtgärder)

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor om förbud mot större schaktningsåtgärder samt sprängning. Sökanden har motsatt sig detta bland annat mot bakgrund att begreppet ”större schaktningsåtgärder” inte är definierat. Miljöprövningsdelegationen delar sökandens bedömning. Formuleringen är otydlig och riskerar att bli alltför ingripande om det tolkas som ett totalt förbud mot

schaktning. Sökanden har dock i sitt bemötande redovisat ett förslag till definition av begreppet "större schaktningsåtgärder" som delegationen i stor utsträckning instämmer med.

Sökandens formulering om att markbearbetning ska minimeras är inte påtagligt tydligare än begreppet "större schaktningsåtgärder". Miljöprövningsdelegationen fastställer därför inte denna del av villkoret.

Vad gäller sprängning så förekommer det ofta vid åtgärder som inte omfattas av tillståndsplikt. Miljöprövningsdelegationen anser därför i likhet med sökanden att det inte är rimligt att förbjuda sprängning vid uppförandet av en solcellsanläggning, så som Länsstyrelsen föreslår. Sökanden har föreslagit en alternativ villkorsformulering om att sprängning i syfte att plana ut markområdet endast får ske i undantagsfall och att samråd ska ske med tillsynsmyndigheten innan sprängning.

Det bör vara tillåtet med undantagsvis sprängning i sådana fall som sökanden beskriver i sitt bemötande, det vill säga vid förekomst av enstaka stenblock som inte kan flyttas eller kringgå och som utgör ett hinder för kritisk infrastruktur eller kabelförläggning. Sådana åtgärder behöver enligt Miljöprövningsdelegationen inte föregås av samråd med tillsynsmyndigheten.

Övriga överväganden om villkor

Sökanden har föreslagit ett villkor om hur kameror ska riktas vid kameraövervakning. Det finns annan lagstiftning som reglerar kameraövervakning och villkoret behöver därför inte finnas i ett miljöbalkstillstånd.

Miljöprövningsdelegationen anser att det inte heller behövs något särskilt villkor om buller, så som Länsstyrelsen har föreslagit. Det räcker att sökanden inom ramen för det allmänna villkoret har åtagit sig att följa Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2004:15) om buller från byggplatser.

Verksamhetsutövaren ska ställa en säkerhet

Ett tillstånd får för sin giltighet göras beroende av att verksamhetsutövaren ställer säkerhet för kostnaderna för det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som kan komma att behövas med anledning av verksamheten. Säkerheten kan ställas efter hand enligt en plan som innebär att

säkerheten vid varje tidpunkt tillgodoser det aktuella behovet. (Se 16 kap. 3 § miljöbalken).

Möjligheten att bygga upp säkerheten successivt ska ses mot bakgrund av att det i vissa fall krävs mycket stora säkerhetsbelopp. Säkerheten bör tillåta att så mycket kapital som möjligt är kvar hos verksamhetsutövaren så länge den ställda säkerheten motsvarar den vid varje tid aktuella efterbehandlingskostnaden (se prop. 2006/07:95 s. 110 och 113, även MÖD 2003:135, MÖD 2005:15 och Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 juni 2021 i mål nr M 813-20).

Miljöprövningsdelegationen anser att en säkerhet på 180 000 kronor per installerad effekt uttryckt i megawatt växelström (MW AC) är tillräcklig samt godtar att säkerheten ställs i tre steg.

Eftersom det normalt dröjer lång tid innan säkerheten kan behöva tas i anspråk, behöver säkerhetsbeloppet vara inflationssäkrat. För att åstadkomma detta är det rimligt att knyta säkerhetsbeloppet till konsumentprisindex (KPI) och att indexjustering sker i samband med att säkerheten ställs i andra respektive tredje steget. Säkerhetsbeloppet kan också behöva justeras för det fall inte hela den planerade effekten installeras.

När ska verksamheten ha satts igång?

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det kan förekomma långa ledtider för att en energianläggning av denna storlek inklusive anslutningar ska bli färdigställd. Mot den bakgrunden är en igångsättnings tid på tio år acceptabel.

Övriga överväganden

Flera har tagit upp att det bör särskilt övervägas om etableringsområdet är lämpligt för ett formellt skydd. Det är emellertid inget som Miljöprövningsdelegationen har rätt att besluta om.

När det gäller etableringens påverkan på värdet på närliggande fastigheter inbegriper miljökonsekvensbedömningen inte en bedömning av det aktuella projektets inverkan på värdet på materiella tillgångar (se EU-domstolens dom den 14 mars 2013, Leth, C-420/11, EU:C:2013:166), det vill säga försämrat fastighetsvärde ingår inte i miljöprövningen. Däremot kan försämrat fastighetsvärde under vissa förutsättningar ge rätt till skadestånd enligt 32 kap.

miljöbalken, men inte heller det gör att hänsyn till eventuella värdesänkningar behöver tas i miljöprövningen.

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till

Hur bör säkerheten utformas?

Prövningsmyndigheten avgör om säkerheten kan godtas. För att säkerheten ska godtas krävs att den, ensam eller tillsammans med andra säkerheter, visas vara betryggande för sitt ändamål (se 16 kap. 3 § miljöbalken).

I princip går det att använda alla typer av säkerheter som förekommer på marknaden, till exempel bankgaranti, borgensförbindelse eller pantsatt/spärrat konto, men det görs alltid en individuell prövning av om en ställd säkerhet är godtagbar. Normalt bör säkerheten vara giltig till åtminstone två år efter att tillståndstiden har löpt ut. Säkerheten får inte vara villkorad, utan den ska kunna tas i anspråk så snart verksamhetsutövaren inte kan fullfölja sitt efterbehandlingsansvar.

Av säkerheten bör framgå till vilket tillstånd den hör (till exempel tillståndsbeslutets diarienummer). *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* ska anges som förmånstagare (alltså inte Miljöprövningsdelegationen). För att visa att de som har undertecknat säkerheten har rätt att göra det bör till säkerheten bifogas utdrag ur bolagsregistret och, i förekommande fall, fullmakt.

Miljörapport ska lämnas

Varje år ska verksamhetsutövaren senast den 31 mars lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten. Miljörapporten ska lämnas elektroniskt via Svenska miljörapporteringsportalen, <https://smp.lansstyrelsen.se> (se 26 kap. 20 § miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter [NFS 2016:8] om miljörapport).

Prövnings- och tillsynsavgift ska betalas

Den som har tillstånd ska betala en årlig prövnings- och tillsynsavgift. Avgiften ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att tillståndet gavs. Avgiften ska betalas efter beslut av Länsstyrelsen (se 2 kap. förordningen [1998:940] om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken). Länsstyrelsen fakturerar

avgiften. Om kommunens miljönämnd är tillsynsmyndighet tillkommer även en avgift enligt den kommunala tillsynstaxan.

Vad krävs om verksamheten ska ändras?

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?

Om verksamheten överläts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Om det behövs en säkerhet för att tillståndet ska vara giltigt, måste den nya verksamhetsutövaren ställa en egen säkerhet som Miljöprövningsdelegationen ska godta.

Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?

Om verksamheten medför miljöskador, till exempel föroreningar, eller olägenheter för miljön är det i första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig för att avhjälpa skadorna eller olägenheterna. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken)

Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser. Det kan handla om att det också är nödvändigt med andra tillstånd, dispenser eller liknande. Exempel på bestämmelser som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet
- kulturmiljölagen (1988:950)
- förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Anders Hjalmarsson, ordförande, och Marika Lundmark,

miljösakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Kristina Eklund, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 13 augusti 2026.**

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunen), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga

1. Karta över verksamhetsområdet
2. Utformning av viltpassage och gångpassage

Sändlista

Externt

- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

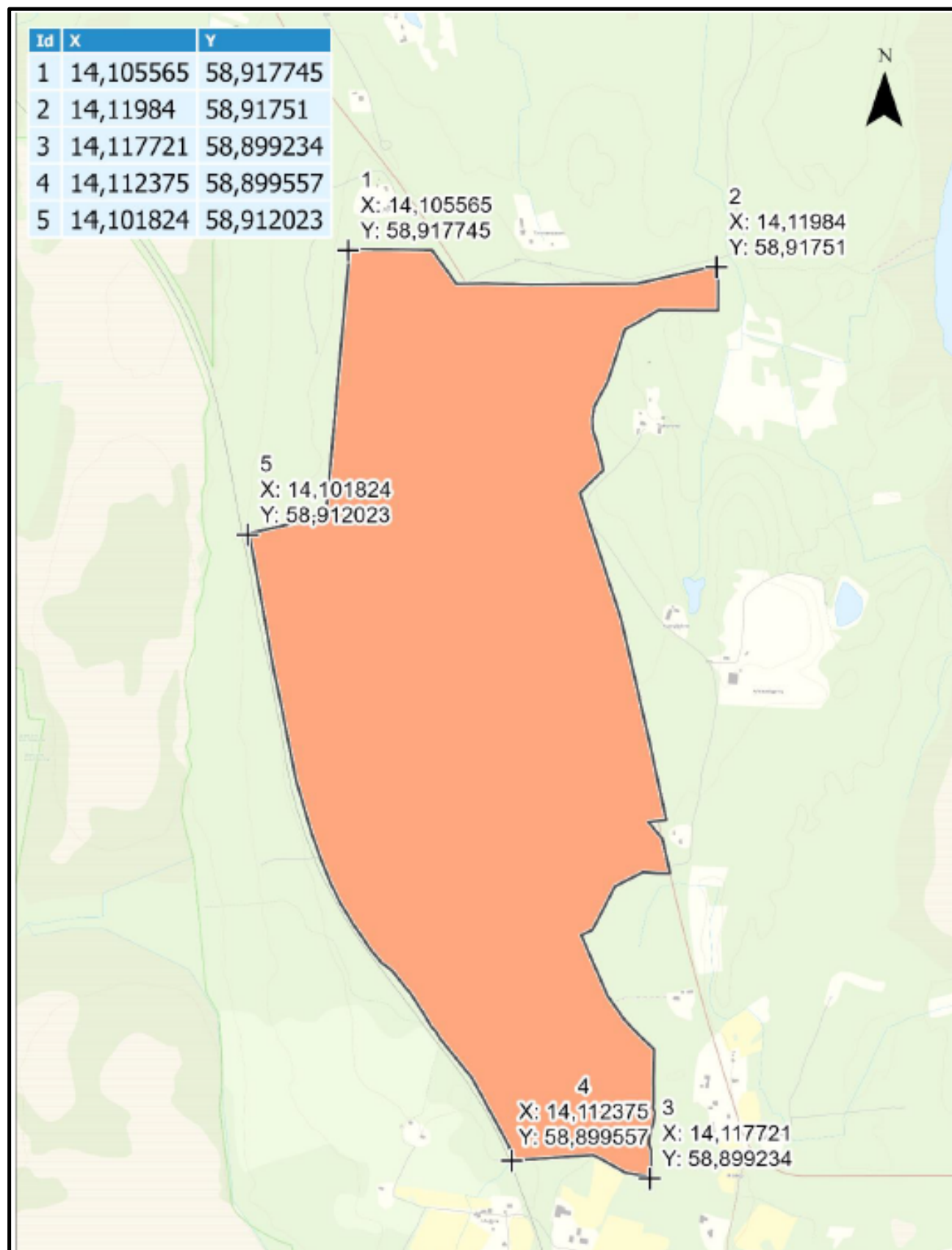
- Miljö- och byggnämnden Töreboda-Gullspång, mbn@mariestad.se
- Gullspångs kommun, kommun@gullspang.se
- Myndigheten för civilt försvar, registrator@mcf.se
- Trafikverket, Region Väst, trafikverket@trafikverket.se
- Fältbiologerna, ordforande@faltbiologerna.se
- Gullspångs Naturskyddsförening
- Birre Nordin
- Elaine Viklund och Markus Tirkkonen
- Gabriella Sloom m.fl.
- Isabel von Krusenstjerna
- Maria von Krusenstjerna
- John och Malin Alfredsson
- Lina Karlstad och Tim Wingård
- Ulla Klingberg m.fl.
- Vindbrukskollen, vindbrukskollen@lansstyrelsen.se
- Aktförvararen i Gullspångs kommun

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

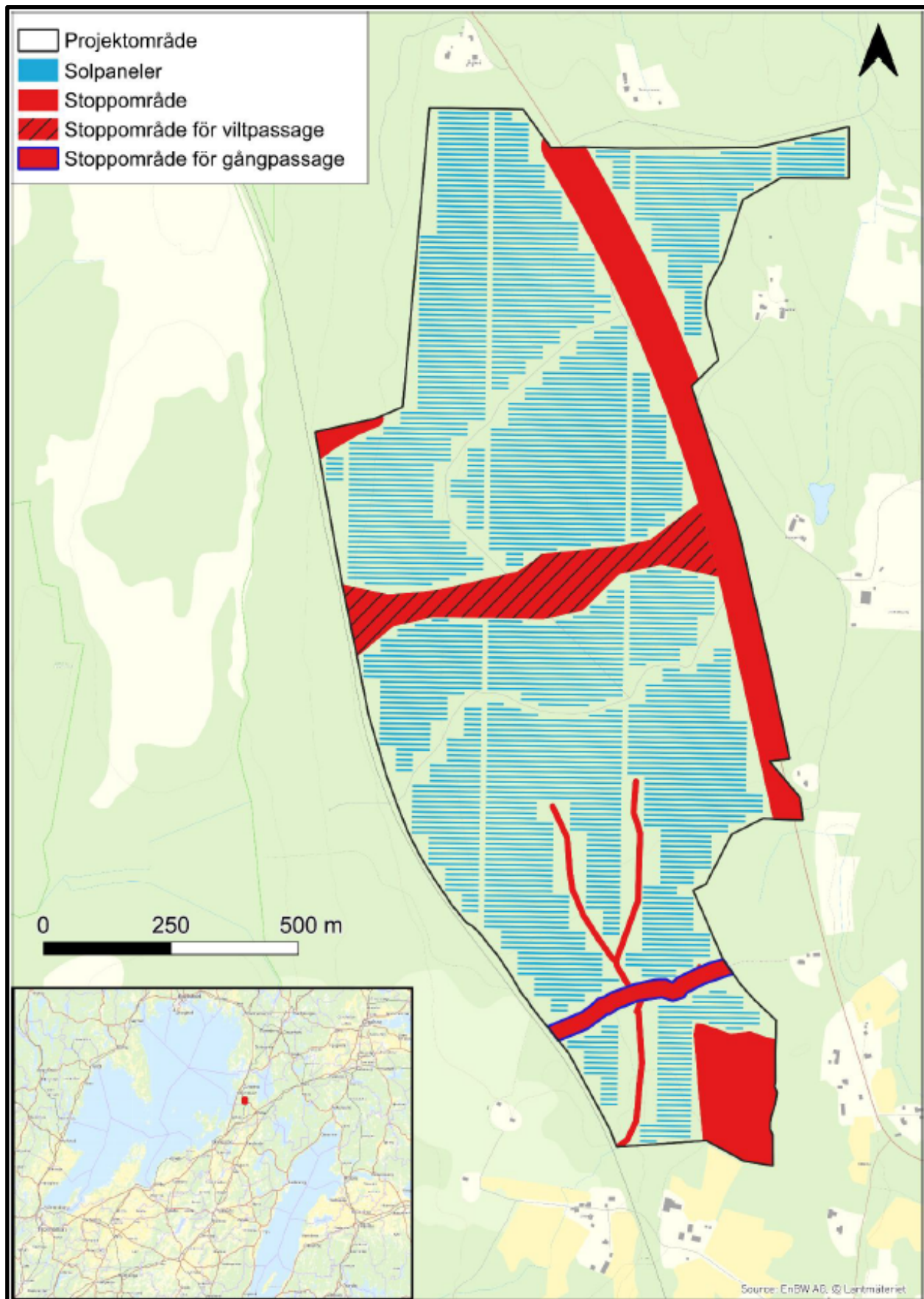
- Anders Hjalmarsson
- Marika Lundmark
- Anna Alenius Bolin
- Kristina Eklund
- Monica Lind
- Alexandra Bulat Arp

Karta över verksamhetsområdet

Koordinatsystem: WGS84-DD

Utformning av viltpassage och gångpassage

[Mhub](#) (webbverktyget)

[Post- och Inrikes Tidningar](#)

[Kommunikationsenheten för webbpublicering](#)

Lövasens solpark, Gullspångs kommun

Miljöprövningsdelegationen har den 9 juli 2026 gett EnBW Sverige AB tillstånd enligt miljöbalken till anläggande och drift av en solcellsanläggning på fastigheterna Björtorp 1:171 och Tattertorp 1:2 i Gullspångs kommun. Tillståndet gäller i 50 år från att beslutet har fått laga kraft.

Beslutet finns tillgängligt hos Länsstyrelsen Västra Götaland (Kungsgatan 34 i Göteborg) och hos kommunkansliet eller motsvarande i Gullspångs kommun. Det går också att kontakta Länsstyrelsen på vastragotaland@lansstyrelsen.se eller 010-224 40 00.

Beslutet går att överklaga till mark- och miljödomstolen. Överklagandet ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen senast den 13 augusti 2026. Det skickas med e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se eller med post till Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg. Ange diarienummer 48434-2025.

Var kungörelsen publiceras

Post- och Inrikes Tidningar

Mariestads-Tidningen

www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

När kungörelsen publiceras (inklusive på
Länsstyrelsens webbplats)

2026-07-15

När kungörelsen tas bort från Länsstyrelsens
webbplats

2026-08-14

Faktureringsuppgifter

EnBW Sverige AB
Violinvägen 1
311 76 Falkenberg

faktura@enbw.com

Referens: Sofia Lidfalk

Kostnaden för kungörelsen kommer att faktureras av Mhub SaaS AB.